

9-10-11-**12**-13-14-15

Handelingen -16-17-18-19-20-21-22

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1984-1985

Vergaderingen van januari en februari 1985

ZANDWINNING NATUURGEBIED DENDERBELLE-BROEK
AANTASTING CULTUREEL PATRIMONIUM DOOR ZURE REGEN
AFVALWATERCOLLECTOR ALBERTKANAAL
AANPASSINGEN BEGROTING 1984
UITGAVENBEGROTING 1985
SAMENSTELLING SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VOOR VLAANDEREN
VERANDERING NATUURWETENSCHAPPELIJKE GEBIEDEN IN RECREATIEGEBIEDEN
FINANCIELE SITUATIE VLAAMS WONINGFONDS
MOEILIKHEDEN MUZIEKONDERWIJS
PROBLEMATIEK STORTEN VAN AFVAL
DRINKWATERVOORZIENING VLAANDEREN
INVESTERINGSFONDS SUBSIDIERING GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUURWERKEN
OUDERBIJDRAGE KINDERKRIBBEN EN PEUTERTUINEN
RESIDENTIELE ZORG MENTAAL GEHANDICAPTEN HALLE-VILVOORDE
VERWERKING GIFTIG INDUSTRIEEL AFVAL EN SANERING HOOGHE MAEY
VERENVERWERKENDE BEDRIJVEN
FLANDERS TECHNOLOGY INTERNATIONAL 85
JAARBOEK 1983-1984 VLAAMSE RAAD VOOR HET LEEFMILIEU
REGLING SCHOOLVAKANTIES 1985-1986
WERKZAAMHEDEN NEDERLANDSE TAALUNIE
AFSLUITING ELECTRICITEIT, GAS EN WATER IN STRENGE WINTERPERIODE
BEGROTINGSTABELLEN

Inhoud

Nr. 9 22 januari 1985
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 273

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 273

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 273

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 273

Verslagen

Indiening, blz. 273

Geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening, blz. 274

Mededeling van het Rekenhof

Indiening, blz. 274

Motie

Indiening, blz. 274

Schriftelijkevragen

Indiening, blz. 274

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 274

Samenstelling van Commissies

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 274

Dringende vraag (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de aanvraag betreffende zandwinning in het natuurgebied Denderbelle-Broek, blz. 275

Regeling van de werkzaamheden, blz. 275

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer J. De Mol tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de aantasting van ons cultureel patrimonium en in het bijzonder de beiaardklokken door zure regen, blz. 275

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de afvalwatercollector langs het Albertkanaal, blz. 276

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse

Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 11 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de niet-vertegenwoordiging van de gezinsorganisaties in de Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie economie en werkgelegenheid)

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de wijzigingen van de door KB vastgestelde gewestplannen en meer in het bijzonder de verandering van natuurwetenschappelijke gebieden in recreatiegebieden (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de financiële situatie van het Vlaams Woningfonds en de subsidiëring ervan (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie huisvesting)

Interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de problemen en moeilijkheden met betrekking tot het muziekonderwijs (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie onderwijs)

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het storten van afval in het algemeen en in Brussel-Halle-Vilvoorde in het bijzonder (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu en waterbeleid)

Interpellatie van de heer O. Meyntjens tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de veiligheidsnormen in de petrochemische bedrijven (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu en waterbeleid)

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de uitbreiding van de drinkwatervoorziening in Vlaanderen (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu en waterbeleid)

Algemene bespreking, blz. 277

Sprekers : de heren G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, H. Schiltz, Ge-

meenschapsminister van Financiën en Begroting, F. Vermeiren, verslaggever, G. Verhaegen, J. Van Elewyck

Regeling van de werkzaamheden, blz. 297

Nr. 10

22 januari 1985
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 299

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 11 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67, 9) Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 299

Sprekers : de heren R. Maes, E. Beyssen, W. Seeuws, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, P. Peeters

Economie en werkgelegenheid, blz. 313

Sprekers : de heren P. Deprez, verslaggever, O. Van Ooteghem, M. Olivier, N. De Batselier, A. Denys, F. Geyselings, F. Debussere, J. Ansoms, J. Gabriels, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid

Regeling van de werkzaamheden, blz. 336

Nr. 11

23 januari 1985
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 337

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 11 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Binnenlandse aangelegenheden, blz. 337

Sprekers : de heren P. Tant, verslaggever, A. Denys, G. Temmerman, E. Vankeirsbilck, J. Desseyn, A. De Beul, M. Galle, Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, E. Beysen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 357

Nr. 12 **23 januari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 359

Ontwerp van decreet houdende instelling van een Investeringsfonds ter verdeling van de subsidies voor bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van de gemeenten worden uitgevoerd

— 285 (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 359

Sprekers : de heren H. De Loor, verslaggever, E. Vankeirsbilck, W. Taelman, G. Temmerman, J. Desseyn, E. Desutter, J. De Seranno, P. Tant, M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden

Artikelsgewijze bespreking, blz. 373

Sprekers : de heren J. De Seranno, M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar

1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, blz. 376

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de wijzigingen van de door KB vastgestelde gewestplannen en meer in het bijzonder de verandering van natuurwetenschappelijke gebieden in recreatiegebieden, blz. 400

Sprekers : de heren G. Beerden, verslaggever, F. Verberckmoes, mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heren J. Leclercq, J. De Mol, T. Kelchtermans, F. Geyselings, E. Desutter, D. Vervaeke, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, mevrouw M. Smet, de heren J. De Seranno, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud

Regeling van de werkzaamheden, blz. 408

Nr. 13 **Donderdag 24 januari 1985**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 409

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Huisvesting, blz. 409

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de financiële situatie van het Vlaamse Woningfonds en de subsidiëring ervan

Sprekers : de heer A. Coppieters, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 412

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, over de ouderbijdrage voor kinderkribben en peuterspeelplaatsen, blz. 412

Vraag van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, over de uitbreiding van de residentiële zorg voor mentaal gehandicapten in Halle-Vilvoorde, blz. 413

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen) (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Huisvesting (Voortzetting), blz. 414

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de financiële situatie van het Vlaams Woningfonds en de subsidiëring ervan

Sprekers : de heren H. De Loor, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, W. Taelman, M. Olivier, O. M eyntj ens, J. Van Elewyck, T. Kelchtermans, J. De Mol, G. Temmerman

Regeling van de werkzaamheden, blz. 429

Nr. 14 **Donderdag 24 januari 1985**
 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 431

Motie van Orde

Regeling van de werkzaamheden, blz. 431
Spreker : de heer J. Van Elewyck

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Huisvesting (Voortzetting), blz. 432

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, over de financiële situatie van het Vlaams Woningfonds en de subsidiëring ervan, blz. 437

Sprekers : de heren C. Marchand, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting, H. De Loor, J. Van Elewyck, M. Olivier, G. Temmerman, J. Valkeniers, J. De Mol

Regeling van de werkzaamheden, blz. 438

Ontwerp van decreet houdende instelling van een Investeringsfonds ter verdeling van de subsidies voor bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van de gemeenten worden uitgevoerd

— 285 (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Aangehouden stemmen, blz. 438

Spreker : de heer J. De Seranno

Hoofdelijke stemming, blz. 439

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer T. Kelchtermans tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de stortproblematiek in Limburg, van de interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de verwijdering van industrieel afval in het algemeen en de gevolgen van een eventuele sluiting van de Hooge Maey in het bijzonder, van de interpellatie van mevrouw L. Detiege tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de oprichting van één centrale inrichting voor verwijdering en verwerking van giftig en gevaarlijk industrieel afval in het Vlaamse Gewest en de sanering van de industriële stortplaats Hooge Maey te Antwerpen en van de interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het afvalbeleid en de gebrekkige overheidscontrole op de stortplaatsen in het Vlaamse land

Hoofdelijke stemming, blz. 440

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de inplanting en exploitatie van verenverwerkende bedrijven in Vlaanderen

Hoofdelijke stemming, blz. 441

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Gezondheidsbeleid; blz. 442

Sprekers : de heer J. De Bremaeker, verslaggever, mevrouw C. Smitt, de heren G. Anthuenis, L. Hancké, W. Peeters, F. Geyselings, H. Van Rompaey, J. Sleenckx, J. Caudron, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Gezondheidsbeleid

Regeling van de werkzaamheden, blz. 466

Nr. 15 **5 februari 1985**
 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 467

Begrotingsstuk

Indiening, blz. 467

Ontwerpen van decreet

Indiening, blz. 467

Verslag

Indiening, blz. 467

Jaarboek

Indiening, blz. 467

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 467

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 467

Dringende vragen (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de aanwezigheid van oorlogsmateriaal op Flanders Technology International '85, blz. 468

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het door de Vlaamse Executieve goedgekeurde Jaarboek 1983-1984 van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu, blz. 468

Dringende vraag van de heer R. Declercq tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de afwezigheid van hedendaagse Vlaamse Cultuur op Flanders Technology International '85, blz. 469

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 'en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs, blz. 470

Interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de problemen en moeilijkheden met betrekking tot het muziekonderwijs, blz. 484

Sprekers : mevrouw M. Panneels-Van Baelen, verslaggever, de heren A. Laridon, C. Moors, L. Vanhorenbeek, E. Beysen, H. Van Rompaey, J. Somers, E. Desutter, T. Kelchtermans, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 487

Nr. 16

5 februari 1985
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 489

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 489

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 489

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar

1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Onderwijs (Voortzetting), blz. 489

Interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de problemen en moeilijkheden met betrekking tot het muziekonderwijs

Sprekers : de heren J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, T. Kelchtermans, A. Laridon

Leefmilieu en waterbeleid, blz. 496

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over het storten van afval in het algemeen en in Brussel-Halle-Vilvoorde in het bijzonder, blz. 514

Interpellatie van de heer O. Meyntjens tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de veiligheidsnormen in de petrochemische bedrijven, blz. 515

Sprekers : mevrouw G. Devos, de heren J. Somers, J. Bosmans, L. Vanvelthoven, T. Kelchtermans, mevrouw O. Lefeber, de heren G. Cardoen, M. Capoen, P. Matthys, mevrouw W. De-meester-De Meyer, de heer C. Marchand, mevrouw M. Smet, de heren D. Vervaeke, L. Vanhorenbeek, O. Meyntjens, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs

Regeling van de werkzaamheden, blz. 529

Nr. 17

13 februari 1985
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 531

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 531

Voorstel van decreet

Intrekking, blz. 531

Verslagen

Indiening, blz. 531

Moties

Indiening en verwijzing, blz. 531

Mededeling van het Rekenhof

Indiening, blz. 532

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 532

Mondelinge vraag (R.v.O. art. 66)

Indiening, blz. 532

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 532

Motie van orde

Wijziging in verwijzing naar Commissie, blz. 532

Spreker : de heer J. De Seranno

Dringende vragen (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de regeling van de schoolvakanties voor het schooljaar 1985-1986, blz. 533

Dringende vraag van de heer J. Van Elewyck tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, over zijn beslissing niet verder aan de werkzaamheden van de Nederlandse Taalunie deel te nemen, blz. 534

Dringende vraag van de heer J. De Mol tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over zijn verklaring van 13 februari jongstleden in verband met de bestemming van de winst van de organisatie van Flanders Technology International '85, blz. 535

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— II-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Buitenlands beleid, blz. 535

Sprekers : de heren C. De Cooman,

verslaggever, E. Beysen, A. Steverlynck, J. Van Elewyck, P. Van Grembergen, H. Weckx, R. De Clercq, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van Huisvesting

Regeling van de werkzaamheden, blz. 551

Nr. 18 **19 februari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 553

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Bijstand aan personen, blz. 553
Sprekers : de heren E. De Groot, verslaggever, H. Van Wambeke, verslaggever, M. Vandenhove, A. Deneir, R. Declercq, A. Bourgeois, L. Hancké, W. Peeters, J. Somers, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg

Regeling van de werkzaamheden, blz. 581

Nr. 19 **20 februari 1985**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 583

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Culturele Aangelegenheden en Pedagogische en Didactische Vorming, blz. 583
Sprekers : de heren E. Desutter, verslaggever, J. Van Elewyck, E. Beysen, A. De Beul, P. Breyne, R. Van Steenkiste, P. Peeters

Regeling van de werkzaamheden, blz. 601

Nr. 20 **20 februari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 603

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Culturele Aangelegenheden en Pedagogische en Didactische Vorming (Voortzetting), blz. 603
Sprekers : de heren C. De Clercq, W. Seeuws, R. Declercq, A. Diegenant, mevrouw L. Detiège, de heren D. Vervaet, R. Windels, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, E. Beysen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 627

Nr. 21 **21 februari 1985**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 629

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985
— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)
— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)
Algemene bespreking (Voortzetting)

Mediabeleid, blz. 629
Sprekers : de heren J. Bosmans, verslaggever, I. Van Belle, C. De Clercq, J. Van Elewyck, E. Beysen, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur

Regeling van de werkzaamheden, blz. 642

Nr. 22 **21 februari 1985**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 643

Interpellaties (R.v.O. art. 67)
Indiening, blz. 643

Dringende vraag (R.v.O. art. 66, 5)
Dringende vraag van de heer G. Temmerman tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, over zijn initiatieven inzake afsluiting, wegens wanbetaling, van de nutsvoorzieningen elektriciteit, gas en water tijdens de strenge winterperiode, blz. 643

Ontwerp van decreet houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 644

Hoofdelijke stemming, blz. 645

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 646

Hoofdelijke stemming, blz. 647

Ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 648

Hoofdelijke stemming, blz. 649

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985

— 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen)

— 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 650

Sprekers : de heren J. Gabriels, W. Seeuws, J. Somers, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, J. Van Elewyck, G. Temmerman

Hoofdelijke stemming, blz. 673

Sprekers : de heren G. Geens, Voorzit-

ter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, J. Van Elewyck, E. Beysen, A. De Beul, G. Verhaegen

Ontwerp van decreet betreffende de milieuvergunning

— 291 (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Voorstel tot wijziging in verwijzing naar Commissie, blz. 675

Sprekers : de heren J. De Seranno, A. De Beul

Regeling van de werkzaamheden, blz. 675

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 677

VOORZITTER : de heer J. Pede

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

C. Boeraeve-Derycke, G. Marmenout, E. Vandersmissen, J. Verniers, F. Willockx, J. Wyninckx ; gezondheidsredenen.

C. De Clercq, A. Deneir, O. Lefeber ; buitenslands.

J. Thys ; ambtsverplichtingen ;

C. Marchand ; familieverbinding.

ONTWERP VAN DECREET houdende instelling van een Investeringsfonds ter verdeling van de subsidies voor bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van de gemeenten worden uitgevoerd

— 285 (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instelling van een Investeringsfonds ter verde-

ling van de subsidies voor bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van de gemeenten worden uitgevoerd.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Loor, verslaggever, heeft het woord.

De heer H. De Loor, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, zoals u weet bestaat de huidige toestand inzake betoelaging van gemeentelijke infrastructuurwerken reeds sinds 1949. Wel werd ze sindsdien meerdere malen gewijzigd zowel inzake procedure zelf als inzake subsidiepercentages, doch al die tijd bleven de grote lijnen van het systeem behouden.

Hierbij heeft de ervaring geleerd dat de subsidiëringdossiers een lange weg dienen af te leggen, alvorens over de toegekende gelden kan worden beschikt.

Men mag aannemen dat de procedure gemiddeld 1 jaar en 3 maanden duurt voor het bekomen van een principiële belofte en nogmaals 1 jaar en 2 maanden voor het bekomen van een vaste belofte van toelage.

Daarbij komt nog dat heel wat andere formaliteiten zoals de verplichte inschrijving op de begroting, de verwerking van onroerende goederen ingeval van onteigening, het afsluiten van contracten met ontwerpers en studie-bureaus, de wet op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw, en het aangaan van leningen, het eigenlijke sub-

sidiëringproces nog verzwaren.

Kortom, de lange duur wordt vooral veroorzaakt door het feit dat tientallen instanties of personen een subsidiedossier moeten beoordelen, zowel vanuit een administratief als vanuit een technisch oogpunt.

Anderzijds verleent het systeem van specifieke toelagen per werk, de hogere overheid, de Minister en de Administratie, een waar vetorecht en spelen vaak partijpolitiekgekleurde argumenten mee in de beslissing over het al dan niet toekennen van toelagen. Dit systeem heeft voor gevolg dat de gemeenten aan geen serieuze planning kunnen doen omdat zij over de al of niet toekenning van subsidies al te lang in het ongewisse blijven, de lange procedure de gemeenten op bijkomende kosten jaagt, de autonomie van de gemeenten beperkt is tot die werken die zwaar gesubsidieerd worden aangezien vele gemeenten geen geld hebben om de weinig gesubsidieerde werken voor een groot deel uit hun eigen zak te betalen.

Vandaar dat sinds geruime tijd heel wat kritiek werd en wordt uitgebracht op dit systeem.

Om al deze negatieve elementen tegen te gaan en het bestaande systeem grondig te wijzigen, stelde de Vlaamse Executieve in haar beleidsverklaring welke door de Vlaamse Raad op 27 januari 1982 werd goedgekeurd voorop, de procedures en voorwaarden inzake subsidiëring van allerlei infrastructuurwerken fundamenteel te veranderen en te vereenvoudigen.

Met dit ontwerp van decreet dat thans

De Loor

aan de goedkeuring van de Vlaamse Raad wordt voorgelegd is men zo ver en is het vooral de bedoeling objectieve criteria voor het toekennen van toelagen voor infrastructuurwerken vast te stellen waarbij alle gemeenten van het Vlaamse Gewest op een rechtmatig aandeel aanspraak kunnen maken, de toekenningsprocedure tot een minimum te beperken en de toekenning van overheidstoelagen doorzichtiger en eenvoudiger te maken.

Er mag worden vermeld dat dit ontwerp van decreet over geen nacht ijs is gegaan. Het heeft een lange en doeltreffende voorbereidende weg afgelegd, via de Provinciebesturen, de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten naar de Vlaamse Executieve.

Het zou wel ideaal zijn mocht het investeringsfonds alle investeringstoelagen omvatten waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is. Thans betreft het vooral : wegebouw, rioleringen, gemeentegebouwen, fietspaden, begraafplaatsen, elektriciteitsleidingen, parkeergebouwen, crematoria en columbaria.

De mogelijkheid bestaat dus wel om in de toekomst het werkingsveld uit te breiden tot andere sectoren, aangezien het aan de Vlaamse Executieve toekomt te bepalen welke werken in het Investeringsfonds worden opgenomen.

Ik meen te mogen zeggen dat in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden drie vruchtbare vergaderingen gewijd werden aan dit ontwerp-decreet, waarbij alle leden een zeer positieve inbreng deden.

Elkeen was het eens met de idee van dit ontwerp en noemde het een belangrijke innovatie inzake betoelaging aan de gemeenten.

De kritiek beperkte zich dan ook vooral tot het formuleren van enkele bezwaren, die wij ook nog even aanhalen, hoewel wij vermoeden dat de sprekers in dit debat hierop ook zullen terugkomen.

Een eerste bezwaar had betrekking op het vooropgestelde criterium inzake woongelegenheden, waarbij sommige leden van oordeel waren dat de toeristische centra benadeeld worden aangezien geen rekening wordt gehouden met de tweede woningen en vakantieverblijven.

Een tweede bezwaar betrof het ontbreken in het decreet zelf van de wegingscoëfficiënten op de criteria, zoals bepaald in artikel 3. Een ander bezwaar betrof het voorzien van een gereserveerd percentage met het oog op de toekenning van een uitzonderlijke toelage aan kleine gemeenten. Zo wordt alweer de deur voor favoritisme en willekeur op een kier gezet.

Tot slot werden toch enkele amendementen aangenomen met het oog op een duidelijker specifiëring van de tekst.

Vermelden we ten slotte nog dat het Investeringsfonds zijn middelen jaarlijks zal verdelen over alle Vlaamse gemeenten en dit op basis van volgende objectieve criteria : het bevolkingstaantal, de oppervlakte van de gemeente in hectare uitgedrukt, de gewogen lengte van het wegennet in kilometer, het aantal woongelegenheden, en de typologie van de gemeenten.

Voor het uitvoeren van werken met trekkingsrechten voorziet de te volgen procedure in volgende bepalingen :

– de gemeenteraad neemt een principiële beslissing tot het uitvoeren van werken en stelt de wijze van gunnen vast en beslist eventueel ook het opnemen van trekkingsrechten ;

– de Gouverneur beschikt over 90 dagen om zijn goedkeuring aan deze gemeenteraadsbeslissing te verlenen ;

– de gemeenteraad keurt het ontwerp van bestek goed en beslist eventueel tot het al dan niet opnemen van trekkingsrechten, voor zover dat nog niet is gebeurd ;

– de Gouverneur beschikt over 90 dagen om zijn goedkeuring aan deze ge-

meenteraadsbeslissing te verlenen ;

– het College van Burgemeester en Schepenen organiseert en gunt de opdracht onder voorbehoud van goedkeuring door de Gouverneur. Het aanbestedingsdossier dient samen met de aanvraag om trekkingsrechten aan de Gouverneur toegezonden ;

– de Gouverneur beschikt over 40 dagen om het aanbestedingsdossier en de aanvraag om trekkingsrechten goed te keuren ;

– het Gemeentebestuur beschikt over 40 dagen om tegen het besluit van de Provinciegouverneur waarbij een trekkingsrecht geheel of gedeeltelijk wordt geweigerd, in beroep te gaan bij de Vlaamse Executieve ;

– de Vlaamse Executieve doet binnen de 60 dagen uitspraak.

Dit betekent dat bij een normale procedure een dossier in verband met een werk uit te voeren met trekkingsrechten binnen de 8 maand rond kan zijn. In het huidige systeem was dat gemiddeld 2 jaar en 5 maanden.

Ook dient nog gezegd dat de gemeenten over de mogelijkheid zullen beschikken hun trekkingsrechten tweemaal over te dragen, waardoor zij deze van maximum drie jaar tijdens het derde jaar in eenmaal zullen kunnen aanwenden.

Bij de eindstemming werd het ontwerp goedgekeurd met 7 stemmen bij 2 onthoudingen. (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer Vankeirsbilck heeft het woord.

De heer E. Vankeirsbilck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, voorafgaandelijk wil ik de heer De Loor danken voor zijn uitstekend verslag omtrent de bespreking van dit ontwerp van decreet.

Tijdens dit openbaar debat in de Vlaamse Raad wens ik graag een aantal beschouwingen te maken in verband met dit toch belangrijk ontwerp van decreet dat voor onze lokale besturen het Investeringsfonds wil instellen.

Vankeirsbilck

Vooreerst wil ik duidelijk stellen en onderstrepen dat dit Investeringsfonds meer dan op zijn tijd komt en ook beantwoordt aan een aantal verzuchtingen die, zowel bij de hogere overheid als bij de lokale besturen, leven.

Dit blijkt uit de volgende vaststellingen.

Ten eerste, vóór de hervorming van onze instellingen op basis van de wetten van 8 en 9 augustus 1980 werd bij elk debat over de begroting, zowel van het departement van Binnenlandse Zaken als van Openbare Werken, zowel in de Kamer als in de Senaat, door vele parlementsliden een ander en meer rechtvaardig verdelingsstelsel der kredieten gevraagd, bestemd als toelage aan de gemeentebesturen. Men wilde een nieuw systeem, ter vervanging van het thans bestaande tweevoudig stelsel van de principiële en vaste belofte.

Ten tweede, in zijn beleidsverklaring, goedgekeurd door de Vlaamse Raad op 27 januari 1982, werd door de Vlaamse Executieve gesteld dat ook de procedures en voorwaarden inzake subsidiëring van lokale besturen voor investeringen en allerlei infrastructuurwerken dienen vereenvoudigd te worden.

Dit ontwerp van decreet is vanwege de Executieve het in praktijk zetten van een belangrijke beleidsintentie.

Ten derde, voor de lokale besturen betekent dit Investeringsfonds een grotere financiële autonomie en verantwoordelijkheid.

Niettemin wens ik toch de aandacht van de heer Minister en van de Executieve te vragen voor een aantal fundamentele beschouwingen en vragen.

Ten eerste moet ik erop wijzen dat, wanneer uit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap blijkt dat het te verdelen begrotingskrediet voor 1985 slechts 1,690 miljard frank bedraagt, terecht de vraag moet gesteld worden naar het operationeel karakter van het Investeringsfonds indien ook in 1986 en de daaropvolgende jaren dit krediet eveneens zeer beperkt

blijft. Bij een dergelijk krediet zal de verdeling over de 308 Vlaamse gemeenten een eerder beperkt trekingsrecht opleveren, dat na drie jaar niet voldoende groot zal zijn om een belangrijk wegen- of rioleringswerk uit te voeren. Ondanks de beperktheid van de middelen waarover de Vlaamse Executieve beschikt, zal het in de toekomst dringend noodzakelijk zijn meer middelen ter beschikking te stellen van het Investeringsfonds.

Graag vernam ik de versie van de heer Minister omtrent deze fundamentele vaststelling.

Bij het verdelen van het beschikbaar krediet, op basis van de criteria en de wegingscoëfficiënten van dit Investeringsfonds, is het best mogelijk dat een aantal gemeenten, bij het optellen van hun trekingsrechten over een periode van drie jaar, niet een bedrag bereiken dat equivalent is aan de procentuele toelage die hen met het huidige systeem wel gewaarborgd wordt.

Mag ik de heer Minister vragen of de Executieve aan deze lokale besturen eventueel een aanvullende waarborg verleent, zodat voor de gemeenten, na drie jaar, minstens een trekingsrecht gewaarborgd wordt dat het thans bestaande percentage van 30 of 60 procent bereikt, naargelang de materie waarvoor aan de Executieve een toelage wordt gevraagd. Ik dank de heer Minister dat hij tegemoet is gekomen aan de fundamentele opmerking van heel wat collega's, wat de ingangsdatum van het decreet betreft.

Dat de uiteindelijke ingangsdatum 1 januari 1986 werd, kan beschouwd worden als het resultaat van een grondig debat in de Commissie dat vooral gevoerd werd door commissieleden, die in de praktijk heel goed vertrouwd zijn met deze materie en problematiek, aangezien verschillende leden mensen zijn die behoren tot de plaatselijke bestuurscolleges.

De heer J. De Seranno : Dat klopt !

De heer E. Vankeirsbilck : Alhoewel ik uiteindelijk geen amendement op dit decreet heb ingediend, blijft er toch enige aarzeling met betrekking tot enkele bepalingen die een aantal belangrijke elementen van dit Investe-

ringsfonds tot de bevoegdheid laten van de Executieve en niet van de Vlaamse Raad. Alleen het antwoord dat de heer Minister vooraf zijn uitvoeringsbesluiten voor advies aan de Commissie van Binnenlandse Aangelegenheden zal voorleggen, biedt mij een zeker vertrouwen om de amendementen niet in te dienen. De vraag blijft echter of deze tegemoetkoming kan opwegen tegen de zekerheid van het opnemen in het decreet zelf, van de wegingscoëfficiënten en het voorziene jaarlijkse percentage aan uitzonderlijke toelage ten behoeve van een aantal gemeenten.

Het niet opnemen in artikel 3 van deze wegingscoëfficiënten die aan elk der criteria worden toegekend, biedt de Vlaamse Executieve de mogelijkheid om jaarlijks bij besluit de onderlinge verdeling der trekingsrechten tussen de 308 gemeenten gevoelig te wijzigen.

Ook het aanvaarden van het principe van een uitzonderlijke toelage door een jaarlijkse procentuele voorafname op het Investeringsfonds ten behoeve van de gemeenten, waarvan de geldelijke middelen voor de uitvoering van onvoorziene en dringende werken ontoereikend zijn, lijkt mij in handen van de Executieve een te machtig instrument dat jaarlijks kan gemanipuleerd worden.

Het zich baseren uitsluitend en alleen op het bevolkingscijfer, zoals oorspronkelijk door de Executieve gepland is, kan daarenboven geen fundamentele basis zijn.

Uit het voorbeeld van verdeling van 1 miljard frank blijkt immers duidelijk dat er gemeenten zijn boven de 7.500 inwoners die een kleiner aandeel bekomen dan gemeenten met minder dan 7.500 inwoners.

Dit is een waarschuwing aan de Executieve dat men, wat het toekennen van deze uitzonderlijke toelagen om uitzonderlijke redenen betreft, in de keuze van de gemeenten naar vrij nauwkeurige maatstaven zal moeten zoeken, wil de objectiviteit, die ten grondslag ligt aan het ontwerp van decreet, in de praktijk gewaarborgd blijven.

Vankeirsbilck

Heeft de Minister reeds enig idee hoe groot deze procentuele voorafname voor deze uitzonderlijke toelage kan zijn ?

Het aanvaarden van 1 januari 1986 als datum waarop dit decreet in werking treedt, laat uiteraard de vereiste ruimte om een vlotte overgang te waarborgen van het huidig systeem van principiële en vaste belofte naar het nieuw Investeringsfonds.

Mag ik de heer Minister om een antwoord verzoeken op volgende vragen ?

1. Zullen aan de gemeentebesturen onderrichtingen verstrekt worden met de melding dat de dossiers op basis van het bestaande systeem eventueel nog kunnen worden aanbesteed tot een vooraf duidelijk vastgestelde datum ?

2. Zullen eveneens de gemeentebesturen een aantal duidelijke richtlijnen gegeven worden betreffende het Investeringsfonds, in de omzendbrief die elk jaar aan de lokale besturen door de Provinciegouverneur gestuurd wordt met het oog op het opstellen der gemeentebegroting 1986 ?

3. Zal de Minister er over waken dat het in de begroting 1986 ingeschreven krediet voor het Investeringsfonds niet gehypothekeerd wordt door dossiers die aanbesteed worden na 31 december 1984 en waarvan de vaste belofte van betoelaging nog moet worden verleend voor dossiers aanbesteed vóór 1 januari 1985 ? Concreet betekent dit dat de 1,690 miljard frank voor 1985 in de eerste plaats moeten worden aangewend voor de dossiers die in 1984 werden aanbesteed. Het krediet van de begroting 1986 moet volledig ingebracht worden in het Investeringsfonds.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, tot zover een aantal beschouwingen bij dit toch wel zeer belangrijk ontwerp van decreet inzake de financiering van de lokale besturen meer bepaald betreffende de investeringsuitgaven in een aantal domeinen. Ik verwacht van de Minister een duidelijk antwoord op de gestelde

vragen maar geef hem alvast de verzekering dat ik dit ontwerp van decreet zal goedkeuren. (**Applaus bij de CVP**)

De Voorzitter : De heer Taelman heeft het woord.

De heer W. Taelman (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, waarde collega's, namens de PW-fractie wil ik als lid van de Commissie Binnenlandse Aangelegenheden op mijn beurt enkele beschouwingen kwijt betreffende het voorliggende ontwerp van decreet houdende instelling van een Investeringsfonds.

Graag breng ik hier voorafgaandelijk hulde aan de verslaggever om zijn duidelijke en volledige weergave van wat er binnen onze Commissie ter zake heeft plaatsgehad, maar vooral wil ik hulde brengen aan de positieve samenwerking van alle fracties en van ieder lid in het bijzonder bij het tot stand komen van dit zeer ingrijpend decreet.

Zoals alle leden van de Commissie feliciteer ik ook van harte de heer Gemeenschapsminister met de idee van het ontwerp en bestempel het overduidelijk als een belangrijke innovatie inzake betoelaging aan de gemeenten.

Naar de praktische toepassingen en de uitvoerbaarheid werden door vele leden en niet in het minst door onze groep heel wat vragen gesteld waarbij u reeds al of niet in de gelegenheid was ons te antwoorden of de nodige verduidelijkingen te brengen.

Niettegenstaande mijn groep zelfs enthousiast, vooral omwille van het vooraanstaande doel, dit ontwerp van decreet zal goedstemmen, blijven er voor ons toch nog een reeks vragen en bemerkingen die zich vooral toespitsen in de richting van de toekenningscriteria van de toelagen die er inderdaad zouden moeten voor zorgen dat er in de toekomst geen bevoorrechte gemeenten meer zullen zijn.

— Mevrouw G. Devos, Eerste-Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.

Vandaar dat wij uitermate veel belang hebben gehecht aan uw belofte met uw ontwerp van uitvoeringsbesluiten

voorafgaandelijk naar de commissie te komen, vooral voorafgaandelijk de bepaling van de wegingscoëfficiënten door de Executieve. Laat mij echter toe nu reeds enkele bijkomende bedenkingen te maken betreffende deze verdelingscriteria.

Zoals in de Commissie betreur ik ook nu nog het ontbreken van een wetenschappelijke studie ter zake, zonder daarom te willen twifelen aan de goede bedoelingen en de competentie inzake deze materie van al wie aan het tot stand komen van de wegingscoëfficiënten, zoals ze ons op heden bekend zijn, hebben meegewerkt.

Graag overloop ik er enkele hiervan even in volgorde.

1. Aan het hoogst aantal inwoners sinds 1977 werd wegingscoëfficiënt 45 procent toegekend waarmee wij ten volle kunnen instemmen, omdat het aantal inwoners inderdaad de voornaamste factor is waarop wij ons kunnen en moeten steunen. Wat echter de daarop toegepaste correcties betreft, blijkt zeker niet iedereen even eensgezind.

De verhoging met 10 of 20 procent in het raam van de bevolkingsdensiteit bevoordeelt bijvoorbeeld in sterke mate de verstedelijkte centra uit het Antwerpse en het Gentse, met name slechts 31 gemeenten in Vlaanderen.

Een andere correctiefactor, met name de verhoging met 10 procent op voorwaarde dat ten minste 45 procent van de totale bevolking jonger is dan 25 jaar, zal bij anderen de bedenking oproepen : waarom niet eenzelfde correctiefactor voor een min of meer verouderde bevolking ?

2. De gewogen lengte van het wegennet : wegingscoëfficiënt 15 procent. Hierbij rijst bij velen de vraag : op welke basis gaat men de gewogen lengte van het wegennet per gemeente vaststellen ? Een mogelijkheid zou zijn dat men hiervoor gebruik maakt van de gegevens betreffende het gemeentelijk wegennet die voorkomen op het titelblad van de gemeentelijke begrotingen. De vraag dient dan te worden gesteld in welke mate deze gegevens met de werkelijkheid overeenstemmen, meer bepaald voor de cate-

Taelman

gorie „Andere wegen”.

3. Het aantal woongelegenheden krijgt wegingscoëfficiënt 20 procent. In antwoord op enkele vragen van leden van de Commissie leerden wij dat u als criterium het aantal woongelegenheden aanneemt, maar wij kregen geen duidelijk inzicht in het begrip zelf. Wat wordt met woongelegenheden bedoeld : eensgezinshuis, appartement of alle woningtypes ? Het meerekenen van een appartement als aparte woongelegenheden speelt uiteraard in het voordeel van de verstedelijkte gemeenten.

4. Tot slot stel ik mij echter de vraag of er, wat de vaststelling van de criteria betreft van de trekkingsrechten, ook geen rekening dient te worden gehouden met volgende elementen.

– Industriële dichtheid : een gemeente met een hoge industriedichtheid heeft een aantal supplementaire uitgaven, zoals afvalwaterverwijdering, grotere slijtage van de wegen en dergelijke.

– Oppervlakten voor openbaar nut : bedoeld wordt hiermee de aanwezigheid van waterwinningen, militaire domeinen, luchthavens of administratieve centra die rechtstreeks een weerslag hebben onder de vorm van supplementaire uitgaven.

– Moet de uitbouw van het bestaande rioleringsnet niet in omgekeerde verhouding staan met de dotatie ?

– Dient de afstand tot de zuiveringsinstallatie of collector niet in acht te worden genomen ?

– Moet een gemeente in volle expansie geen hoger trekkingsrecht kunnen krijgen dan een stilstaande gemeente, zonder daarom terug te vervallen in het oude systeem van favoritisme ?

Zodoende tracht ik dan onmiddellijk het verband te leggen naar het bewuste artikel 8 uit uw decreet waarop in de Commissie door meerdere collega's en niet in het minst door de heer Delys, de heer Vankeirsbilck en mijzelf amendementen ingediend werden die enkel het doel hadden te preciseren dat door dit artikel zo weinig mogelijk

zou worden afgeweken van het algemeen principe van het **Investeringsfonds**. Indien het toekennen van een uitzonderlijke toelage aan sommige, zij het kleine gemeenten, geen uitzondering zou blijven, vervallen wij inderdaad weer in het oude systeem, systeem waar wij met dit decreet toch enthousiast afstand van trachten te nemen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, uit gegevens van het Gemeentekrediet hebben wij kunnen vaststellen dat de Vlaamse Gemeenten de eerste 9 maanden van 1984 2,7 miljard frank investeerden en hiervoor 7,9 miljard frank toelagen ontvingen. Het anderhalve miljard frank waarover het Investeringsfonds jaarlijks zal beschikken is slechts een kleine fractie hiervan.

Inderdaad, zullen nog voor heel wat materies subsidies voor investeringen worden gegeven die buiten dit Investeringsfonds vallen. Zij behoren ofwel tot de gemeenschapsbevoegdheid – en ik verwijs hier naar subsidies voor culturele centra, sportinfrastructuur, POB, Rustoorden enzovoort – ofwel tot de nationale materies, bijvoorbeeld toelagen voor scholenbouw.

Om tot een optimaal rendement te komen zouden alle toelagen via een systeem „Investeringsfonds” moeten worden verdeeld. Hoe dit praktisch moet worden uitgewerkt is zeker en vast geen eenvoudige zaak, maar wij rekenen ter zake op het initiatief van de Gemeenschapsminister om bij zijn collega's de nodige stappen te ondernemen.

Waarde collega's, tot slot nog enkele bedenkingen van algemene aard. Kan het subsidiëren van „leveringen” sommige gemeentebestuurders niet aanmoedigen tot het nog meer aankopen van materialen en het uitvoeren van werken in eigen beheer dan nu reeds het geval is ? Zal de bouwsector, en in het bijzonder de kleinere aannemers, hieronder niet te zwaar lijden ?

Eenzelfde probleem zou zich kunnen voordoen met het aanmoedigen van kleinschalige projecten, wat dan weer de tewerkstelling bij grotere ondernemingen in het gedrang zou kunnen

brenge. Tewerkstellingbevorderend werken moet voor ons allen toch een van onze voornaamste doelstellingen blijven in een periode van crisis, waauit wij toch met veel moeite en bundeling van al onze krachten trachten te kruipen.

Als besluit wil ik vooral beklemtonen, dat wij zeer gelukkig zijn dat bijna iedereen in de Commissie het eens was met de verdaging van de datum voor het in werking treden van het Investeringsfonds tot 1 januari 1986.

Zodoende zal iedereen die bij de uitvoering van dit decreet betrokken zal worden, over voldoende tijd beschikken zich op deze toch fundamentele ingreep in ons subsidiëringssysteem te kunnen voorbereiden.

Graag zal de PW-fractie dan ook straks haar ja-stem uitbrengen. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Temmerman heeft het woord.

De heer G. Temmerman (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zal uitermate kort zijn omdat ik me er in hoofdzaak wil toe beperken de steun van de SP-fractie aan te brengen voor het voorliggende decreet.

Net zoals de voorgaande sprekers menen wij dat het een bijzonder goed initiatief is waarmee ik de Minister van ganser harte wil feliciteren want ik weet ook hoezeer hij eraan heeft gewerkt om dit decreet vandaag in onze Assemblée tot een goed besluit te laten komen. Mijn felicitaties gaan vanzelfsprekend ook naar de verslaggever, die inderdaad op een uitstekende wijze de bespreking in de Commissie heeft samengevat. Mijnheer Vankeirsbilck en ook de voorgaande spreker hebben erop gewezen hoezeer dit nieuwe systeem tegemoet zal komen aan een oude klacht van de gemeentebesturen die altijd werden geconfronteerd met zeer veel tijdverlies om hun initiatieven tot stand te zien komen. Dit heeft vaak bijgedragen tot de onrechtvaardige kritiek op de gemeentebesturen, volgens dewelke zij niet bij machte zouden zijn sommige realisaties binnen redelijke termijnen te verwezenlijken. Zij zijn natuurlijk altijd

Temmerman

het slachtoffer geweest van de procedures die hier zijn vermeld en die vaak tot een vertraging van twee à drie jaar – zoals door de verslaggever werd aangehaald – aanleiding hebben gegeven. Ik ken zelfs gevallen waar de termijn tot tien jaar is opgelopen vooraleer – tussen de dag van *initiatief*naam en de dag waarop de deur kon worden geopend – het bouwwerk als *definitief* beëindigd kon worden beschouwd.

Wij hebben ook vaak te lijden gehad van een bepaald gebrek aan objectiviteit bij het toepassen van de criteria. Ik denk dat het nieuwe voorstel in grote mate aan deze gebreken zal tegemoet komen. Ik wil mij beperken tot twee opmerkingen.

Ten eerste, wat het beschikbare krediet betreft, mijnheer de Minister, zijn wij erg teleurgesteld. In de Commissie was er sprake van 2 miljard frank, het is nu 1,6 miljard frank geworden. Ik meen dat de heer Vankeirsbilck desbetreffend terecht een vraag aan de Minister richtte. Sta mij toe, mijnheer Vankeirsbilck, een vraag aan uw fractie te richten. Indien wij hier samen beslissen het krediet op te trekken dan zal dit ook aldus gebeuren, vermits wij daarover toch het laatste woord hebben.

Ik nodig u dus uit een amendement in te dienen, dat ik samen met u zal ondertekenen en stemmen. Wij kunnen er misschien 5 miljard van maken en dan zou men reeds aan heel wat mensen van de gemeentebesturen tegemoet komen.

Mijnheer de Minister, samen met mijn collega's dring ik er in ieder geval op aan dat u zou zoeken naar middelen om dit krediet te verhogen. Het is te klein, dat is duidelijk en het zal de vele verwachtingen niet kunnen vervullen.

Een tweede bemerking heeft te maken met de uiteenzetting van de vorige spreker inzake de criteria en de *wegingscoëfficiënten*. Er zal daar waarschijnlijk nog moeten worden bijgestuurd, dat kan waar zijn, maar ik denk dat de praktijk best zal aanwijzen of dit noodzakelijk is en in welke mate.

Als ik de tekst goed heb gelezen blijft de bepaling van de *wegingscoëfficiënten* een bevoegdheid van de Executieve, die dus onderweg kan corrigeren. Het is aan ons – wij die toch de Executieve controleren – om ons ongenoegen te laten blijken als de Executieve zou nalaten de *wegingscoëfficiënten* op een passende wijze te hanteren, waardoor opnieuw anomalieën zouden ontstaan, die wij niet zouden kunnen goedkeuren.

Tenslotte wens ik nog een woordje te zeggen betreffende de toepassingsdatum. De collega's verheugen zich over het feit dat ze die een jaar hebben zien verdagen. Daar ben ik persoonlijk niet zo gelukkig mee. Dit decreet had naar mijn gevoelens vóór het jaareinde kunnen gestemd zijn had iedereen daar een beetje willen toe bijdragen. Ik zou graag willen weten om welke reden u, niettegenstaande u nochtans sterk had aangedrongen om de goedkeuring te krijgen vóór nieuwjaar, toch bereid bent geweest de toepassing van het decreet met een jaar te verdagen, hoewel ik aanneem dat de termijn die nu voor ons ligt misschien wel zal bijdragen tot een meer rustige voorbereiding en toepassing ervan, wat niet belet dat wij dan toch de voordelen ervan een jaar zullen moeten missen. Mijnheer de Minister, onze fractie zal met enthousiasme uw voorstel goedkeuren.

De Voorzitter : De heer Desseyn heeft het woord.

De heer J. Desseyn (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, uit het voortreffelijke verslag van onze collega, de heer De Loor, die ik namens onze fractie dank, treedt duidelijk aan het licht dat alle commissieleden de idee genegen zijn dat aan dit ontwerp van decreet ten grondslag ligt.

De bedoeling is de uitvoering van openbare werken in onze Vlaamse gemeenten meer armslag te geven door invoering van een verbeterd subsidiëringstelsel. De overheidsbetoelaging gebeurt met meer zekerheid en doorzichtigheid ; er is een duidelijke vereenvoudiging van procedures en de politisering wordt in zekere mate weggerukt. De beperkte en overzichtelijke criteria kunnen wij bijtreden :

bevolkingscijfer, oppervlakte van gemeente, lengte van het wegennet en het aantal woongelegenheden zijn representatieve basisgegevens.

Als voorgenomen verdelingspercentages zou de Executieve hanteren : bevolkingscijfer 45 procent ; oppervlakte 15 procent ; lengte van het wegennet 15 procent en aantal woongelegenheden 20 procent. Een saldo van 5 procent zou worden aangewend ten voordele van steden en verstedelijkte gebieden.

Ik blijf erbij, mijnheer de Minister, dat hier een al te overdreven belang wordt gehecht aan het bevolkingscijfer. De gemeentelijke infrastructuur wordt er niet in die mate door beïnvloed of noodzakelijk gemaakt. De onderlinge wisselwerking van het ene criterium op het andere oefent trouwens een regulerende invloed uit. Als basiscoëfficiënt voor het inwonersaantal heb ik 35 procent vooropgesteld omdat heel wat investeringslasten enerzijds niet samendrukbaar of te reduceren zijn bij geringe bevolkingsdichtheid – ik denk aan breedte wegen, openbare verlichting, energieën waterbedeling – en aldus dun bevolkte gemeenten benadelen. Een densiteit, die het gemiddelde bevolkingscijfer van het Vlaamse Gewest overtreft, vertoont anderzijds in bepaalde gevallen meer voor- dan nadelen bij de uitvoering van infrastructuurwerken die in het nieuwe stelsel subsidieerbaar zijn.

Wel kan een centrumfunctie leiden tot bij komende gemeentelijke opdrachten. De oversijpelingseffecten mogen echter niet worden overschat, vermits een hoge densiteit ook effecten sorteert die in een andere richting merkbaar zijn : sportinfrastructuur, culturele centra, ontspanningsparken, en dergelijke wijken meer en meer naar randgebieden en lokaliteiten buiten de verstedelijkte centra, waar nog een verantwoorde aanleg, groenvoorzieningen en parkeerplaatsen mogelijk zijn.

Als correctie dringt zich dus veeleer een tweeledige maatregel op : zowel op grond van de verhouding bevolkingscijfer/oppervlakte, als wegens hoge dichtheid door verstedelijking, zijn compensaties aangewezen. De

Desseyn

overige percentages die als coëfficiënten worden vooropgesteld, lijken mij beter verantwoord.

Wel heb ik voor de wegen de bedenking dat afwijkende criteria voor buurt- en gemeentewegen zijn af te raden. Vooral in de plattelandsgemeenten waar ruilverkavelingen werden doorgevoerd is het onderscheid louter theoretisch en is het bepalen van het statuut van de betrokken wegen soms wel problematisch. De ontwerp tekst is in die zin onvolledig, dat wel gehandeld wordt over buurtwegen van klein verkeer, daar waar buurtwegen van groot verkeer buiten beschouwing worden gelaten.

Ik heb in de Commissie sterk aangedrongen om de wegingscoëfficiënten in het decreet zelf op te nemen omdat de bevoegdheid tot het bepalen van die coëfficiënten behoort tot de wetgevende macht en niet als een uitvoeringsmodaliteit mag worden beschouwd. Ook leek het mij aangewezen om bij te dragen tot de logische opbouw van het decreet door alle correctiefactoren en compensaties we

De heer J. De Seranno (CVP), die onder meer zijn onthouding bij de stemming over het decreet-Investeringsfonds toelichtte

gens afwijkende en bijzondere toestanden samen te brengen in één afzonderlijk artikel. Meer bepaald werd daarbij gedacht aan een billijke verdeling van de resterende 15 procent als bijkomende aandelen voor :

1. densiteit en samenstelling van de bevolking volgens leeftijdsgroepen ;
2. verstedelijking en centrumfunctie van de gemeenten behorend tot de categorieën 5, 6 en 7 ;
3. de correlatie **inwonersaantal/opervlakte** ;
4. de bijzondere aard of de kenmerken van de woongelegenheden ;
5. de woongelegenheden, die enkel als tweede verblijf dienstig zijn.

De correctie- en compensatieregeling die nu wordt gehanteerd, is voor kritiek vatbaar. Er wordt wel rekening mee gehouden dat een bevolkingsgroep van inwoners jonger dan 25 jaar de financiële situatie van de gemeente nadelig kan beïnvloeden, maar er wordt geen aandacht aan geschonken dat zoiets ook het geval zou kunnen zijn voor een te talrijke groep inwoners boven de 60 jaar.

Een bijslag die ten goede komt aan gemeenten met verouderde gebouwen, is als principe niet verwerpelijk, maar wel in zijn toepassing onnauwkeurig en onvolledig als het bouwjaar bepalend is.

De statistische gegevens over de bouwjaar zijn niet ten volle betrouwbaar. Bewoners die de gegevens moeten verstrekken zijn gewoonlijk niet op de hoogte. Ook de aard en de omvang van belangrijke of minder ingrijpende verbouwingen maken dit onderscheid nogal arbitrair. ✓

Een betrouwbare grondslag om uit te maken of de waarde van de woningen onder- of bovenmaats is, wordt beter gezocht in een objectief gegeven zoals de waarde van een opcentiem op de onroerende **voorheffing** ten overstaan van het inwonersaantal.

In het ontwerp wordt er evenmin rekening mee gehouden dat woongelegenheden als tweede verblijf dienstig zijn. In belangrijke toeristische centra

ontbreekt volledig de nauwe samenhang tussen het aantal woongelegenheden met het aantal inwoners of gevestigde gezinnen waarvan de toelichting gewaagt.

Dergelijke verblijfhouders zijn niet in de bevolkingsregisters ingeschreven, maar veroorzaken evenveel verplichtingen tot investeren en het uitvoeren van belangrijke infrastructuurwerken als de eigen bevolking. De gemeentelijke overheid derft echter van deze groep verblijfhouders een flink pakket ontvangsten, die helemaal niet door de belasting op de tweede verblijven ten volle worden gecompenseerd.

Diverse amendementen die in de lijn lagen van de visie die ik heb ontwikkeld en bepaalde bezwaren konden opvangen, heb ik uiteindelijk ingetrokken omdat ik begrip heb voor de bekommernis van onze Gemeenschapsminister om de uitwerking van het decreet op een degelijke manier te kunnen voorbereiden, hetgeen door al te ingrijpende wijzigingen had kunnen vertraging oplopen of gehinderd worden.

Ik pleit er toch sterk voor, mijnheer de Minister, om het huidig decreet en de uitvoeringsbesluiten na het verstrijken van drie jaar, op de resultaten te evalueren, zoals u hebt toegezegd.

Van een bezwaar ten gronde tegen de artikelen 5 en 8 kan ik evenwel niet afstappen. De vereenvoudiging van de procedure en het weren van de willekeur zijn de meest in het oog springende voordelen van het nieuwe subsidiëringssysteem. Waar de voorkeur plechtig voor het politiek favoritisme wordt dichtgeklapt, trapt men echter via de uitwijkgang van de artikelen 5 en 8 de achterdeur opnieuw wijd open.

De regeling opgenomen in artikel 8 zou zijn ingegeven door de zorg om gemeenten met minder dan 7.500 inwoners in hun specifiek nadelige situatie bij te staan. De toelichting heeft het over „kleine” gemeenten. Het ontwerp neemt dit adjectief niet over. Een bezwaarde financiële toestand houdt niet noodzakelijk verband met een gering inwonersaantal, zoals de heer Vankeirsbilck het ook heeft gezegd, maar spruit eerder voort uit de

Desseyn

verhouding van het bevolkingscijfer ten overstaan van de oppervlakte.

Dit wordt beter in een **compensatieregeling** verwerkt en wettigt in geen enkel opzicht een handige **uitzonderingsprocedure** ten voordele van de Executieve, waarvan de meerderheid trouwens steeds nadrukkelijker de afspiegeling wordt van de samenstelling van de centrale Regering.

Laten wij ons bovendien eens voorstellen dat de nood werkelijk aan de man komt en diverse gemeenten voor de verdeling van de trekkingsrechten een ruim percentage verwerven voor betoelaging van onvoorziene en dringende werken. Wat zal er dan uiteindelijk van die luttele 1,96 miljard frank nog overblijven om onder alle Vlaamse gemeenten te verdelen ?

Mag men nu wegens de oprichting van het fonds een heropleving van de gemeentelijke investeringen verwachten ? Die hoop is voorlopig ongegrond.

Het Investeringsfonds kan thans, wegens de volslagen ontoereikendheid van de middelen, onmogelijk de impulsen geven die nodig zijn voor een krachtig herstel.

De tweede reden is de beperking van de subsidieerbare werken. De verruiming naar andere Vlaamse departementen toe is een hoogdringende vereiste.

Ik hoop dat onze Minister van Binnenlandse Aangelegenheden zijn collega's van die noodzaak zal kunnen overtuigen. Zonder uitbreiding van het toepassingsgebied met een eenvormige regeling voor alle investeringen die de lokale besturen **aanbelangen**, wordt dit fonds een doodgeboren kind. Dit is het laatste wat wij wensen.

De Raad van State is van oordeel dat in de huidige stand van de **staatshervorming** een globale regeling, die tegelijk de gemeenschaps- en **gewesttoelagen** tot voorwerp zou hebben, niet tot de juridische mogelijkheden behoort.

Ondanks de binding tussen Gewest en Gemeenschap is voor de Raad van

State de onderscheiden rechtspersoonlijkheid van belang. De samenstelling van de Vlaamse Raad om zich uit te spreken over een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet is niet dezelfde wanneer gehandeld wordt in uitvoering van artikel 107quater.

Toch zouden de belemmeringen bij de juridische afbakening van de huidige bevoegdheidsgrenzen zo vlug mogelijk moeten wij ken voor de politieke realiteit.

De ondoorzichtige mistgordijnen opgetrokken door de noch-mossel-noch-viswetten van augustus 1980 mogen niet langer blijvende hinderpalen zijn voor de verdere zelfstandige ont-plooiing van Vlaanderen.

Hopelijk mogen wij binnenkort beleven dat dergelijke initiatieven in onze Vlaamse Gemeenschap zullen kunnen gepaard gaan met de beschikking over onze eigen centen. Vlaams geld in Vlaamse handen zal ons dan eindelijk in staat stellen ook ons gemeentelijk beleid in nieuwe banen te leiden.

Ondanks ons voorbehoud tegen bepaalde correctiefactoren en ons verzet tegen de uitzonderingsprocedure, die eigenlijk strijdig is met de geest van het ontwerp, zal onze fractie niettemin een ja-stem uitbrengen omdat alle pogingen tot sanering van het gemeentelijk beleid aanmoediging verdienen en enkel door opbouwende kritiek tot een positief resultaat kunnen leiden. **(Applaus bij de leden van de VU en de SP)**

De Voorzitter : De heer Desutter heeft het woord.

De heer E. Desutter (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, vooraf wil ik mij aansluiten bij de woorden van verscheidene vorige sprekers om zowel de Minister als verslaggever geluk te wensen met hun, respectievelijk, initiatief en verslag.

Het is een feit dat het Investeringsfonds heel wat positieve elementen inhoudt. Enerzijds komt men tot objectieve criteria welke men nastreeft voor het toekennen van toela-

gen voor gemeentelijke infrastructuurwerken en anderzijds wordt de procedure sterk vereenvoudigd. Er zijn echter ook enkele negatieve aspecten. Wanneer men spreekt van objectieve criteria zou ik gewoon durven stellen dat, wat voor de ene gemeente objectief is, het wellicht niet meer is voor de andere. Verscheidene sprekers hebben daarop reeds gewezen.

Een ander spijtig feit vind ik dat andere criteria, dan deze die gelden voor het Gemeentefonds, worden gehanteerd. Het ware zeker eenvoudig geweest indien men, zowel voor het Investeringsfonds als voor het Gemeentefonds, dezelfde criteria had gebruikt.

Een derde negatief element is ontegensprekelijk het geringe bedrag van het Investeringsfonds. Mijnheer de Minister, ter zake vraag ik u of het niet mogelijk zou zijn dat de Minister van Openbare Werken van de 7 miljard frank die hij theoretisch voorziet voor het Wegenfonds – voor de aanleg of zelfs de herstelling van provinciale en gemeentelijke wegen, tot voetpaden toe – ten minste de helft, zou overdragen aan het Investeringsfonds. Wanneer de nationale overheid gemeentewegen onderhoudt en aanlegt dan heeft het Investeringsfonds geen zin meer. Het zal de verwarring tussen het nationale en het regionale enkel en alleen maar aanscherpen. Ik vraag u dit element goed in het oog te houden.

Een ander negatief punt – indien ik het zo mag uitdrukken – is dat de grote en vooral de actieve gemeenten door het Investeringsfonds zullen worden benadeeld. De actieve gemeenten die heel wat investeringen hebben geprogrammeerd, komen nu in de kou te staan.

Zonder regionalistisch te willen zijn, wil ik toch het voorbeeld aanhalen van de gemeente waar ik woon die, voor haar buitengewone dienst, 200 miljoen frank werken voorziet. Volgens de criteria die worden gehanteerd op basis van 1,5 miljard frank Investeringsfonds, zou die gemeente nog recht hebben op vijf miljoen frank. 200 miljoen frank investeren aan 60 procent is 120 miljoen frank

Desutter

toelage. Wij weten dat die niet allemaal in één jaar tijd worden gerealiseerd, maar voor onze gemeente is 5 miljoen frank toch zeer weinig. Dit zal wellicht ook voor andere actieve gemeenten het geval zijn.

Mijnheer Temmerman, ik gebruik hier het woord „actieve” om geen ander adjectief te moeten gebruiken.

De heer G. Temmerman : Dat is een goed gekozen woord.

De heer E. Desutter : Ik sluit mij ook aan bij wat de heer Desseyn heeft gezegd, namelijk dat de criteria in het nadeel vallen van de kustgemeenten. Mag ik bij voorbeeld het geval Brede ne aanhalen ? Vierduizend woongelegenheden en slechts tweehonderd vakantie- of tweede verblijven om de eenvoudige reden dat campings, caravans, weekend-verblijven, die kleine hutjes die er overal zijn, niet worden aangezien als woongelegenheden. Bredene is misschien wel een extreem geval van een welstellende toeristische gemeente die haar bevolking in ruime mate ziet aangroeien in de zomer, maar die qua woongelegenheden, zelfs qua tweede verblijven, totaal in de kou blijft staan.

Ik heb er in de Commissie reeds op gewezen dat de lengte van het wegenet een moeilijk te controleren criterium is. Het blijkt dat vele gemeenten dit criterium niet juist bijhouden.

Mijnheer de Minister, het voornaamste voor mij is dat u hebt aanvaard de criteria opnieuw te bekijken bij een eerste evaluatie. Dit zal wellicht slechts gebeuren na drie jaar. Wanneer het zover is – en ik hoop dat u de evaluatie niet meer moet maken over drie jaar, dat u andere wegen opgaat, mijnheer de Minister – wens ik de betrokken Minister toch te wijzen op een studie die destijds door de Provincie West-Vlaanderen werd gemaakt over de financiële toestand van de kustgemeenten, studie die verhelderend zou kunnen zijn want, met de huidige criteria betekent het Investeringsfonds een scheef trekking ten nadele van deze gemeenten.

Om mijn uiteenzetting te eindigen

wens ik twee vragen te stellen. Eerst inzake artikelen 5 en 8 „Uitzonderlijke toelage”.

Wordt een maximum percentage voorzien bij het jaarlijks reserveren van deze toelage ?

Tweede vraag : welke garanties zijn er voor een vlotte betaling van de schuldvorderingen binnen zestig dagen wetende dat de administratieve behandeling, zelfs indien de Gouverneur ordonnateur is, lang kan aanslepen ? Kan er eventueel gebruik worden gemaakt van voorschotten waarover men onmiddellijk kan beschikken ?

U hebt het gehoord, mijnheer de Minister, ik ben niet wild enthousiast, al juich ik het initiatief toe. Ik zal vooral de evolutie van dit Fonds van nabij volgen en mij voorbereiden op de evaluatie over drie jaar.

Mijnheer de Minister, in alle geval zeg ik „Proficiat voor dit decreet dat zeker een goede maatregel is, maar ook schaduwzijden vertoont.” (**Applaus bij sommige leden van de CVP, SP, PVV en VU**)

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, heren Gemeenschapsministers, collega's, ik zal mij bij de stemming over het geheel van dit decreet onthouden, vooral wegens de inhoud van artikel 3. Ik zal mij verduidelijken waarom.

Het voortreffelijk verslag heeft mij togids gediend bij het formuleren van mijn opmerkingen. De doelstellingen van dit ontwerp zijn uitvoerig gecommentarieerd in de memorie van toelichting. Wij kunnen deze volledig onderschrijven. Eigenlijk zouden wij bij een oude traditie moeten aanknopen wat betreft de structuur van de wetgeving.

Legistiek zou het aangewezen zijn de doelstellingen in het decreet zelf te formuleren. Zij zijn wel uitvoerig opgenomen in de memorie van toelichting.

Het is trouwens ook wel een oogmerk van dit decreet tot een betere geogra-

fische spreiding van de investeringen te komen en tot een betere spreiding ook in de tijd. Tussen de lijnen kan ik lezen dat door kleinere investeringsprojecten een groter continuïteit voor de aannemersbedrijven wordt verzekerd.

Het kan in ieder geval niet de bedoeling zijn van „le juste retour” met name dat de gemeenten proportioneel zouden terugkrijgen wat zij aan belastingen inbrengen. Dit zou in strijd zijn met de doelstelling zelf. De geldmiddelen zouden in dat geval maar even een omweg maken langs de nationale Regering en het Gewest, om uiteindelijk terug bij de gemeenten terecht te komen.

Verschillende leden en ook de Minister – het staat trouwens in het verslag te lezen – vinden het spijtig dat niet alle subsidies langs dit Fonds zullen gaan. Op pagina 2 van de memorie van toelichting lees ik het volgende : „Het zou ideaal zijn moest het Investeringsfonds alle investeringstoelagen omvatten waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is. Het komt aan de Vlaamse Executieve toe te bepalen welke werken in het Investeringsfonds opgenomen worden.”

Die stelling is ten zeerste betwistbaar. Het moet namelijk voor de Vlaamse Executieve mogelijk zijn een bepaald beleid te stimuleren. Bovendien mag dit beleid niet beperkt zijn tot de grenzen van een gemeente. De Vlaamse Regering moet sommige infrastructurale werken in een bepaald subgewest kunnen promoveren. Zij is de instelling die er kan op waken dat er een zekere harmonie is tussen de werken die in verschillende gemeenten worden uitgevoerd. Dit kan niet met de financieringsformule. De gelden waarover u beschikt moeten op een bepaald ogenblik gebruikt worden als een beleidsinstrument. Naar mijn oordeel kan de Vlaamse Regering zich niet beperken tot alleen maar een herverdeling van de gelden die zij via dotaties beschikbaar krijgt uit de nationale begroting.

Dat men voor enkele toelagen reeds een uitzondering maakt, kan dit enkel maar bewijzen. Ik wil daar trouwens nog andere voorbeelden aan toevoegen. De Vlaamse Regering zou bij-

De Seranno

voorbeeld kunnen beslissen de infrastructuurwerken inzake brandbeveiliging in bosrijke gebieden in zekere zin te synchroniseren door het verlenen van toelagen in die gemeenten waar het probleem bestaat. Dit kan ook het geval zijn voor milieubeschermswerken en voor werken inzake wateraanering onder meer in verband met rioleringsprojecten, waarbij ik dan niet enkel denk aan de hoofdcollectoren. Is het niet spijtig, mijnheer de Minister, dat wij in Vlaanderen geen projecten voor waterzuivering van de waterlopen hebben kunnen tot stand brengen per stroomgebied? In bepaalde streken, onder meer in de Kempen, zijn er inderdaad stroomgebieden die niet afhankelijk zijn van het buitenland of van een andere provincie. De gemeenten moeten in staat worden gesteld werken uit te voeren om per stroomgebied samen de problemen op te lossen. Ik denk ook aan infrastructuurwerken ten behoeve van het toerisme. Ook hier moet het beleid kunnen worden georiënteerd door de Vlaamse Executieve.

Vervolgens wil ik verschillende vragen stellen en enkele opmerkingen maken. In het verslag wordt de formule voor het bepalen van de trekkingsrechten in het Investeringsfonds verduidelijkt aan de hand van enkele cijfers. Daarbij wordt de uitdrukking „gecorrigeerde bevolking” gebruikt. Wellicht bedoelt u gecorrigeerde bevolkingcijfers en is het niet de bevolking die gecorrigeerd werd.

Minister M. Galle : Ik heb het verslag niet opgesteld. Het gaat hier wellicht om een tikfout.

De heer J. De Seranno : In dat geval gaat het om verschillende tikfouten, mijnheer de Minister. Er is daar verschillende malen sprake over gecorrigeerde bevolking per gemeente, over gecorrigeerde bevolking voor alle gemeenten van het Vlaamse Gewest samen, en wat de wegingscoëfficiënten betreft lezen wij ook op bladzijde 3 van het verslag „Bevolking gecorrigeerd”.

Mevrouw de Voorzitter, als lid van deze Raad heb ik bezwaren tegen de formulering opgenomen op bladzijde 11

van het verslag. De leden van de Commissie zullen mij dat niet ten kwade duiden. Ik citeer :

„De Gemeenschapsminister onderstreepte nogmaals dat hij zijn intenties niet wil binden aan een tekst in het decreet maar wel aan uitvoeringsbesluiten, omdat een decreet wijzigen omslachtiger is dan een besluit.”

Ik betwist de gegrondheid van deze bewering, want in het verleden is gebleken dat decreten dikwijls sneller tot stand komen dan uitvoeringsbesluiten. Het voorbije jaar nog hebben wij in een tijdspanne van zes weken een decreet tot stand gebracht terwijl wij zes maanden moesten wachten op de uitvoeringsbesluiten.

Verder lees ik op bladzijde 11 van het verslag :

„Hij bevestigde dat hij het ontwerp van de uitvoeringsbesluiten aan de Commissie voor overleg zal voorleggen, dat een rodage-periode voor cijfers en percentages onontbeerlijk is, en tenslotte, dat dit verslag een waarborg moet zijn voor de toekomst.”

In de Commissies wordt het voorbereidend werk voor de Openbare Vergadering verricht. Wij moeten er over waken dat over alles wat in de Commissie wordt medegedeeld, in de Openbare Vergadering verslag zal worden uitgebracht.

De leden die niet van alle Commissies kunnen deel uitmaken, mogen verwachten dat de informatie die in de Commissie wordt gegeven, ook wordt gerapporteerd in de Openbare Vergadering.

Er is tenslotte het vaststellen van de criteria. Vóór 20 jaar noemde men ze in het Parlement „maatstaven”. Ik weet niet wat het beste Nederlands woord is : maatstaven of criteria.

Ik lees een tekst uit de wet van 1964 op het Gemeentefonds even voor : „Voor de forfaitaire vaststelling van de gemeentebegrotingen per inwoner worden de maatstaven gedeeld door het inwoneraantal, lineair gecombineerd. De waardecoëfficiënten en de constanten in die combinatie worden voor iedere klasse bepaalde met toepassing van de methode van de klein-

ste kwadranten op een meervoudige lineaire regressievergelijking, met als afhankelijke veranderlijke de werkelijke nettolast per inwoner en als onafhankelijk veranderlijk ken de maatstaven gedeeld door het inwoneraantal.”

U heeft die meerderjarige wetteksten wel begrepen, naar ik hoop.

Maar ik heb er moeilijkheden mee.

De heer W. Taelman : Er staat daarover een verklarend voorbeeld in het verslag.

De heer H. De Loor : Wij zullen u bij de BRT voordragen voor de taalwetten. Kunnen wij u daar een plezier mee doen?

De heer P. Tant : Dat is alvast een goede aanloop om nadien Minister te worden.

De Voorzitter : Ik verzoek de leden de spreker niet te onderbreken.

De heer J. De Seranno : Ik vind de tekst van 1964 moeilijk te begrijpen.

Ik heb het eveneens moeilijk met de volgende bepaling uit het voorliggend ontwerp :

„Voor de gemeenten van de categorieën 5,6 en 7 zoals aangegeven door de typologie van het Nationaal Instituut voor de Statistiek wordt in bijkomende orde het gemeentelijk aandeel bepaald als volgt : het nummer van de betreffende categorie vermenigvuldigd met het hoogste bevolkingsaantal sinds 1977 van de gemeente, gedeeld door : 5 maal de som van het hoogste aantal inwoners sinds 1977 van de gemeenten van categorie 5 vermeerderd met 6 maal de som van het hoogste aantal inwoners sinds 1977 van de gemeenten van categorie 6 vermeerderd met 7 maal de som van het hoogste aantal inwoners sinds 1977 van de gemeenten van categorie 7.”

Ook deze tekst is wel erg moeilijk te begrijpen. Er wordt weliswaar een voorbeeld vermeld maar degenen die later het decreet lezen, beschikken niet altijd over het verslag.

Fundamenteel heb ik groot bezwaar tegen het feit dat de wetgever alleen de criteria vaststelt, maar dat de Executieve de wegingscoëfficiënten bepaalt.

De Seranno

Sta mij toe u erop te wijzen dat het ene zonder het andere in het decreet opnemen, geen betekenis heeft.

In de Commissie zijn er **wegingscoëfficiënten** gesuggereerd geworden, maar het ene hangt samen met het andere. Als wetgever wens ik mede die **wegingscoëfficiënten** te bepalen. De Minister was daar trouwens zelf voorstander van, want op pagina 7 van het verslag staan daarover enkele bedenkingen. De verslaggever zal al wel hebben vastgesteld dat ik zijn verslag grondig heb gelezen. Hij heeft mij, naar ik meen, tot nog toe op geen enkele tegenspraak of onjuiste voorstelling uit het verslag kunnen betrappen.

In het tweede lid van pagina 7 lezen wij : „De Gemeenschapsminister heeft eveneens gevraagd de **wegingscoëfficiënten** vast te stellen en ze gebeurlijk in het ontwerp op te nemen. Hij zal zo spoedig mogelijk de leden van de beslissing van de Executieve in kennis stellen.”

Minister M. Galle : Dat is gebeurd. U, mijnheer De Seranno, was niet op die vergadering aanwezig omdat vanzelfsprekend niet alle leden van de Vlaamse Raad lid kunnen zijn van alle Commissies. Aangezien echter die bepalingen uiteindelijk niet in het ontwerp zijn opgenomen, kan men daaruit afleiden dat de Executieve ze niet in aanmerking heeft genomen.

De heer J. De Seranno : Ik heb er uit afgeleid dat de Gemeenschapsminister gevraagd heeft de **wegingscoëfficiënten** in het ontwerp op te nemen. U was er dus voor ?

Minister M. Galle : Ja, mijnheer De Seranno, maar de Executieve heeft mij niet gevolgd.

De heer J. De Seranno : De Executieve heeft in dit geval ongelijk en u heeft gelijk, mijnheer de Minister.

Volgens artikel 8 van het ontwerp kan aan sommige gemeentebesturen een toelage worden verleend voor de uitvoering van onvoorziene en dringende werken. Ik ben daarmede akkoord mits in artikel 3 de **wegingscoëfficiënten** worden bepaald voor de normale toepassing. Maar, de combinatie van

artikel 8 met artikel 3 zoals het nu is geformuleerd, gaat te ver.

De jongste jaren hebben wij herhaaldelijk ervaren dat sommige werken door Openbare Werken niet kunnen worden uitgevoerd, fietspaden bijvoorbeeld, omdat onder andere het onderliggend rioleringsstelsel nog niet in orde is. Gewoonlijk gaat het om grote bedragen. Ook voor dringende werken, uitgevoerd door Openbare Werken in samenwerking met het gemeentebestuur, zou dit artikel 8 van toepassing moeten zijn.

Mijnheer de Minister, ik zie dat u hiermee instemt. Ik ben gelukkig met uw ja-antwoord omdat uit het verslag en uit de amendementen die werden ingediend zou kunnen blijken dat eigenlijk artikel 8 slechts zou gelden voor kleine gemeenten met maximum 7.500 inwoners. Dat is gelukkig niet in het ontwerp vermeld.

Het gevaar dat men de regionalisering wil afremmen is niet klein. U weet dat sommige Ministers van de nationale Regering, momenteel langs het Wegenfonds, werken van Gemeenten en Provincies willen subsidiëren. Het betreft de 7 miljard frank waarover collega Desutter sprak.

Minister M. Galle : Ik heb daar deze morgen, tijdens de algemene bespreking van de begroting, reeds op geantwoord. Maar, ik zal er straks nog op terugkomen.

De heer J. De Seranno : Ik spreek hier over de werken bedoeld in artikel 8, mijnheer de Minister. Het Wegenfonds mag hiertoe niet worden aangevend. Indien het Departement van Openbare Werken middelen te veel heeft kan de nationale overheid rustig meer geld overhevelen naar de Gewesten. Wij hebben deze tussenweg via Openbare Werken niet nodig en zijn tegen het terugdraaien van de regionalisering.

Wat betreft de samenwerking met Openbare Werken voor het synchroon uitvoeren van Gemeentelijke en Rijksinvesteringen, meen ik dat dit artikel 8 hoogst noodzakelijk is.

Ik bevestig tenslotte nogmaals dat ik het noodzakelijk acht dat de **wegings-**

coëfficiënten in het decreet zelf worden opgenomen – de opgesomde criteria vind ik goed. De wijze echter waarop men ze weegt is belangrijk – daarom wens ik als lid van dit Vlaamse Parlement daaromtrent inspraak te hebben.

Veroorloof mij de verslaggever, de Minister en al de collega's die in de Commissie hard hebben gewerkt, geluk te wensen. Ik ben echter niet akkoord met de inhoud en zal bijgevolg artikel 3 niet goedkeuren en zal ten gepaste tijd een voorstel van decreet indienen. (**Applaus bij de CVP**)

De Voorzitter : De heer Tant heeft het woord.

De heer P. Tant (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, op mijn beurt wil ik een paar woorden van waardering uitspreken in verband met dit ontwerp en ook een paar bedenkingen herhalen en formuleren omdat ze bij de bespreking in de Commissie nog niet aan bod kwamen.

Ik feliciteer de verslaggever niet alleen met zijn schriftelijk verslag, maar ook met zijn zeer synthetisch mondeling verslag. Collega De Loor, ik heb uw uiteenzetting slechts onrechtstreeks gehoord, omdat ik nog een paar woordjes op papier wou zetten, maar wens u toch te feliciteren.

Zoals wij het ook reeds stelden bij de bespreking van dit ontwerp in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, kan het decreet, houdende de instelling van een **Investeringsfonds** over het algemeen positief worden geëvalueerd en betekent het een reële vooruitgang in vergelijking met het tot nog toe van toepassing zijnde systeem van betoelaging van door lokale besturen gedane investeringen.

Tot nog toe worden de subsidies van het Vlaamse Gewest, naar aanleiding van door lokale besturen gedane investeringen, toegekend op basis van daartoe ingediende aanvragen die konden aanleiding geven, eerst tot een principiële, nadien tot een definitieve toelagebelofte.

De daartoe te volgen procedure was

Tant

vrij omslachtig en leidde tot heel wat tijds- en energieverlies, in die mate zelfs dat gemeentebesturen om die reden soms nalieten toelagen aan te vragen. Vaak immers diende dermate lang gewacht op genoemde toelagebeloften dat zij nog nauwelijks een compensatie vormden voor de meerkosten van het project, die onder meer voortvloeiden uit prijs- en indexverhogingen.

Bovendien was het al dan niet toekennen van toelagebeloften een vrij sterk politiek geladen aangelegenheid en hing het proportioneel aandeel dat een gemeente wist te verwerven uit de subsidiepot, in een sterke mate af van de relaties die zij wist op te bouwen en te onderhouden met de instanties die enig gezag konden laten gelden wat de toekenning van toelagen aangaat.

Het nieuwe toelagensysteem versterkt de gemeentelijke autonomie. De gemeente kan in het nieuwe systeem vrij beslissen aan welke werken zij de prioriteit wenst te geven.

Mijnheer de Minister, dit neemt niet weg dat over sommige aspecten van het voorgestelde nieuwe systeem toch wel enkele kritische vragen en opmerkingen kunnen worden geformuleerd.

Vooreerst enkele bedenkingen in verband met de „hoegrootheid” van het bedrag dat via het Investeringsfonds ter beschikking van de Gemeenten zal worden gesteld. Of dat Investeringsfonds als stimulans dan wel eerder als een rem voor de investeringszin van de Gemeenten zal worden ervaren, zal niet in het minst afhangen van de „hoegrootheid” van het deel dat elke Gemeente toekomt en dienvolgens ook van het globale bedrag van het Investeringsfonds.

De in de Commissie goedgekeurde amendering van artikel 11 waardoor de inwerkingtreding van het Fonds wordt uitgesteld tot 1 januari 1986, heeft alvast als voordeel dat het Fonds zou kunnen beschikken over het geheel van de daartoe op de begroting voorziene posten. Tegelijk immers werd door de Gemeenschapsminister het engagement aangegaan geen toelagebeloften meer goed te keuren die

een vermindering zouden teweegbrengen van de werkmiddelen van het Fonds’ op dat ogenblik.

De voor 1985 voorzien beperking van de investeringskredieten in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap maakt het waarschijnlijk dat de werkmiddelen van het Fonds ook voor 1986 relatief beperkt zullen blijven.

Bovendien komt hierbij de wetenschap – en hier kom ik tot de essentie van dit punt – dat wellicht een significant gedeelte van het Investeringsfonds alvast in de eerste jaren onwerkzaam zal blijven, hetzij omdat de gemeenten vooralsnog misschien onvoldoende vertrouwd zullen zijn met dat nieuwe toelagensysteem, hetzij omdat de gemeenten, hoe dan ook, een groter of kleiner gedeelte van de werking zelf zullen dienen te financieren, zodanig dat hun investeringszin en hun investeringsmogelijkheden ook afhangen van hun eigen financiële draagkracht. Wij weten allemaal hoe relatief klein dit financiële draagvermogen voor sommige gemeenten is. Rekening houdend met het feit dat de gemeenten hoe dan ook een groter of kleiner gedeelte zelf moeten betalen, bestaat het risico dat een deel van het Investeringsfonds, althans gedurende de eerste jaren, onwerkzaam zal blijven.

Vertrekkende van de veronderstelling dat bijvoorbeeld 20 tot 30 procent ongebruikt blijft en men dit combineert met de mogelijkheid gedurende drie jaar de trekkingsrechten op te sparen, heeft dit als resultaat dat, bekeken over een tijdspanne van drie jaar, uiteindelijk 60 tot 90 procent van de trekkingsrechten gedurende één jaar onwerkzaam zouden blijven, met de daaruit voortvloeiende consequenties voor, ten eerste, het uitrustingsniveau van de gemeente en, ten tweede, de werkverschaffing.

Mijn vraag is dan ook, mijnheer de Minister, of het bedrag van het Investeringsfonds in elk geval voor het eerste jaar of voor de eerste jaren niet alleen zou kunnen bepaald worden op basis van de ter beschikking staande begrotingskredieten, maar ook rekening houdend met een wellicht onwerkzaam gebleven hypothetisch gedeelte. Het is mij echter, eerlijk ge-

zegd, niet onmiddellijk duidelijk op basis van welke criteria of elementen de hoegrootheid van dit hypothetisch deel dient bepaald. Wanneer men bij voorbeeld zou voorzien dat 20 procent onwerkzaam blijft, zou men het krediet tot 120 procent kunnen optrekken, met nadien een bijsturingsmogelijkheid, omdat, hoe dan ook, op het einde van de drie jaar een verrekening moet gebeuren. Wanneer dus het bedrag iets groter zou zijn, dan het oorspronkelijke krediet, kan dat op het einde van de periode van drie jaar betrekkelijk gemakkelijk worden bijgestuurd wanneer de verrekening van de onwerkzaam gebleven trekkingsrechten dient te gebeuren.

Misschien hou ik een pleidooi in de woestijn, maar ik kon niet nalaten deze zorg even mede te delen. Dit doet niets af aan het feit dat wij dit ontwerp van decreet vandaag kunnen goedkeuren, omdat uiteindelijk de vaststelling van het krediet een zaak is die men jaarlijks zal moeten overdoen en waaromtrent niets in de tekst van het decreet zelf moet worden voorzien. Eventueel zou ook kunnen worden overwogen om de gemeenten, die trekkingsrechten of een gedeelte daarvan onbenut laten gedurende meer dan drie jaar, niet meer toe te laten tot de herverdeling van de ongebruikte middelen. Waarom niet? Ten eerste, als supplementaire stimulans om hen aan te zetten hun trekkingsrechten te gebruiken, maar, ten tweede, ook omwille van een wiskundig zekere evolutie die zich in de volgende zin zal voltrekken. Wanneer men na het verstrijken van drie jaar de niet gebruikte trekkingsrechten herverdeelt, krijgen ook de niet actieve gemeenten die daarvan geen gebruik wensen te maken opnieuw hun deel. Een supplementaire vraag, mijnheer de Minister, is de volgende: als bedoelde gemeenten van de niet-gebruikte trekkingsrechten opnieuw hun deel krijgen na verloop van drie jaar, is het dan zó dat het aldus verhoogde trekkingsrecht opnieuw drie jaar lang kan worden opgespaard? Het zou mij interesseren daaromtrent iets meer te vernemen.

Wanneer men gedurende twintig jaar de niet-gebruikte trekkingsrechten opnieuw herverdeelt, ook over de

Tant

niet-actieve gemeenten, zal er een alsmaar groter niet gebruikt deel ontstaan. Dit is een wiskundige zekerheid waarmee men hoe dan ook zal worden geconfronteerd.

Ten slotte, mijnheer de Minister, enkele woorden in verband met artikel 3 dat bepaalt volgens welke criteria de trekkingsrechten aan de gemeenten zullen worden verdeeld.

Vooreerst kan worden opgemerkt dat het wat opmerkelijk overkomt weliswaar de criteria door de Vlaamse Raad te laten goedkeuren, maar het bepalen van de wegingscoëfficiënten aan de Vlaamse Executieve te reserveren. Wij menen echter dat dit – en in die zin waren wij bereid u en de Executieve te volgen – moet toelaten tot een vlotte bijsturing van dit nieuwe systeem te komen. Anderzijds komt het merkwaardig over een systeem goed te keuren waarvan men niet weet hoe het zal worden toegepast. Dit verwekt, wat mij betreft, een wrang gevoel. Bovenal echter hebben wij er moeite mee te moeten vaststellen dat het zowat onmogelijk is de verdelingscriteria zelf op hun waarde te toetsen en te evalueren. Weliswaar is het zó dat de toepassing van het globale verdelingssysteem blijkbaar behoorlijke resultaten oplevert, maar wij zijn niet bij machte elk van de criteria op zichzelf op hun waarde te toetsen. In elk geval lijkt het niet onmogelijk inhoudelijk te bewijzen in welke mate het nodig is bij voorbeeld niet alleen rekening te houden met het globale bevolkingsaantal, maar binnen dit criterium met het criterium gemiddelde leeftijd, waarbij een verhoging wordt voorzien voor de gemeenten met een jongere bevolking. Het komt trouwens bijna contradictoer voor, in het bevolkingsaantal ook een bijsturing in gunstige zin te voorzien, bijsturing leidend tot een verhoging van het trekkingsrecht op basis van de concentratiegraad van de bevolking. Normaliter zou men veronderstellen dat, wanneer infrastructuurwerken moeten worden gedaan en wanneer men de financiering daarvan op basis van het bevolkingsaantal laat gebeuren, dit, naarmate deze mensen dichter bij elkaar wonen, zou moeten leiden tot

een bijsturing naar beneden toe.

Ik begrijp anderzijds wel dat dit slechts één van de medebepalende elementen is in het globale systeem, systeem dat een behoorlijk resultaat geeft. Geef echter toe, mijnheer de Minister, als je gevraagd wordt om elk van deze criteria goed te keuren en je kan ze eigenlijk niet ieder afzonderlijk gaan toetsen en beoordelen, dat dit intellectueel een toch wel ietwat moeilijke oefening is, bovendien, wetende dat als bijsturing nodig is – en hierop wil ik nog even uw aandacht vestigen – er hoe dan ook zal moeten worden nagegaan, via welke criteria dit kan gebeuren, terwijl men niet eens de betekenis van elk van die criteria op hun echte waarde kan schatten. Men zal dan, weliswaar via een experimenteel model, de bijsturing opnieuw moeten afwegen en onderzoeken. In elk geval ben je niet bij machte stuk voor stuk de criteria naar aanleiding van bepaalde vastgestelde anomalieën bij te werken. Je moet het opnieuw als het ware in de computer stoppen en zien wat dit als resultaat geeft en die computer zo dikwijls gebruiken tot het resultaat bevredigend is. Volgens mij is het niet gemakkelijk dat zo maar te aanvaarden omdat dit praktisch betekent dat je gelooft in een systeem waarvan je niet precies weet hoe het in mekaar zit. Ik heb er als Parlements lid wat moeite mee om dit zomaar te aanvaarden.

Mijnheer de Minister, ik wil u echter geruststellen. Het lijkt mij inderdaad een hele stap vooruit in vergelijking met het vroegere systeem waar de onzekerheden alleszins veel talrijker waren en waar het niet alleen ging om een intellectueel moeilijke oefening, maar bovendien over het van zich afschuiven van reële bezwaren die werden afgevoerd. Ik vind dat die inderdaad in uw systeem minder aanwezig zijn. Ik feliciteer u bij voorbaat met dit decreet dat wellicht door de ganse Vlaamse Raad zal worden goedgekeurd. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, heeft het woord.

Minister M. Galle (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, collega's, in de

eerste plaats zou ik willen herhalen wat ik deze morgen heb gezegd over de meer dan 7 miljard frank die Openbare Werken ter beschikking zou hebben. Via de kranten heb ik ook vernomen dat de mogelijkheid bestaat dat dit geld geheel of gedeeltelijk wordt doorgespeeld naar de gemeenten van Wallonië, Brussel en Vlaanderen. Zoals ik deze morgen reeds zegde zullen wij vanaf morgen waarschijnlijk over een Investeringsfonds voor Vlaanderen beschikken met een objectief rechtvaardig verdelingssysteem. Ik zal de nationale Minister van Openbare Werken vragen het voor Vlaanderen voorbestemde geld in het Investeringsfonds te stoppen. Ik hoop dat hij tot een goede verdeling van de kredieten overgaat. Indien de Minister echter de gemeenten rechtstreeks zou subsidiëren, boven het hoofd van degene die daarvoor bevoegd is, dan zou hij in tegenspraak handelen met de wet op de staatshervorming. Ik wil dat wel even onderstrepen voor het geval hij zich dit niet meer mocht herinneren. Aldus geef ik reeds een gedeeltelijk antwoord op vragen die mij werden gesteld.

De verslaggever heeft van iedereen felicitaties gekregen voor zijn uitstekend commissieverslag. Misschien is er hier en daar wel een foutje in geslopen maar laten wij de muggen niet zodanig ziften.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Minister, het is toch een zeer goed verslag.

Minister M. Galle : Op mijn beurt feliciteer ik de heer De Seranno voor zijn taalkundig opmerkingsvermogen. Hij heeft mij een taaladvies gevraagd, met name het verschil tussen „maatstaf en „criterium” en ik zal, samen met hem, de geëigende plaats zoeken om hem dat advies te verstrekken.

De heer J. De Seranno : Ik heb daarover niets gevraagd.

Minister M. Galle : Ik dacht dat u een taaladvies gevraagd had over het verschil tussen maatstaf en criterium.

Ik wil nu een antwoord geven op de verschillende vragen. De vaste beloften die thans nog worden gegeven, zullen in 1985 worden vastgelegd, be-

Galle

perkt tot de beschikbare kredieten die in de gewestbegroting voor 1985 zijn ingeschreven. Er zal dus van het Investeringsfonds in 1986 geen frank afgaan. Daarover zullen wij waken. De projecten die in 1985 niet meer kunnen worden vastgelegd bij gebrek aan kredieten, zullen in 1986 een normaal verloop kennen volgens de procedure van de trekkingsrechten.

Het bedrag dat de gemeenten in de voorbije drie jaar hebben gekregen, kan niet worden gewaarborgd omdat het beschikbare krediet werd vermindert en omdat alle gemeenten het huidige toelagesysteem zou blijven bestaan, zou dit tot een nog groter favoritisme kunnen aanleiding geven. De principiële beloften die niet door een aanbesteding zijn gevolgd, zullen in 1986 als een fase van de procedure van het Investeringsfonds kunnen worden gebruikt.

Aan de gemeenten zullen ten laatste in juli 1985 de nodige duidelijke richtlijnen worden verstrekt. Wij zullen erop aandringen dat zij gebruik zouden maken van hun trekkingsrechten. Het is een nieuwe procedure en zij moeten ze leren kennen. Tot nog toe waren er gemeenten die altijd buiten de prijzen vielen. Die gemeenten gaan nu voor de eerste keer via het trekkingsrecht, dat dus geen gunst is, een toelage krijgen en zij zullen daar dus zeer vlug gebruik van maken. Het geld zal worden opgebruikt. Zoveel hebben we trouwens niet. Iemand vroeg of het geld dat niet opgebruikt werd, geen interest zou kunnen opbrengen door een belegging bij het Gemeentekrediet. Op zich is dat natuurlijk een belangrijke opmerking, maar de toelagen worden enkel gegeven op basis van facturen. Men kan toch moeilijk trekkingsrechten, die alleen dienen voor de realisatie van concrete dossiers inzake gemeentewerken, geld doen opbrengen wanneer zij niet worden gebruikt. Dat zou een aansporing zijn om er geen gebruik van te maken.

Ik zal bij de Vlaamse Regering blijven aandringen opdat de kredieten in positieve zin zouden worden aangepast. Ik hoorde vandaag immers vaak de kritiek dat het Investeringsfonds over te weinig geld beschikt. Ik zal ook jui-

chen wanneer het bedrag zal worden verhoogd in plaats van geregeld verlaagd. Ik hoop dat iedereen zich in zijn sector en in zijn fractie zal inspannen voor de verhoging van dit bedrag.

Ik zal alle besluiten ter uitvoering van dit decreet ter kennis brengen van de Commissie. Dit werd genotuleerd. Op de evaluatievergadering, waarop alle leden zijn uitgenodigd, kunnen de besluiten later eventueel nog worden aangepast. Ik geloof wel dat iedereen het daar nu over eens is behalve dan degene die aangekondigd heeft dat hij zich zal onthouden.

De heer Taelman heeft gezegd dat er geen wetenschappelijke criteria werden gehanteerd. Ik moet dat echter tegenspreken. Wij hebben medewerking gekregen van de Vereniging van Steden en Gemeenten, die een beroep heeft gedaan op wetenschapslui om dat te bestuderen. Men heeft zich geïnspireerd op buitenlandse voorbeelden, onder andere Nederlandse en Franse, die eveneens gebaseerd zijn op wetenschappelijk onderzoek.

Samen met onze opgedane ervaring hebben wij er dat van gemaakt dat nu voorligt. Wij zullen zien wat het geeft, maar ik hoop dat het goed zal zijn.

Zo kom ik tot de correctie voor de bevolkingsdichtheid. Deze correctie is aangewezen omdat hoe groter de dichtheid, hoe groter de kostprijs van de infrastructuur is. Dat is normaal. De correctie inzake jonge bevolking is bedoeld om tegemoet te komen aan gebieden met een jonge bevolking, zoals bij voorbeeld de Provincie Limburg.

Er werden ook vragen gesteld omtrent de definitie woongelegenheden. Eén woning kan verschillende woongelegenheden bevatten. Wij baseren ons op de definitie van het Nationaal Instituut voor de Statistiek. Wat de industriële gemeenten, vliegvelden en dergelijke betreft kan ik zeggen dat dit inderdaad belangrijke criteria zijn. Wij moeten evenwel zoeken naar criteria die in al de 308 gemeenten voorkomen, zoniet is de verdeling niet meer wetenschappelijk en dan gaan wij naar scheefftrekkingen. Bij de evaluatie zullen wij zien of er voldoende aan de noden wordt tegemoet geko-

men.

Mijnheer Taelman, u heeft gezegd dat deze expansiegemeenten eigenlijk meer moeten worden gestimuleerd. Daarmee kan ik akkoord gaan maar dat zit inderdaad voor een groot gedeelte vevat in de correctiefactor van de jonge bevolking.

Ook ben ik het met u eens wanneer u aanstipt dat er veel meer materies in het Investeringsfonds zouden moeten worden opgenomen. Ik heb in de Vlaamse Regering de vraag gesteld of andere Ministers die investeren zich bij mijn Investeringsfonds wilden aansluiten. Samen hebben wij echter geoordeeld dat het beter is dat wij eerst een proef doen met dit Investeringsfonds. Ik veronderstel dat de anderen daarna wel zullen volgen.

De bouwsector juicht dit decreet toe, dat zal u al wel vernomen hebben. Het zal geen nadelige invloed op de bouwactiviteit hebben, integendeel. De werken zullen nu sneller kunnen worden aangevangen aangezien de procedure verbeterd is. De uitgevoerde werken zullen ook telkens op tijd kunnen worden betaald, wat toch ook belangrijk is voor de aannemers die al moeilijkheden genoeg hebben.

Ik heb kennis genomen van de wensen van de heer Desseyn en van al de leden van de Raad. Ik dank meteen de heer Desseyn die aangekondigd heeft dat zijn groep dit Investeringsfonds zal goedkeuren. Ik ken zijn opmerkingen. Er dient de worden gezegd dat de wegingscoëfficiënten nog definitief moeten worden vastgesteld. Het is dus voorbarig er nu reeds een definitieve waarde aan toe te kennen. Ze moeten nog worden vastgesteld.

Alle criteria, hoe die ook worden vastgesteld, kunnen aanleiding geven tot kritiek. Ik streef in ieder geval een zo groot mogelijke objectiviteit na. Ik bevestig nogmaals dat de criteria en de wegingscoëfficiënten regelmatig aan de gewijzigde toestand moeten worden aangepast, maar we wensen nu te starten – en laten we dit decreet als een experiment beschouwen – en ze na drie jaar aan een nieuwe evaluatie onderwerpen.

Inzake de wegen worden de verharde

Galle

wegen bedoeld en vallen de landbouwwegen buiten het Investeringsfonds. Die behoren dus niet tot mijn bevoegdheid.

Inzake het betoog van de heer Desutter wens ik mede te delen dat de objectieve criteria werden onderzocht aan de hand van studies en in overleg met de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten. Er is, zoals u weet, veel kritiek op de criteria van het Gemeentefonds. Dit is zeker niet dienend voor de investeringen.

Aan diegenen die deze morgen afwezig waren, kan ik zegen dat ik, deze ochtend in de Vlaamse Regering, een ontwerp van decreet heb ingediend inzake de interne verdelingscriteria in Vlaanderen, van het veel te kleine gedeelte van het nationale Gemeentefonds dat ons wordt toebedeeld. Dit ontwerp van decreet zal nu in een werkgroep worden behandeld.

— De heer J. Pede, Voorzitter, treedt op nieuw als Voorzitter op.

Ik hoop het zo vlug mogelijk in de Commissie van de Vlaamse Raad in te dienen en, als dat enigszins mogelijk is, het in de Openbare Vergadering van deze Raad te laten goedkeuren.

De heer Desutter heeft gesproken over voor- en nadelen en over schaduwzijden. Dit is zeer relatief. Wij zouden kunnen stellen dat de 23 Gemeenten die tot nu toe niets hebben ontvangen en de 93 Gemeenten die tot nu toe minder dan 200 frank per inwoner kregen nu zullen kunnen meegenieten van de maatregel die wij voorstellen.

Op de vragen inzake de woongegebeden heb ik reeds geantwoord. Wat de uitzonderlijke toelage betreft en de tezake gestelde vraag of er een maximumpercentage zal zijn, daarop moet ik positief antwoorden.

Ook kan ik u mededelen dat de facturen allemaal op tijd zullen worden betaald door het Gemeentekrediet en niet door de Gouverneur.

Zoals collega De Seranno heeft kunnen lezen werd het ontwerp van decreet aan het advies van de Raad van

State onderworpen. Wij volgden de Raad van State op één punt na met name daar waar de Raad van State over twee afzonderlijke begrotingen sprak : de Gewestbegroting en de Gemeenschapsbegroting omdat wij zijn overeengekomen — en dat hebben wij van bij het begin gedaan — altijd te spreken over de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Inderdaad, wij kennen maar één begroting.

Aan de heer Tant kan ik zeggen dat het krediet voor 1986 volledig zal worden aangewend voor het Investeringsfonds. Met inachtneming van de eenvoudige en snelle procedure zullen er weinig gemeenten zijn die in de loop van het jaar geen betoelaagbare werken zouden uitvoeren.

Ik geloof dat er weinig gemeenten zullen zijn die geen beroep zullen doen op datgene wat zij nu eindelijk toegevoerd krijgen.

Dames en heren, ik meen op die manier op de belangrijkste vragen te hebben geantwoord. Ik dank u in ieder geval voor uw bijdrage, zowel in de Commissie als hier in de openbare vergadering, tot de totstandkoming van het decreet. Ik hoop dat de Vlaamse Gemeenschap dat decreet nuttig zal kunnen gebruiken en dit in het teken van de grote autonomie die wij nastreven voor de gemeenten, die nu eindelijk van meet af aan zullen weten over hoeveel zij kunnen beschikken om te investeren. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Tant heeft het woord.

De heer P. Tant : Mijnheer de Voorzitter, ik wil aan de Gemeenschapsminister maar één kleine bijkomende vraag stellen. Wij spreken in het decreet nu over „trekkingsrechten”. Beseffen wij voldoende dat de verandering in de terminologie van „subsidies” of „toelagen” naar „trekkingsrechten” ook juridische consequenties kan meebrengen ? Waar wij een toegekende subsidie eigenlijk nooit kunnen afdwingen voor de rechtbank, ben ik bijna geneigd te veronderstellen dat als u nu in het decreet spreekt over „trekkingsrechten” wij dat wel kunnen doen, of vergis ik mij ?

Minister M. Galle : Wij hebben het

woord „trekkingsrecht” gekozen naar analogie met de trekkingsrechten die reeds bestaan in verband met het Fonds voor Industriële Vernieuwing. Het is een term die juist datgene dekt waarop de Gemeenten recht zullen hebben. Het geld zal voor hen voorbehouden worden op een speciale rekening bij het Gemeentekrediet. De Gemeenten moeten facturen voorleggen, dan worden ze automatisch uitbetaald.

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, graag kreeg ik een aanvullende inlichting. U gaat volgens artikel 3 van het ontwerp de som van het hoogste aantal inwoners dat de Gemeenten ooit gekend hebben sinds 1977, veralgemenen zodanig dat u voor het Vlaamse Gewest uiteindelijk een inwonersaantal bekomt dat veel hoger is dan het reële cijfer op dat ogenblik. Ik meen dat het beter ware geweest in artikel 3 te spreken over „de jongste vijf jaar”. Dit is echter een technische aangelegenheid waarop men bij een eerstvolgende wijziging van het decreet kan terugkomen.

Minister M. Galle : Mijnheer De Seranno, ik neem aan dat dit inderdaad te technisch is, maar daar wil ik nu niet over uitweiden. Het bevolkingsaantal sinds 1977 wordt gecorrigeerd met de bevolkingsdensiteit en de samenstelling van de bevolking.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Het decreet regelt een aangelegen-

Voorzitter

heid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

— *Aangenomen.*

Artikel 2

Er wordt een Investeringsfonds ingesteld ter financiering van de toelagen van de Vlaamse Executieve op de door haar te bepalen werken, leveringen en diensten uit te voeren door gemeenten of in hun opdracht door een intercommunale.

Dit Fonds wordt gestijfd door middel van overschrijvingen en overdrachten van kredieten op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

De criteria tot verdeling van de trekingsrechten bedoeld in artikel 4 onder de gemeenten van het Vlaamse Gewest, worden vastgesteld als volgt :

1. het hoogste aantal inwoners in de gemeenten sinds 1977 ; dit aantal wordt verhoogd met 10 ten honderd indien de bevolkingsdensiteit ten minste 2,5 maal het gemiddelde van het Vlaamse Gewest bedraagt of met 20 ten honderd indien deze ten minste 5 maal het gemiddelde bedraagt ; indien het aantal bewoners jonger dan 25 jaar ten minste gelijk is aan 45 ten honderd van het aantal inwoners wordt het hoogste aantal inwoners in de gemeente sinds 1977 verhoogd met 15 ten honderd ;

2. de oppervlakte van de gemeente gemeten in hectare ;

3. de gewogen lengte van het wegennet in kilometer waarbij samengeteld worden de lengte van de gemeentewegen van groot verkeer met 0,8 maal de lengte van de buurtwegen van klein verkeer met 0,75 maal de lengte van de andere gemeentewegen met 0,6 maal de lengte van de provinciewegen en met 0,6 maal de lengte van de rijkswegen ;

4. het aantal woongelegenheden in de gemeente vermeerderd met 0,2 maal

het aantal woongelegenheden gebouwd vóór 1945 ;

5. voor de gemeenten van de categorieën 5,6 en 7 zoals aangegeven door de typologie van het Nationaal Instituut voor de Statistiek wordt in bijkomende orde het gemeentelijk aandeel bepaald als volgt : het nummer van de betreffende categorie vermenigvuldigd met het hoogste bevolkingsaantal sinds 1977 van de gemeente, gedeeld door : 5 maal de som van het hoogste aantal inwoners sinds 1977 van de gemeenten van categorie 5 vermeerderd met 6 maal de som van het hoogste aantal inwoners sinds 1977 van de gemeenten van categorie 6 vermeerderd met 7 maal de som van het hoogste aantal inwoners sinds 1977 van de gemeenten van categorie 7.

De Vlaamse Executieve bepaalt de wegingscoëfficiënten die aan elk van de vorige criteria worden toegekend. Elke wijziging heeft slechts uitwerking op de verdeling van het daarop volgend jaar.

De gegevens bedoeld in het eerste lid zijn de meest recente waarover de Vlaamse Executieve beschikt. Elk soort gegevens moet, bij elke verdeling, voor alle gemeenten op hetzelfde tijdstip betrekking hebben of genomen worden binnen dezelfde periode.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag de hoofdelijke stemming over artikel 3.

De Voorzitter : Artikel 3 wordt dus aangehouden. Er zal morgen over dit artikel afzonderlijk worden gestemd.

Artikel 4

Het bedrag waarop elke gemeente recht heeft ingevolge de toepassing van bovengenoemde criteria, vormt haar trekkingsrecht. Het globale bedrag van de trekkingsrechten dat jaarlijks bij besluit van de Vlaamse Executieve onder de gemeenten van het Vlaamse Gewest wordt verdeeld, wordt opgenomen in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De niet gebruikte trekkingsrechten van een gemeente worden naar het volgende jaar overgedragen.

Nadat de trekkingsrechten tweemaal zijn overgedragen worden zij bij het jaarlijks te verdelen volume toegevoegd.

— *Aangenomen.*

Artikel 5

Binnen de perken van de in artikel 2 voorziene kredieten en vóór de verdeling van de trekkingsrechten uit het Investeringsfonds, bepaalt de Vlaamse Executieve jaarlijks het percentage dat gereserveerd wordt om de toekenning van een uitzonderlijke toelage zoals omschreven in artikel 8, mogelijk te maken.

— *Aangenomen.*

Artikel 6

De Vlaamse Executieve wordt gemachtigd de provinciegouverneur in naam en voor rekening van het Vlaamse Gewest verbintenissen te laten aangaan ter betaling van toelagen aan de gemeenten voor de uitvoering van bepaalde werken, leveringen en diensten.

De Vlaamse Executieve bepaalt de modaliteiten waaronder de provinciegouverneur verbintenissen mag aangaan binnen de perken van de door haar vastgestelde trekkingsrechten.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

Het besluit van de provinciegouverneur waarbij een trekkingsrecht aan de gemeente geheel of gedeeltelijk wordt geweigerd, kan door de Vlaamse Executieve worden teniet gedaan.

De vraag tot vernietiging moet door het gemeentebestuur aan de Vlaamse Executieve bij een ter post aangetekend schrijven worden toegezonden binnen veertig dagen te rekenen van de dag waarop een afschrift dat ter kennisgeving aan de gemeente is gezonden, op de post werd afgegeven.

De Vlaamse Executieve doet uitspraak binnen zestig dagen. Bij ontstentenis van een uitspraak binnen de

Van links naar rechts : SP-leden J. Leclercq (achtergrond), H. De Loor, verslaggever over het decreet-Investeringsfonds, en M. Vandenhove

voorgeschreven termijn is het beroep aanvaard.

De Voorzitter : Op artikel 7 is er een amendement voorgesteld door de Vlaamse Executieve dat luidt als volgt :

„In het derde lid aan de zin „De Vlaamse Executieve doet uitspraak binnen zestig dagen” de woorden „na ontvangst van het beroep” toevoegen.”

Mijnheer de Minister, wenst u daarover enige uitleg te geven ?

Minister M. Galle : Mijnheer de Voorzitter, in de Commissie was tot de stemming overgegaan over een amendement van de Voorzitter van de Commissie, de heer Denys, ertoe strekkende de laatste woorden van deze alinea „na ontvangst van het beroep” te schrappen en een tweede zin toe te voegen. Maar dit eerste deel werd door de Commissie geweigerd. Het moest dus niet worden geschrapt, doch door een technische fout werd

het wel geschrapt. Bijgevolg dien ik alleen een amendement in om die technische fout goed te maken.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (**Neen**)

De stemmingen over het amendement van de Vlaamse Executieve en over artikel 7 worden aangehouden.

Artikel 8

Ten behoeve van de gemeenten waarvan de geldelijke middelen voor de uitvoering van onvoorziene en dringende werken ontoereikend zijn, en in geval het werk waarvoor de trekkingsrechten gevraagd worden, een genoegzaam karakter van algemeen of regionaal belang vertoont, kan op een met redenen omklede aanvraag van het gemeentebestuur een uitzonderlijke toelage worden verleend.

De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden waaraan deze gemeenten moeten voldoen om van de uit-

zonderlijke toelage te kunnen genieten.

— **Aangenomen.**

Artikel 9

De Vlaamse Executieve wordt gemachtigd met het Gemeentekrediet van België een overeenkomst te sluiten waarbij de door de gemeente opgenomen toelagen ter beschikking gesteld worden van die gemeente.

— **Aangenomen.**

Artikel 10

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1986.

— **Aangenomen.**

Artikel 11

De Vlaamse Executieve is belast met de uitvoering van dit decreet.

— **Aangenomen.**

De Voorzitter : De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen, donderdag 24 januari om 15 uur de aangehouden stemmingen en de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende eerste aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-A (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende derde aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

— 11-B (1984-1985) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985 — 8 (1984-1985) — Nrs. 1 tot 12 (+ Bijlagen) — 7 (1984-1985) — Nr. 1 (Algemene toelichting)

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat.

RUIMTELIJKE ORDENING, LANDINRICHTING EN NATUURBEHOUD

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de wijzigingen van de door KB vastgestelde gewestplannen en meer in het bijzonder de verandering van natuurwetenschappelijke gebieden in recreatiegebieden

De Voorzitter : Wij behandelen thans de materie waarvoor Minister Akkermans bevoegd is, met name ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud.

De heer Beerden, verslaggever, heeft het woord.

De heer G. Beerden, verslaggever (op *de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, namens de Commissie breng ik hierbij graag verslag uit over de bespreking gewijd aan deze begroting.

In zijn toelichting wees de Minister vooreerst op het feit dat zijn uitrustingsplan voor 1985 in vergelijking met 1984 gedaald is met ongeveer 800 miljoen frank, van 2.400 miljoen frank in 1984 naar 1.680 miljoen frank in 1985. Hij weidde daarna uitvoerig uit over de verschillende aspecten van het beleid dat onder zijn bevoegdheid valt.

1. Ruimtelijke ordening waarbij de aandacht vooral ging naar de structuurplanning voor Vlaanderen en het

voortontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening, de stads- en dorps-herwaardering en het groenbeheer.

2. Landinrichting waarbij hij prioriteiten legde voor de ruilverkaveling en de waterhuishouding.

3. Het natuurbehoud en de bossen waarin hij de oprichting van het „Instituut voor Natuurbescherming” aankondigde, voorzien in de wet op het natuurbehoud van 12 juli 1973.

Tevens wenste hij vlug werk te maken met het ontwerp bosdecreet dat het verouderde Boswetboek zou moeten vervangen. Dit is nu voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

4. Industrierreinen, waarbij het accent blijft liggen, gezien de vrij grote reserve van uitgeruste terreinen, op de kwalitatieve verbetering van bestaande terreinen en hun aanpassing of herverkaveling teneinde ze beter geschikt te maken voor KMO's.

Daarna volgde een uitgebreide bespreking in dezelfde gedachtengang over de ruimtelijke ordening. Grote bezorgdheid leeft er bij enkele commissarissen over het structuurplanningsproces vooral ten opzichte van :

1. de grote verantwoordelijkheid die is voorbehouden aan de gemeentebesturen ;
2. de rechtszekerheid nu geboden door de gewestplannen die echter zouden in het gedrang komen.

De Minister antwoordde hierop dat de structuurplannen werden opgevat als de resultaten van een planningsproces, met andere woorden beleidsinzichten worden weergegeven ten aanzien van de elementen die de structuur van de ruimte bepalen. Tevens wordt het kader aangeduid waarbinnen de lagere niveaus hun beleidsplannen moeten inpassen. Bovendien verklaarde hij dat de structuurplannen de gewestplannen niet afschaffen.

Betreffende het decreet van 28 juni 1984 verklaarde de Minister in antwoord op verschillende vragen dat alle uitvoeringsbesluiten die nodig zijn om het decreet in werking te stellen, getroffen en gepubliceerd zijn, zodat

de burger een aanvraag voor gebruikswijziging of voor verbouwing en/of uitbreiding van bestaande gebouwen kan indienen.

Een probleem was ook de uiteenlopende behandeling van bouw misdrijven naar gelang de Provincies, alhoewel dit geregeld is met de omzendbrief nr. 18 van 3 november 1975. Belangrijk hierbij is dat de Minister vindt dat de dwangsom meest afdoend is tegen bouw misdrijven, maar die helaas te weinig gebruikt worden.

Betreffende de stads- en dorps herwaardering ging de zorg naar de goede werking van de stuurgroep, het inschakelen van de sociale huisvestingsmaatschappijen in deze projecten en het niveau van de renovatiepremies, dat volgens de Minister 33 procent bedraagt van de gemiddelde kostprijs der werken.

Betreffende de uitvoeringsbesluiten van het sociaal grondfonds decreet van 16 juni 1982 kon in de Executieve tot op heden geen akkoord bereikt worden, hoofdzakelijk bij gebrek aan middelen.

Verskillende leden maken zich ongerust over de verminderde kredieten voor toelagen en werken aan de landelijke Waterdienst en dit op een ogenblik dat een ernstige achterstand inzake het onderhoud van de onbevaarbare waterlopen zou moeten weggevoerd worden.

De Minister wijst er echter op dat hij zal genoodzaakt blijven zeer selectief met de middelen om te springen, doch dat de post onderhoud van beschermde onbevaarbare waterlopen toch nog met 5 procent zal verhogen in tegenstelling tot de algemene maatregel die 20 procent inlevering voorschrijft.

Op vraag van een lid, legt de Minister uitvoerig de opties uit waarop zijn beleid dienaangaande steunt en geeft hij de administratieve en technische onderbouw aan waarbij hij de oprichting van een Vlaams Instituut voor Natuurbehoud aankondigt. Gezien de schaarse middelen zal hij echte prioriteit geven aan een doelmatig beheer van de bossen en natuurgebieden die reeds in gremeschaft bezit zijn.

Beerden

Inzake weekend-verblijven, die in het verleden werden opgericht, houdt de Minister sterk aan de „good-will-operatie” waarbij talrijke concrete problemen konden worden opgelost in gezamenlijk overleg tussen het comité der weekend-verblijven, de gemeente, en het bestuur van de stede­bouw.

Bovendien werd de Koning Boude­wijnstichting aangezocht een studie uit te voeren, waarbij de sociaal-economische aspecten van dit probleem, waarover tot op heden weinig bekend is, ruime aandacht moeten krijgen.

Wat de weekend-verblijven betreft die recent illegaal werden opgericht, is de Minister van oordeel dat naast de gebruikelijke herstelmaatregel, meer toepassing van de dwangsom zou moeten aangewend worden. Tot daar een korte samenvatting van onze besprekingen. Tenslotte werden deze begrotingsartikelen goedgekeurd met 8 stemmen tegen 1. (**Algemeen aplaus**)

De **Voorzitter** : De heer Verberckmoes heeft het woord.

De heer **F. Verberckmoes (op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik wens voorafgaandelijk de verslaggever geluk te wensen met zijn omstandig, goed overzichtelijk en duidelijk verslag, waarin wij een getrouwe weergave vinden van de vele in Commissie gevoerde besprekingen en de antwoorden die de Minister heeft verstrekt over al de hem gestelde vragen.

Uit dit alles blijkt dat alle commissarissen samen met het Departement, een ernstige inspanning doen om de ruimtelijke ordening in Vlaanderen te actualiseren en, waar mogelijk, in nieuwe banen te leiden.

Het ruimtelijk beleid van de Vlaamse Executieve zal in de toekomst gestoeld zijn op decentralisatie, ruimtelijke planning, democratisering en een doorzichtig besluitvormingsproces. In deze optiek kwam een voorontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening tot stand, dat voorziet in structuurplannen op beleidsniveau, en meer bepaald in een structuurplan

voor Vlaanderen, alsmede in de Provinciale en Gemeentelijke structuurplannen.

In de sector landinrichting wordt vooral aandacht besteed aan de ruilverkaveling en de waterhuishouding.

Als derde en vierde sectoren krijgen wij respectievelijk het natuurbehoud en bosbeheer, alsmede de industrieterreinen.

Bij een bezoek gebracht aan het Nederlandse Roermond hebben de commissieleden destijds kunnen vaststellen dat onze Noorderburen over heel wat meer structuren en beleidsopties voor ruimtelijke ordening beschikken, tamelijk handig hebben leren omgaan met de ingewikkelde, ter zake geldende beslissingsprocedures, en uit dit alles merkbare resultaten hebben behaald.

Ik betwijfel of het goed zou zijn onze ruimtelijke opvattingen zo maar af te stemmen op het Nederlandse voorbeeld en ervaring, te meer omdat wij niet dezelfde spirit hebben of manier van aanpak.

Maar het is toch aangewezen dat wij zoveel mogelijk inspiratie zoeken in de ons omringende landen, en aldus trachten gelijke tred te houden in de onstuitbare en onomkeerbare evolutie in deze en andere sectoren.

Wat de algemene economie betreft van de voorliggende structuurplanningsmethodiek, kan ik ten volle beamen dat deze dynamisch, actiegericht en openbaar zal zijn, alsmede het accent wil leggen op continuïteit en volkse inspraak van alle belangengroepen of betrokken particulieren.

Het zou fout zijn deze initiatieven uitsluitend te laten begeleiden door hoogwaardige theorieën van deskundigen, of deze stereotypisch in stand te houden en toe te passen.

Zoals vele andere domeinen kan de ruimtelijke ordening niet ontsnappen aan een der meest onaanvechtbare levenswetten, die een Griekse wijsgeer destijds reeds omschreef met de woorden : „ta panta rei”, alles evolueert.

Rekening houdend met deze permanente evolutie ware het ondenkbaar

dat wij zouden trachten alles in detail te reglementeren.

Ik wil integendeel zeer sterk aandringen om het structuurplan zo ruim mogelijk op te vatten, derwijze dat het enkel brede krachtlijnen zal weergeven, zowel betreffende de inzichten van de beleidsverantwoordelijken, als betreffende de middelen om de structuur van de ruimte op ieder beleidsniveau te verwezenlijken.

Ik huiver voor een opeenstapeling van plannen, die ieder op zichzelf een moeilijk te lichten hypothek zouden daarstellen op hetzelfde gebied.

En waar het structuurplan een algemeen kader zou vastleggen, waarin de ruimtelijke elementen van de verschillende sectoren zullen worden aangepast naar gelang de evoluerende behoeften, daar hoor ik niet graag spreken over allerlei plannen van verschillende aan elkaar ondergeschikte beleidsniveaus, maar geef ik de voorkeur aan soepele beleidsvisies, die voldoende flexibel zijn om op ieder echelon met voldoende leefbaarheid en levenschtheid te kunnen uitgebouwd worden.

Ik wil de bestaande wet op de stede­bouw en de ruimtelijke ordening van 29 maart 1962 niet uit haar hengsels lichten en aanvaard dat het destijds nodig was de wilde lintbouw af te remmen, de landbouwgronden en de landschappen te beschermen en de nodige structuren te voorzien om een consequent en gezond beleid van ruimtelijke ordening te voeren, dat voor alle ingezetenen voldoende rechtszekerheid moest brengen.

Maar niemand kan nog ontkennen dat de knellende zoneringsplannen die destijds werden opgesteld, veel te engtijds- en plaatsgebonden waren.

Zij staan volledig in functie van de toenmalig heersende periode van hoogconjunctuur, met zeer bloeiende bouwnijverheid, waar veel werd gesproken over grondspeculaties, terwijl in werkelijkheid de prijs van de bouwgronden hoog is gestegen ondermeer omdat in vele woonkernen het aanbod uitgeput geraakte precies door beperkingen in het gewestplan.

Bovendien waren de inspraak en het

Verberckmoes

verhaalrecht eerder zwak toegemeten.

De inspraak werd slechts summier geregeld, en het verhaalrecht moest worden uitgeoefend voor instanties die tevoren reeds bij de bestreden beslissing betrokken waren.

In dergelijke euvels mag de huidige regeling niet hervallen. Ik kan mij derhalve niet verzoenen met het voornemen om de behandeling van het verhaal opnieuw toe te bedelen aan dezelfde administratieve instanties van weleer, en het bovendien te beperken tot een beroep bij de bestendige deputatie.

Met een weinig verbeeldingskracht moet het mogelijk zijn een geëigende instelling tot stand te brengen waar de verhaalprocedure kan worden gevoerd voor onafhankelijke en objectieve beslissingsorganen.

Ik kan anderzijds ten volle aanvaarden dat de inspraak geen aanleiding mag geven tot al te lange en te logge procedures, waardoor vele belanghebbenden al te zeer in hun rechtmatige belangen zouden worden geschaad.

Recht tot inspraak moet weliswaar niet leiden tot medebeslissingsrecht. Het is voorzeker aangewezen het beslissingsrecht uitsluitend te blijven toekennen aan hen die hiertoe door de bevolking werden gekozen en rechtstreeks tegenover de bevolking verantwoordelijkheid dragen, namelijk de mandatarissen.

Het lijkt mij evenwel niet opportuun en al te kunstmatig de inspraak- en overlegmogelijkheden te beperken tot het beleidsniveau waarmee het betrokken belang overeenstemt, en bovendien de regeling van de inspraakprocedure over te laten aan de verschillende beleidsorganen.

Om te vermijden dat ter zake opnieuw beroep zou worden gedaan op oubollige routine-onderzoeken de *commodo et incommodo*, ware het mijns inziens wenselijk in het decreet een soepele inspraakprocedure te voorzien die voor alle sectoren en alle beleidsniveaus zou toepasselijk zijn.

Aldus zou in werkelijkheid een opbouwende inbreng vanwege de bevolking in het besluitvormingsproces verwezenlijkt worden, inbreng die niet alleen steunt op kritiek, maar ook op sensibilisering en deelname van de burger in de voorbereiding van allerlei maatregelen.

Een zeer gevoelig onderdeel van het ontwerp-decreet op de ruimtelijke ordening is ongetwijfeld het probleem van de vergoeding der schade opgelopen door bestemmingswijziging van een grond. Bijvoorbeeld een bouwgrond die door een overheidsbeslissing natuurgebied zou worden.

Ik stel hierbij voorafgaandelijk de vraag of dergelijke bestemmingswijzigingen in de huidige periode van crisis, vooral in de bouwnijverheid en in de vastgoedsector in het algemeen, nog op enigerlei wijze kunnen verantwoord worden.

Ik noteer met genoegen dat het structuurplan Vlaanderen de bepalingen van het leefmilieu, de landinrichting, het natuur- en bosbehoud wil verzoenen met de economische rendabiliteitsbepalingen van landbouw, tuinbouw, bosontginning, zandwinning, bouwnijverheid en industriële uitbreiding.

Ik stel hierbij meer bepaald de vraag of de verschillende beleidsniveaus willekeurige prioriteiten kunnen vastleggen, of het mogelijk is dat rendabiliteitsbelangen stelselmatig zouden doorkruist worden door andere belangen, dan wel of de belangen van degenen die vele inkomsten aan de Staat verschaffen en instaan voor werkverschaffing, prioriteit zouden krijgen op de belangen van degenen die heel wat inkomsten van de Staat verwachten.

Om tot een evenwichtig beleid ter zake te komen meen ik, dat alleszins de beleidsorganen, de adviescommissies, inspraak- en overlegcomités, stuurgroepen en dies meer, polyvalent zouden moeten samengesteld zijn, derwijze dat alle betrokken belangengroepen degelijk zouden vertegenwoordigd zijn en de beslissingen of adviezen collegiaal zouden genomen worden.

Dit gezegd zijnde, kom ik terug op de

mogelijkheid tot vergoeding wegens planschade. In deze mogelijkheid is in het decreet voorzien, maar het is veel te summier geregeld.

Een procedure tot minnelijke schikking en, bij niet-akkoord, een verhaal voor de Raad van State lijkt mij een teruggrijpen naar totaal voorbijgestreefde toestanden en verweermiddelen uit het verleden, waarbij de Staat van lieverlede nog steeds als een bevoorrecht rechtspersoon wordt behandeld.

Een overheidsbeslissing waarbij een wijziging van bestemming wordt opgelegd, met een gevoelige gebruiks- of waardevermindering tot gevolg, is een verkapt vorm van onteigening ten algemene nutte.

Bijgevolg dient het decreet te voorzien in een adequate procedure tot vergoeding voor de gebruikelijke rechtscolleges zowel ten behoeve van gebruikers als van de eigenaars.

Ik sprak zopas over bevoorrechtiging van de Staat. Ik stel met genoegen vast dat in het kwestieuze decreet dit principe niet stelselmatig wordt toegepast. Zo wordt bijvoorbeeld bepaald dat een onteigeningsbesluit van rechtswege vervalt na een termijn van 5 jaar, omdat het een al te zware belasting betekent voor het betrokken onroerend goed. Deze stellingname zou best voor alle onteigeningen ingevoerd worden.

Het komt toch als zeer bezwarend over dat aan de overheid, voor verwezenlijk king van haar uitvoeringsplannen een voorkooprecht wordt toegestaan. De procedure van het voorkooprecht is een uitzonderingsprocedure die in andere wettelijke bepalingen werd aanvaard tot bescherming van vitale belangen, zoals bijvoorbeeld de bedrijfszekerheid in de landbouw in de pachtwet wordt gewaarborgd.

Ik vraag mij af welke uitzonderings-toestand terzake de uitvoering van een voorkooprecht zou kunnen rechtvaardigen. Als reden wordt in de memorie van toelichting nogal laconiek vermeld „om de uitvoeringsplannen vlotter te kunnen verwezenlijken”.

Dit zou betekenen dat de overheid,

Verberckmoes

telkens wanneer zij een plan wil tot stand brengen en tot onteigeningen mag overgaan, bovendien een voorkooprecht zou moeten verkrijgen, ten nadele van de rechtmatige belangen van de medeburgers.

Met andere woorden, dit precedent zou een totaal onverantwoorde uitbreiding van het voorkooprecht en een ernstige stoornis van de rechtsverhoudingen tussen de ingezetenen kunnen tot gevolg hebben. Een dergelijke maatregel is voor ons onaanvaardbaar en dient in het decreet te worden geschrapt.

Een laatste algemene bedenking heeft betrekking op de duur van het structuurplan. Ik veronderstel dat geen enkel plan nog als eeuwigdurend kan beschouwd worden. Ook de algemene trekken van het Vlaams structuurplan zullen periodisch aan herziening toe zijn, al was het maar om eventuele neiging tot administratieve willekeur bij de beleidsorganen te voorkomen.

Nopens de duur van het plan vind ik geen concrete gegevens. Ik meen dat, in het belang van de rechtsonderhorigheden en ook van de betrokken beleidsinstanties, het wenselijk is ter zake een ernstige gedachtenwisseling te voeren en te bepalen na welke periode het structuurplan zal worden herzien.

Aldus zou kunnen voorkomen worden dat men af en toe mini-decreten moet uitvaardigen om nieuwe openingen te maken in de bestaande wetgeving, zoals dit het geval was met het mini-decreet van 28 juni 1984 tot aanvulling van de al te strakke wet op de stedenbouw van 19 maart 1962, waarvan destijds niemand met enige zekerheid kon zeggen wanneer zij zou worden herzien.

Het Departement is ook terzake zeer actief geweest en heeft reeds de nodige uitvoeringsbesluiten voor dit mini-decreet betreffende de vergunningsplichtige gebruikswijzigingen van de gebouwen uitgevaardigd.

Een laatste besluit, houdende de bepalingen van de gebieden van de gewestplannen, waarbinnen de afwijking van ver- of herbouwen of uitbrei-

den van bestaande vergunde gebouwen, gelegen buiten de daartoe speciaal aangeduide zones, slechts gedeeltelijk of helemaal niet zal worden toegestaan, werd aangekondigd.

Ter zake meen ik toch te moeten waarschuwen voor een al te verregaande reglementering lastens de bedrijfsgebouwen in land- en tuinbouw en in de nijverheid.

Waar wij enerzijds voorstander zijn van de beperking van de administratieve formaliteiten lastens de bedrijven, kunnen wij bezwaarlijk aanvaarden dat, om andere dan economische redenen, deze bedrijven nogmaals zouden worden onderworpen aan een bijkomend kluwen van administratieve verplichtingen.

Het spijt mij dat wij er niet in geslaagd zijn in het mini-decreet in een efficiënte en soepele regeling te voorzien voor de tweede bedrijfswoning in de landbouw. Vermits dit voor vele bedrijven een economische en familiale noodzaak is geworden, meen ik te mogen aandringen dat met alle prioriteit een dergelijke regeling in de nabije toekomst zou worden totstandgebracht.

Met genoegen heb ik vastgesteld dat de Minister in zijn groen-beleid de nadruk wil leggen op stads- en dorpsherwaardering, derwijze dat meer groen, en dus een meer mens-vriendelijke omgeving voor kinderen en bejaarden zal tot stand komen in de woonkernen. Men moet inderdaad geen overdreven ijver betonen voor de aanleg van grootse parken, recreatiedomeinen en dergelijke meer, waarvan velen niet, of met veel moeite, als leefbaar kunnen worden beschouwd.

Het lijkt mij veel beter te zijn de aandacht ten volle toe te spitsen op kleine, openbare groene ruimten en privé-tuintjes in de stad of grote agglomeraties, om het leven tussen de huizen op een meer menselijk niveau te brengen.

In verband met de landinrichting gaat mijn aandacht naar de ruilverkaveling en de potpolders.

Hoewel in de landbouwwitbating een sterke technische evolutie is ingetre-

den sedert de totstandkoming van de wetgeving op de ruilverkaveling, blijft deze operatie toch waardevol om een meer rationele exploitatie mogelijk te maken.

In vele gebieden heeft zij bijgedragen tot een betere waterbeheersing en de aanleg van betere landbouwwegen en nutsvoorzieningen.

In andere gebieden zijn deze werken met evenveel efficiëntie reeds uitgevoerd door de polders en wateringen of de gemeentebesturen.

Met andere woorden, het nut van de ruilverkaveling is niet overal even belangrijk.

Anderzijds dient de procedure tot ruilverkaveling grondig te worden herzien, zoals blijkt uit het voorstel van decreet dat ik ter zake heb ingediend.

Ik meen te mogen aandringen opdat zo spoedig mogelijk ook van deze procedure tot herziening werk zou worden gemaakt.

Tegen de aanleg van potpolders is menigmaal verzet gerezen om ecologische en andere milieu-hinderlijke redenen.

Voortgaande op mijn ervaring als gewezen dijkgraaf van een potpolder, bevestig ik dat dit verzet sterk is overdreven en omzeggens geen grond heeft.

De aanleg van nieuwe en de instandhouding van bestaande potpolders waar veel vrijwilligersaanbod is en veel nuttig werk kosteloos voor de samenleving wordt gepresteerd, is een vitale schakel in het Sigma-plan tot bescherming van de bevolking tegen overstromingsgevaar.

Vermits het ondenkbaar is dat de eventuele wateroverlast volledig zou moeten worden opgevangen door die gebieden waar reeds potpolders bestaan is het mijns inziens onoverkomelijk dat de nodige bouwvergunningen zouden worden verleend daar waar, tot verdere voltooiing van het Sigma-plan, nog potpolders moeten worden aangelegd.

U zult, mijnheer de Minister, aan de

Verberckmoes

bevolking een voorname dienst bewijzen, indien u bij de verdere uitvoering van uw zeer belangrijke, omvangrijke en ingewikkelde opdracht, namelijk de actualisering van de ruimtelijke ordening in Vlaanderen, met deze beschouwingen maximaal zou willen rekening houden. **(Applaus bij de PW en de CVP)**

De Voorzitter : Mevrouw De Loore-Raeymaekers heeft het woord.

Mevrouw J. De Loore-Raeymaekers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, met de inleiding **dinsdagvoormiddag** – van respectievelijk Minister Geens, Voorzitter en Minister Schiltz, financiële verantwoordelijke voor de Vlaamse Executieve – over het uitblijven van de ingevolge de **staatshervorming** van 1980 aan de Vlaamse Gemeenschap toebedachte financiële middelen, is eigenlijk het hele proces gemaakt van de in bespreking zijnde begroting.

Want wat ook en door wie ook aangehaald wordt, gewenst of geëist, of veroordeeld als betreuenswaardig, alle kritiek op wat slechts onderdeel is in de fondsentbedeling via de diverse bevoegdheden : het kan allemaal worden afgedaan met diezelfde treurzang.

De daarvoor onontkoombare beslissing van de Vlaamse Executieve, niet enkel om te besnoeien maar om voor 1985 te begroten op slechts 70 procent van wat voor 1984 nog mogelijk was, zadelt alle Ministers op met een verschrikkelijke en wellicht rampzalige handicap. Dat is gewoonweg een onrecht en wij klagen dit dan ook als zodanig aan. De Vlaamse Cultuurgemeenschap, en het Vlaamse Gewest uitbouwen met zulke drastisch beperkte middelen, werd dan ook herleid van een door onze Gemeenschapsministers met enthousiasme aanvaarde eervolle opgave tot een beschamende wedloop tegen de tijd en tegen de aftakeling.

Met bijzonder leedwezen hebben wij Minister Schiltz beluisterd toen hij stelde dat, ingevolge bepaalde prioritaire beslissingen binnen de Vlaamse Executieve, vooral de Departemen-

ten Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening, Landinrichting, Natuurbehoud – ik citeer de Minister – „moesten opdraaien”.

Uit dit alles wordt het duidelijk dat de Vlaamse Executieve nog lang niet de keuze heeft gemaakt : „Geen economische beslissing zonder ecologische toetsing”, een stelling die reeds door de Conferentie van Stockholm in 1972 werd ingenomen, terwijl bij ons instanties als het Verbond van de Belgische Nijverheid en het Vlaams Economisch Verbond in vrij recente standpunten uitdrukkelijk het belang van de totale leefomgeving beleden.

Minister Akkermans, u heeft in de Commissie er terecht over geklaagd dat uw armslag zo erg beperkt is geworden. Wat wij persoonlijk dan nog bijzonder betreuenswaardig achten is, dat door het leggen van haast uitsluitend landbouw-economische prioriteiten, het in de voorbije jaren reeds zo gehavende groenbudget compleet wordt afgebouwd.

Uw keuze „liever een Instituut voor Natuurbehoud dan groenaankoop”, moet u dan ook streng en spoedig waarmaken, wil u geloofwaardig blijven.

Met betrekking tot dat Instituut voor Natuurbehoud, een laattijdige uitvoering van één van de opties uit de wet op het natuurbehoud van 1973, liggen reeds een organigram en een voorlopige personeelsformatie voor, zoals blijkt uit uw antwoord in de Commissie, omstandig in het verslag opgenomen.

Wat onze bijzondere belangstelling kreeg is de diversiteit die u voorziet voor de navorsers die het wetenschappelijk kader zullen uitmaken.

Bij navraag op universiteiten treft het mij dat de ter zake gespecialiseerde wetenschappers beslist ingenomen zijn met de disciplines zoals gepland voor het Instituut-in-oprichting. Ik maak daaruit op dat die samenstelling op stevige wetenschappelijke basis zit.

Nochtans wil ik uw bijzondere aandacht vragen voor een meermalen gehoorde opmerking : dat landschaps-

ecologie als specificatie te algemeen wordt geacht. Veroorloof mij daarom een kleine uitweiding.

Natuurbehoud omvat het landschap in zijn natuurveiligstellende, zijn menswaardige en zijn ethische aspecten.

Het landschap bestaat uit flora, fauna en menselijke inplantingen. Doch, in de allereerste plaats betekent het reliëf- en oppervlaktewater. Immers, deze beide vormen het blijvende, in de zin van quasi onvergankelijke, en wezenlijke substraat voor de vermelde landschapselementen. Leven gaat voorbij, wordt afgelost. Het substraat blijft.

Zonder degelijke zorg voor en kennis van dit basissubstraat, namelijk de fysisch-geografische elementen van het landschap, is geen natuurbehoud mogelijk. Het zou als een constructie zonder fundamenteen zijn.

Deze aanloop, mijnheer de Minister, was nodig om er de nadruk op te leggen dat de term landschapsecologie veel te vaag is, zelfs onaangepast om het onderzoek van reliëf- en oppervlaktewateren in natuurbehoudsperspectief aan te duiden. Landschapsecologie kan slechts het gevolg zijn van de kennis van het aardoppervlak zelf en beoogt een vergelijkende studie van de fysisch-geografische elementen, en de levende elementen die in het zoëven genoemde substraat een ecologisch kader vinden.

De fysisch-geografische kennis, nodig voor een reëel en goed natuurbehoud is zo breed dat ik durf stellen dat alleen een geograaf met specifieke vorming deze analytische en synthetische taak tot een goed einde kan brengen.

Ik pleit hier dan ook voor de expliciete opname van fysisch-geografen in het Instituut voor Natuurbehoud.

Daar de kans bestaat dat u ook nog tot andere specialismen zal moeten besluiten vraag ik u of er, teneinde een zo groot mogelijke verscheidenheid te verzekeren, de kans bestaat dat niet-cumulerende part-timers kunnen worden ingeschakeld ter vervollediging van het vaste kader of voor bijkom-

De Loore-Raeymaekers

mende opdrachten.

Waar wij uiteraard lang niet steeds op dezelfde golflengten staan, moet ik hier uitdrukkelijk stellen dat de wijze waarop u de stadsherwaardering als een prioriteit in uw beleid heeft aangepakt, er een is die waardering afdwingt, zelfs voor uw persoon als Minister van Ruimtelijke Ordening.

Hetzelfde durf ik helaas niet zeggen over uw betuigelingsbeleid met betrekking tot de wet op de stedenbouw. U lijkt verder te gaan met het niet betuigelen bij inbreuk van de genoemde wet. Uw budget werd in elk geval gehalveerd van 200 naar 100 miljoen frank.

Ik kom nog even terug op de groen-aankoop. Mogen wij vragen dat met de besteding van de schaarse franken zeer oordeelkundig zou worden tewerkgegaan en dat slechts gebieden met echte natuurwaarde in overweging worden genomen.

Mogen wij ook vragen dat u het beheer van natuurreservaten maximaal zou subsidiëren want dat is de enige wijze om ze gaaf te houden. En verder : wat is het statuut, mijnheer de Minister, van de eerder aangekochte gebieden waarvoor u uitdrukkelijk de bedoeling had er het statuut van natuurreservaat aan toe te kennen ?

Bij herhaling heb ik hier mijn uiterste bezorgdheid uitgedrukt over de bedenkelijke wijze waarop de ruimtelijke decreetgeving wordt opgebouwd aan de hand van sectoriële decreten. Ik verwijs onder meer naar het bosdecreet, het mini-decreet over de ruimtelijke ordening, de kapverordeningen en het grondbeleid. In ons omliggende landen – en ik denk aan Nederland, aan een drietal Duitse Länder, aan Engeland – wordt wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de feitelijke ecologische waarde van de grond. Gebeurt dit ook bij ons ? Eventueel waar ? Met welke oogmerken ? Het is duidelijk dat voor grond een andere waarde bestaat dan de gebruikswaarde als bouw- of akkerbouwland. En ik bedoel : de louter biologische waarde als basis voor alle andere bestemmingen.

Uw budget, Minister Akkermans, werd drastisch ingekrompen. Ten onrechte, want uw bevoegdheid inzake ruimtelijke ordening is enorm groot. Sedert de rampen in onder meer Bhopal, Ethiopië en Mexico-City is de aandacht van de mensen bijzonder gevoelig geworden : en algemeen wordt aanvaard dat het in de eerste plaats problemen van ruimtelijke ordening waren die aan de basis lagen van de omvang van deze verschrikkelijke rampen.

Moge uw vooruitziendheid, mijnheer de Minister, ons behoeden, niet enkel voor grote, maar ook voor vele venijnige kleinere rampen die kunnen overkomen aan een gebied dat zo kwetsbaar is als ons Vlaams Gewest en zo onbeschermd door het uitblijven van een coördinerend decreet op de ruimtelijke ordening.

Ik wil niet besluiten zonder een woord van lof voor de verslaggever die in zijn deelrapport een bijzonder waardevol overzicht bracht van het geheel van de actuele problematiek zoals die in de Commissie leeft, en in deze begroting tot uiting komt. (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer Leclercq heeft het woord.

De heer J. Leclercq (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, mijn uiteenzetting zal vandaag vanzelfsprekend beperkt blijven tot het gedeelte van de begroting dat betrekking heeft op de ruimtelijke ordening, de landinrichting en het natuurbehoud. Het zijn elk op zichzelf evenzoveel aspecten van het regionaal beleid die in een gebied met een hoge bevolkingsconcentratie als Vlaanderen, van algemeen groot belang zijn.

Het is dan ook niet zonder reden dat er in de desbetreffende Commissie van de Raad zoveel aandacht werd en wordt besteed aan elk van deze aspecten. Dit is ook het geval geweest bij de bespreking van deze begroting. Het deelverslag van de heer Beerden is een uitstekende weergave van deze discussie en ik ben dan ook zo vrij de rapporteur te feliciteren met zijn zeer degelijk verslag. Helaas kan het beste verslag niet verdoezelen wat de gebreken zijn van het gevoerde beleid. Bij

de bespreking van de begroting is het de gelegenheid bij uitstek om hierop even nader in te gaan.

Sta me toe dat ik vooreerst enkele punten van kritiek formuleer ten aanzien van het beleid, om vervolgens de visie van mijn fractie naar voren te brengen, meer bepaald inzake de ruimtelijke ordening.

In de eerste plaats moet ik betreuren dat de investeringsuitgaven opnieuw een flinke afslanking moeten ondergaan ten aanzien van de bedragen die voor 1984 waren uitgetrokken. Deze waren op hun beurt reeds sterk ingekrompen ten opzichte van de voorgaande jaren.

Alleen reeds voor uw Departement worden de vastleggingskredieten met bijna 1/3 verminderd en het is eigenlijk alleen omdat u nog flink wat betalingskredieten over heeft van de vorige jaren, dat het u mogelijk is nog wat investeringen te verrichten.

Het is evident dat in de moeilijke budgettaire situatie waarin we ons bevinden, elke frank tweemaal moet worden omgedraaid alvorens hij wordt uitgegeven. In het verleden is dit niet altijd het geval geweest.

Maar de stelselmatige vermindering van de overheidsinvesteringen – en ik heb het wel over de investeringen – zowel van de centrale overheid als van de Gewestelijke en lokale besturen moet op den duur tot rampzalige gevolgen leiden voor onze infrastructuur in de ruime betekenis en voor ons patrimonium.

Een tweede vaststelling : binnen dit verminderd investeringspakket wordt het natuurbehoud, zoals dit nog vorig jaar het geval was, stiefmoederlijk behandeld. Men voorziet voor de ruilverkaveling 320 miljoen frank, voor de landbouwwegen 300 miljoen frank, voor de waterlopen 250 miljoen frank, hetzij in totaal 870 miljoen frank.

Ik vergelijk hiermee het schamel budget voor natuurbehoud dat amper 205 miljoen frank bedraagt. Het is dan ook niet verwonderlijk dat sinds jaar en dag gepleit wordt voor meer evenwicht tussen deze sectoren, die beide gericht zijn op een evenwichtige plat-

Leclercq

telandsonwikkeling.

Mijn derde bemerking betreft de stadsherwaardering. Het zal u misschien verwonderen, maar ik ben het in grote trekken eens met de filosofie die achter deze operatie steekt. Ik ben er inderdaad van overtuigd dat wij in de toekomst meer aandacht moeten besteden aan de „inbreiding” en aan de verbetering van de woonsituatie in bestaande woongebieden, veeleer dan verder te doen aan de aantasting van de woonuitbreidingsgebieden.

Ik heb de grootste twijfels aan de uitvoering op het terrein van deze nieuwe aanpak. Niet in het minst omdat de bedragen voor deze operatie, die zowel ten behoeve van de Gemeenten als van de particulieren worden voorzien, aan de zeer lage kant liggen in vergelijking met de talrijke projecten die reeds werden ingediend en goedgekeurd, maar ook omdat in deze te herwaarderden gebieden veelal kansarme gezinnen wonen voor dewelke de vereiste individuele inspanning, die dan door subsidiëring ondersteund kan worden, helemaal onmogelijk wordt bij gebrek aan de noodzakelijke financiële middelen. En de zogenaamde nieuwe armoede – een afschuwelijk neologisme want de armoede heeft in onze maatschappij steeds bestaan, ook in de „gouden jaren” – die door het Regeringsbeleid sterk in de hand werd gewerkt, dreigt de stedelijke herwaardering en renovatie nog sterker op de helling te zetten.

Van twee zaken bijgevolg één : ofwel mislukken de herwaarderingsoperaties in stad en dorp bij gebrek aan de nodige middelen van overheidswege, ofwel zullen zij toch slagen, maar dan ten goede komen aan reeds welstellende eigenaars en ook promotoren en zullen de herwaarderingsoperaties niet ten goede komen aan de oorspronkelijke bewoners, voor wie zij toch uiteindelijk bedoeld waren.

Tot zover enkele kritische bemerkingen die toch al een paar essentiële punten van het beleid betreffen.

Ik zou het nu willen hebben over de hoofdbrok van dit onderdeel van onze Vlaamse begroting, met name de

ruimtelijke ordening in de brede betekenis van het woord.

Er is de jongste maanden veel te doen geweest om de conceptie en de organisatie van de ruimtelijke ordening in Vlaanderen.

Ik moet toegeven, mijnheer de Minister, dat u niet weinig gedaan heeft om deze bewustwording in de hand te werken, zij het niet altijd op de manier waarop wij dit graag hadden zien gebeuren.

Eigenlijk heeft u twee stenen in de kikkerpoel geworpen. Vooreerst heeft u het zogenaamde mini-decreet, men mag wel zeggen vóór de zomer van 1984 door de Vlaamse Raad gejaagd. Daarna heeft u een voorontwerp van decreet, dat inmiddels tot „maxi-decreet” werd omgedoopt, het levenslicht laten zien en daarmee pas voorgoed de discussie rond de ruimtelijke ordening laten oplaaien.

Ik moet toegeven dat u erin geslaagd is aldus de belangstelling voor en de maatschappelijke discussie omtrent de ruimtelijke ordening volop op gang te brengen. Maar u zal moeten toegeven dat u niet de eerste, om niet te zeggen de laatste, is geweest die uw denkwerk op papier heeft gezet.

Er zijn in de loop van het jongste decennium omzeggens tientallen voorstellen geformuleerd en in de vorm van wetsvoorstellen of voorstellen van decreet gegoten, al naargelang dit gebeurde vóór of na de Gewestvorming. De meeste daarvan staan nog steeds op de agenda van deze Vlaamse Raad en liggen ter bespreking in de bevoegde Commissie.

Hier kan men het onderscheid maken tussen, enerzijds, voorstellen die hier en daar een wijziging willen aanbrenge aan de wet van 1962 op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening en, anderzijds, andere voorstellen die, in het licht van de regionalisering, de wet van 1962 willen vervangen zien door een eigen Vlaams decreet, zonder daarom alle verworvenheden van deze wet integraal op de helling te zetten en er „tabula rasa” mee te maken.

Men kan zich natuurlijk de vraag stellen of men per se de bestaande wet op de stedenbouw en de ruimtelijke orde-

ning van 29 maart 1962 moet vervangen door een nieuwe wetgeving. Naar ons gevoelen wel en dit om volgende redenen.

Er is vooreerst, sedert 1980, het nieuwe feit dat de ruimtelijke ordening een Gewestelijke materie is geworden en dat de Gewesten bijgevolg de bevoegdheid hebben hun ruimtelijke ordening elk voor zich te regelen, terecht, geloof ik.

Dit is echter geen afdoend argument.

Wij zijn in elk geval vertrokken van de vaststelling dat de wet van 1962 tekort is geschoten als instrument om de aantasting van de ruimte in Vlaanderen tegen te gaan, deels omdat het instrument op zichzelf tekortschiet, deels ook omdat de politieke wil ontbroken heeft om de verstedelijking tegen te gaan.

Hoewel de wet van 1962 een belangrijke stap vooruit heeft betekend, hebben wij daarnaast een aantal andere kritieken op deze wet en op de praktijk die eruit is voortgevloeid. Ik zet ze hier even in het kort op een rijtje :

– er is geen dynamische ruimtelijke planning tot stand gekomen maar uitsluitend plannen met een statisch karakter ;

– er ontbreekt een onderbouw aan afdoende middelen om de grondspeculatie te bestrijden ;

– er is geen werkelijke betrokkenheid van de burger en van de politieke verantwoordelijken op het juiste niveau ;

– tenslotte heeft de wet van 1962 een zeer centralistisch karakter zowel bij de totstandkoming van de plannen als bij de stedenbouwkundige handelingen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, reeds in 1978 hebben wij, als Vlaamse socialisten, op een congres in Mechelen, de woonproblematiek in Vlaanderen onder de loupe genomen, in een Vlaanderen waarvan wij toen reeds vaststelden dat het voor bijna 40 procent geurbaniseerd was en waar de open ruimte steeds schaarser werd.

Wij hebben toen een zestal stellingen ontwikkeld, die ik als volgt zou kunnen samenvatten.

1. Geen woonbeleid is mogelijk zon-

Leclercq

der beheersing van de bodembestemming ;

2. er moet volstrekte voorrang verleend worden aan de bestaande woongebieden, veel meer dan tot het ontwerpen van nieuwe woongebieden over te gaan ;

3. de rol van de Gemeente is primordiaal in een democratische planning ;

4. de bodemaanwending dient aan het loutere marktmechanisme onttrokken te worden ;

5. het eigendomsrecht dient tot een sociaal recht omgebogen te worden ;

6. de rechtszekerheid van de burger ten opzichte van de overheid moet worden verhoogd.

Het zijn deze principiële stellingnamen die ons ook geïnspireerd hebben bij het opstellen van mijn voorstel van decreet.

Uit deze vaststellingen kan u al afleiden dat de hoofddoelstelling van mijn voorstel van decreet erin bestaat de beschikbare ruimte optimaal te ordenen, rekening houdend met de globale sociaal-economische planning, de dynamiek van de maatschappij en de eisen gesteld door het leefmilieu.

Daarbij gaan wij ervan uit dat de beleidsverantwoordelijken, elk op hun niveau, moeten beschikken over de nodige middelen om in dit opzet te slagen.

Wij hebben, ik moet zeggen na lange discussie, gekozen voor een ruimtelijk beleid dat zich voltrekt van boven uit, dit wil zeggen vanuit de Vlaamse regio, en van beneden uit, dit wil zeggen vanuit de Gemeente als basistentiteit, met de Provincie als intermediair niveau.

Het is wat wij de „zachte” decentralisatie hebben genoemd, waarbij op alle niveaus de verkozen politieke mandatarissen voor hun verantwoordelijkheid worden geplaatst.

Feitelijk komt het hierop neer dat de Provincies en de Gemeenten vrij zijn hun eigen ruimtelijk beleid te voeren op voorwaarde dat dit niet in strijd is

met het beleid van het Vlaamse Gewest.

Elk bestuursniveau wordt voor zijn beleidsverantwoordelijkheid geplaatst en zal op grond van zijn beleidsinstrumenten adviezen moeten uitbrengen en beslissingen moeten nemen binnen vastgestelde termijnen.

Wanneer boven-provinciale aangelegenheden zich manifesteren, zal de Vlaamse Executieve over een aanwijzingsbevoegdheid kunnen beschikken. Dezelfde bevoegdheid heeft de Provinciale overheid wanneer bovengemeentelijke belangen zich voltrekken. De nadruk dient gelegd op het feit dat deze aanwijzingsbevoegdheid dient te worden toegepast in een sfeer van overleg met de betrokken instanties.

In concreto betekent deze zachte decentralisatie dat :

– de beslissingen inzake ruimtelijke ordening zullen genomen worden op het niveau waarop ze betrekking hebben ;

– het intermediair plannings- en beslissingsniveau wordt geaccentueerd ;

– dat de gemeentelijke autonomie wordt geëerbiedigd en de Gemeente meer bevoegdheid heeft omtrent de ontwikkeling, die ze beoogt in het bijzonder plan betreffende de bodembestemming, voor zover die overeenkomstig is met de directieven van het hoger bestuurlijk niveau.

Er is een planning op drie niveaus : Gewest, Provincie en Gemeente.

Op elk van deze niveaus fungeert het ruimtelijk beleidsrapport als gangmaker van de planning. Het bevat de algemene beleidsvisie, in het bijzonder de doelstellingen, de alternatieven en een programma met prioriteiten.

Elk niveau kan daarnaast gestalte geven aan zijn opties via plannen van aanleg, in de algemene zin van het woord :

– het Gewest via sectoriële deelplannen die slechts slaan op bepaalde sectoren ;

– de Provincie via Provinciale be-

stemmingsplannen ;

– de Gemeente via bijzondere plannen van aanleg en verruimde bijzondere plannen van aanleg met een invulbevoegdheid voor welbepaalde gevallen.

Het spreekt vanzelf dat in mijn voorstel van decreet veel aandacht wordt besteed aan de infrastructuur en de democratisering van de besluitvorming. Er is een dubbel aspect aan verbonden : vooreerst informatie en vervolgens inspraak.

Centraal staat hier de gemeente.

De Gemeente draagt in dit geval een grote verantwoordelijkheid omdat zij het dichtst bij de bevolking staat. Van daar dat binnen het Gemeentebestuur een informatiedienst wordt opgericht die voor de directe doorstroming qua informatie zorgt. Daarnaast is er een permanente begeleiding van de bewoners vereist. Als vuistregels voor een efficiënte inspraak gelden : de vroegtijdige betrokkenheid van de bevolking bij de planvoorbereiding, het creëren van een gespreksforum waarbij een spontane ideeënwisseling plaatsgrijpt en het op concrete wijze formuleren van opinies.

Naast het gemeentelijk niveau, dat de spil is van de inspraak, dient ook op provinciaal vlak de inspraak georganiseerd, met als acteurs de Gemeentebesturen, de provinciale adviesorganen en de bevolking, en op regionaal niveau, de regionale adviesorganen en de provinciale overheid met haar adviesorganen. De rechtstreekse inspraak heeft in feite alleen plaats op het niveau van de Gemeenten. Ik denk dat het om praktische redenen ook niet anders kan.

Het spreekt vanzelf dat het onmisbare sluitstuk van elk beleid inzake degelijke ruimtelijke ordening dient te bestaan uit een grond- en pandenbeleid, waarin de Gemeente een overwegende rol te spelen heeft.

Ik zal hier niet verder uitweiden over ons voorstel van decreet. Wij zullen wellicht de gelegenheid hebben deze materie grondig te bespreken in de bevoegde Commissie. Dat hoop ik althans. Want inderdaad, bij de bespreking van het zogenaamde decreet had

Leclercq

men normalerwijze, volgens het Reglement van deze Raad, ook alle andere voorstellen van decreet samen moeten bespreken.

Men heeft ons toen gezegd dat „samen” niet noodzakelijk „gelijktijdig” diende te betekenen. Maar het ziet er nu naar uit dat de gelijktijdige bespreking zelfs niet meer op dezelfde legislatuur zal slaan. Dit laat mij toe er tevens de aandacht op te vestigen dat tal van andere ontwerpen en voorstellen van decreet in de lade liggen. Ik denk hier ondermeer aan het bosdecreet, maar er is ons beloofd dat dit eerlang ter spake komt in de Commissie, en ook aan het voorstel van decreet inzake het jachtrecht van collega Temmerman. Ik meen dat een gelijkaardig voorstel werd ingediend door collega Verberckmoes.

Ik kom aldus tot enkele besluiten.

1. Mijn fractie is het niet eens met de richting van het beleid inzake ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud.
2. Wij vinden dat de ingezette middelen verre van voldoende zijn om de gestelde objectieven te bereiken.
3. Wij pleiten voor een andere benadering van de ruimtelijke ordening in het Vlaamse Gewest, zonder daarom alle elementen uit de wet van 1962 te verwerpen. Men moet echter consequent zijn. Wanneer men gekozen heeft voor de regionalisering van de bevoegdheid inzake ruimtelijke ordening, dan moet men ook niet per se vasthouden aan de wet van 1962. Er zijn dus een aantal redenen waarom men die wet van 1962 zou moeten kunnen aanpassen.
4. Wij zullen verder een constructieve oppositie voeren en de Minister weet dat. Na ons voorstel van decreet op de ruimtelijke ordening, na dit op de jacht zullen wij eerlang ook een voorstel van decreet indienen houdende de landinrichting.

Tenslotte zal het u ook niet verwonderen dat wij deze begroting niet zullen goedkeuren. **(Applaus bij de SP)**

De Voorzitter : De heer De Mol heeft

het woord.

De heer J. De Mol (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, toen we verleden jaar voor de eerste maal de begroting van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud analyseerden, stelden we het ontbreken van een beleidsnota vast. Wel werd een tekst overhandigd, die vermoedelijk hier moest voor doorgaan. De kritiek die verleden jaar werd uitgebracht, blijft grotendeels op de huidige tekst van toepassing. Deze tekst – en we betreuen dit – is geen echte beleidsnota, daarvoor zijn er te weinig zaken te vinden die het beleid, zoals dit in de begroting tot uitdrukking komt, toelichten. Daarnaast stelt men vast dat toekomstige opties op wetgevend vlak worden vermengd met verslagen over de voorbije werking. Het vermengen van echte beleidstaken met uitvoerende taken en het door elkaar gebruiken van facet en sector is symptomatisch voor deze tekst. Deze tekst weerspiegelt de totale verwarring die doelbewust gecreëerd wordt tussen de beleidsvoorbereiding, de beleidskeuze en de uitvoering van de beleidskeuzen. Zolang men de plaats van de politieke keuze, de administratieve beleidsvoorbereiding en de administratieve beleidsuitvoering niet op het Kabinet weet te scheiden, is er weinig hoop dat er op het vlak van ruimtelijk beleid iets ten gronde verandert. We zullen het tot in den treure blijven herhalen : het is onaanvaardbaar dat de beleidsvoorbereiding door het Kabinet gebeurt en dat zelfs de administratieve afhandeling van dossiers soms aan de Administratie wordt onttrokken. Het is juist dat de meeste politieke kabinetten die bevoegdheidsverdeling negeren en zich in de plaats stellen van de Administratie, maar men zou mogen verwachten dat dit in een zelfstandig Vlaanderen niet gebeurt. Wat uw Diensten betreft, is deze kwaal echter zeer diep geworteld. De rol van de Administratie wordt hierdoor steeds meer en meer ondergraven. We pleiten daarom ook voor het herdenken van de relatie tussen het Kabinet en de Administratie. Er hoeft nauwelijks te worden betoogd dat een uitbouw van een degelijke planningsdienst en een technisch geschoold uitvoeringspersoneel

een conditio sine qua non vormen.

Het mini-decreet van 28 juni 1984 werd met een nooit geziene spoed door de Commissie en de Vlaamse Raad gejaagd. We hebben namens onze fractie dit uithollingsdecreet krachtadig bestreden. Dit heeft geen resultaat gehad; zelfs een aantal technische amendementen werden niet aanvaard. Het is misschien opmerkelijk dat sindsdien vele ogen zijn opengegaan. Het gevaar van het uithollingsdecreet wordt stilaan duidelijker. Zowel in de uitvoeringsbesluiten als in de toepassing van dit uithollingsdecreet, worden bepaalde opties en bestemmingen van het Gewestplan op de helling gezet. Zo wordt ondermeer in het uitvoeringsbesluit houdende bepaling van die gebieden van de ontwerp-Gewestplannen en de Gewestplannen waarbinnen de afwijking in verband met ver- of herbouwen of uitbreiden van bestaande vergunde gebouwen slechts gedeeltelijk of helemaal niet toepasbaar zijn, goedgekeurd in de Executieve van 19 december 1984, de beperking om de verbouwing of uitbreiding enkel toe te staan voor zover ze niet gepaard gaat met een vergunningsplichtige gebruikswijziging, niet van toepassing gemaakt op de agrarische gebieden, de landschappelijk waardevolle agrarische gebieden, de ecologisch waardevolle agrarische gebieden, de serregebieden en de kleintuingebieden. Voor deze gebieden geldt enkel de beperking dat artikel 79 niet kan worden toegepast indien een bouwaanvraag strekt tot uitbreiden of herbouwen van een gebouw dat deel uitmaakt van een bestaand gebouwencomplex en daardoor het aantal woningen binnen dit gebouwencomplex verhoogt. Dit betekent concreet dat in deze gebieden wel verbouwingen of uitbreidingen kunnen gebeuren nadat er een vergunningsplichtige gebruikswijziging is geweest. Het hoeft nauwelijks te worden gezegd welk gevaar dit inhoudt voor deze gebieden. Dit geldt des te sterker voor de ecologisch waardevolle agrarische gebieden, die uit hun bestemming zelf tot artikel 1 moesten behoren.

Of artikel 1 van dit uitvoeringsbesluit werkelijk zo sluitend is, valt wel te betwijfelen. Wanneer men immers

De Mol

eerst een gebruikswijziging aanvraagt en een tijd na het ontvangen van deze gebruikswijziging een uitbreidings- of verbouwingsvergunning, zal op deze wijze de schijnbaar strenge bepaling van artikel 1 worden omzeild.

Dit wordt pas droevig wanneer men vaststelt dat binnen de onvoorstelbare ruime „mogelijkheden” tot uitholling van de Gewestplannen – en u zal mij deze term misschien ten kwade duiden – . . .

Minister P. Akkermans : Het is inderdaad overdreven.

De heer J. De Mol : . . . dit decreet door het Kabinet op een totaal onwettige manier wordt verruimd.

Ik wil hierop uw aandacht vestigen, want ik weet niet of u hiervan op de hoogte bent.

Zo wordt ondermeer gezegd dat afzonderlijke gebouwen en kelders niet in de grondoppervlakte of in het bouwvolume worden meegeteld. Dit is vooral ten aanzien van de kelders een onaanvaardbare verruiming van het decreet. Immers via een amendement van mevrouw Smet werd in de Openbare Vergadering het in de Commissie goedgekeurde bewoonbare volume uitdrukkelijk vervangen door bouwvolume. Tevens werd volgens de toelichting bij het vroegere artikel 21 garages en bijgebouwen meegerekend om het volume te bepalen waarop de 20 procent uitbreiding mogelijk was. Het is opmerkelijk dat men deze gebouwen of delen van gebouwen uitsluit om zodoende de maximale uitbreidingsgrenzen, 800 m³ en 200 m², zo ver mogelijk te leggen of te verleggen.

Dit aanpassen, deze interpretatie en verruiming is totaal onaanvaardbaar en illustreert op welke wijze uithollingsbepalingen nog verder de bestemming van de Gewestplannen ondergraven.

Over het paradepaardje van weleer, namelijk het structuurplan Vlaanderen, valt uit de begeleidende tekst weinig nieuws te halen. Er wordt louter verwezen naar de kenmerken van het structuurplanningsproces, en ver-

mits geen ontwerp-decreet werd ingediend, is er geen duidelijkheid over de plaats van dit structuurplan Vlaanderen in de totale planstructuur. Wel werd er een voorontwerp van decreet bij de Executieve ingediend ; dit kreeg een zeer gewilde, algemene spreiding. Indien men dit voorontwerp als toetsingscriterium moet beschouwen, dan past het de plaats en de inhoud van het structuurplan Vlaanderen volgens dit voorontwerp te bepalen. In vier artikelen wordt het structuurplan Vlaanderen beschreven. Naar functie en inhoud is hier zeer weinig over terug te vinden – we drukken het dan nog erg eufemistisch uit – want geen enkel artikel behandelt dit. Enkel in de memorie van toelichting wordt dit belicht. In deze memorie is praktisch geen inhoudelijk verschil tussen de plandocumenten op de verschillende niveaus. Het enige wezenlijke verschil is dat het structuurplan Vlaanderen een toetsingskader wordt voor de andere plannen. De onduidelijkheid ten aanzien van de functie is eveneens kenmerkend voor de memorie. Er is geen verschil tussen de uitvoeringsopbouw op de diverse niveaus. Op het niveau Vlaanderen wordt zelfs niet aangeduid wat die uitvoeringsplannen zijn.

Verleden jaar heeft onze fractie beweerd dat u een structuurplan Vlaanderen wil opbouwen zonder dat men de verhouding tussen de verschillende plan- en beleidsniveaus duidelijk heeft afgelijnd. Dit is hetzelfde als het paard achter de kar spannen. Het voorontwerp-decreet bevestigt deze stelling. Men zegt dat de ruimtelijke planning een facetmatige benadering is, maar nergens vinden we een duidelijke verwijzing naar de andere facetten. Nergens wordt de horizontale relatie tussen de verschillende plannen bepaald. Op geen enkel terrein wordt de verhouding en het op elkaar inspelen van facet en sector aangeduid. Onze typische situatie – als gevolg van de regionalisering – wordt in dit voorontwerp niet belicht. Een van de concreetste problemen is dat overheidssectoren louter nationaal, louter regionaal of gedeeltelijk nationaal-regionaal zijn. Deze typische situatie is een bron van bevoegdheidsbetwisting. Indien men de ruimtelijke planning als een facet aanvaardt – ik meen

dat in de Executieve verschillende personen zich ertegen verzetten, u kan mij op dat vlak tegenspreken – moet men daaruit conclusies trekken.

Wanneer men echter hierover geen consensus bereikt, dan wordt de ruimtelijke planning herleid tot het louter inpassen van de ruimtelijke behoeften van de sectoren. Dit betekent dat de sectoren bepalen wat met de ruimteverdeling gebeurt. Hierover moet men zich duidelijk uitspreken en de Vlaamse Executieve dient – van alle dubbelzinnigheden ontbloot – deze essentiële beleidskeuze te maken. Men zal dan wel goed voor ogen moeten houden dat door het afwijzen van de ruimtelijke planning als facetbenadering, de wanorde in de ruimte geïnstitutionaliseerd wordt.

Minister P. Akkermans : Wie heeft dat afgewezen ?

De heer J. De Mol : Mijnheer de Minister, ik heb enkele maanden geleden hierover geïnterpelleerd en ik kom straks zeer uitvoerig terug op de samenstelling van de Administratie, dus van AROL. Ik denk dat de samenstelling van de Administratie het beste bewijs is dat ruimtelijke ordening als facet zelf niet aanvaard wordt. Ik kom er zeker op terug.

– **Mevrouw G. Devos, Eerste-Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.**

Vermits de Vlaamse Executieve hierover geen beslissing neemt, vrezen we dat de stelling van Voorzitter Geens de bovenhand haalt. Deze laatste verzet zich tegen elke facetmatige benadering van de ruimtelijke planning. Voorzitter Geens stelt zich krachtdadig op tegen deze facetbenadering ; dit blijkt het duidelijkst uit de opbouw van de Vlaamse Administratie. De overkoepelende, coördinerende taak van het facet ten aanzien van de sectoren wordt in de Vlaamse Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu totaal onderkend. Ruimtelijke ordening wordt op dezelfde hoogte als de sector huisvesting geplaatst. Het wordt echter pas goed duidelijk wanneer men de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu beschouwt. Op 17 mei 1984 hebben we in een uitgebreide interpellatie in de Vlaamse Raad de op-

De Mol

bouw, de structuur en de samenstelling van AROL kritisch geanalyseerd. Het gewoon naast elkaar plaatsen, zonder enig hiërarchisch of coördinerend onderscheid, van het Bestuur van Ruimtelijke Ordening, het Bestuur voor Monumenten en Landschappen, het Bestuur voor Landinrichting en het Bestuur van Leefmilieu, bewijst voldoende dat de ruimtelijke planning niet als een facet beschouwd wordt. Wanneer de overkoepelende dienst Coördinatie en Planning – ik heb dat verleden keer ook gesteld – slechts over precies 7 personen van niveau 1 beschikt, waarvan slechts drie zouden beschikbaar zijn voor het volgen van planning, is het hek van de dam. De **organisatiestructuur** van AROL, de verhouding tussen de verschillende besturen en het lachwekkend klein aantal ambtenaren van de planningsdienst, nopen er toe te zeggen dat de coördinatie taak van het facet ruimtelijke planning totaal genegeerd wordt. Het is gewoon te belachelijk om 3 personeelsleden te belasten met het opbouwen van een facetmatige beleidsvorming. Deze drie mensen worden verondersteld het structuurplanningsproces van het Structuurplan Vlaanderen te begeleiden ; dit is uiteraard gewoon onmogelijk, ik denk dat u dat zelf toegeeft. Voor ons is het Structuurplan Vlaanderen als permanent begeleid planningsproces de meest wansmakelijke grap. Eén zaak moet in dit verband duidelijk zijn : wil de Executieve dat de ruimtelijke planning de ruimtelijke toetsing van de diverse sectoren begeleidt, of, herleidt men ruimtelijke ordening tot het afleveren van een vergunning ? De Executieve – en meer in het bijzonder Voorzitter Geens – weigert de coördinatie taak van het ruimtelijk facet te herkennen ; hij herleidt alles tot **machts- en bevoegdheidsverdeling**. Op deze wijze, Minister Akkermans, is dit Structuurplan Vlaanderen, één grote klucht die men zo snel mogelijk kan vergeten.

Mijnheer de Minister, de ruimtelijke ordening is in Vlaanderen steeds stiefmoederlijk behandeld ; de achterstand op dit terrein wegwerken kost tijd en vooral degelijke mensen. Mogen we u nogmaals met aandrang ver-

zoeken AROL degelijk te structureren en uit te bouwen. Schenk naast de organisatiestructuur ook aandacht aan een serieuze uitbouw van de planningsdienst. Enkel op deze wijze kan het doel van de ruimtelijke planning, met name te komen tot een toetsing van de verschillende maatschappelijke activiteiten op hun ruimtelijke en ecologische inpasbaarheid, gerealiseerd worden. Zonder deze optie kan de taak die door externe deskundigen in de conceptnota Ruimtelijke Ordening aan de administratie wordt toegerekend, onmogelijk een kans tot slagen hebben.

Het past hier eveneens het nog steeds niet ingediende maxi-decreet te ontleden ; dit gebeurt uiteraard niet alleen omdat in de begeleidende tekst hieraan nogal wat aandacht besteed wordt, maar vooral omdat een aanpassing van de bestaande wetgeving zich opdringt. We beperken onze analyse tot enkele kritische bemerkingen.

Het valt zelfs na een oppervlakkige lezing op dat de memorie van toelichting en de artikelen twee verschillende benaderingen bevatten. Vermoedelijk werden ze afzonderlijk door verschillende personen, die blijkbaar met elkaar weinig of geen contact hadden, opgesteld. Het is bijvoorbeeld opmerkelijk hoe verschillend de inspraak en de openbaarheid in de memorie en in de artikelen worden behandeld. In de memorie van toelichting worden verschillende bladzijden aan dit thema gewijd, terwijl slechts één algemeen artikel hierover handelt. Of men de bedoeling heeft dit ontwerp-decreet werkelijk in te dienen, valt sterk te betwijfelen. Het is onze vaste overtuiging dat deze tekst – die zelfs als ontwerp nog niet is ingediend – enkel de bedoeling heeft de voorliggende voorstellen van decreet te bevriezen. Deze stelling wordt ondersteund door het feit dat men weigerde de bespreking van het mini-decreet aan de voorstellen Leclercq en Van Rompaey te koppelen. De GERV heeft als eerste advies – ik spreek dan niet over het advies in drie punten maar over het voorbereidend stuk over dit voorontwerp dat u vermoedelijk ook zal hebben ontvangen.

Zowel de beroepsverenigingen als

inspraak- en milieugroeperingen keuren dit voorontwerp totaal af. Mogelijks kan men erin slagen om een positieve stemming in VLACORO af te dwingen maar of daarmee dit voorontwerp ooit een decreet kan worden, valt sterk te betwijfelen. Maar ja, dit is zoals hoger gesteld, niet de bedoeling van de opstellers.

Dit voorontwerp ten gronde kritisch behandelen is binnen het toegemeten tijdsbestek onmogelijk. We duiden daarom kort enkele van de zwakke of onaanvaardbare punten aan. Het inbrengen van nieuwe terminologie zonder een duidelijk omschrijven is onaanvaardbaar. Welke is de inhoud van de structuurplannen op de onderscheiden niveaus ? Wat is een uitvoeringsplan en een vlekkenplan ? Vanuit planologisch standpunt is het niet klaar aflijnen van de verticale en horizontale planverhoudingen het bewijs dat het voorontwerp niet voldragen is. Het betekent echter ook dat het aanduiden van de ruimtelijke planning als facet geen uitwerking zal vinden. Deze opmerking is des te frappanter omdat de ruimtelijke weerslag van de sectorplannen niet vertaald wordt ; de

In zijn betoog betreurt de heer J. De Mol (VU) o.a. het gebrek aan een beleidsnota ruimtelijke ordening

De Mol

gebrekkige regionalisatie en de daaruit voortvloeiende willekeurige bevoegdheidsverdeling eisen een ruimtelijke, planmatige aanpak. Het sectorbeleid moet via ruimtelijke sectorplannen – zoals de structuurschema's in Nederland – vertaald worden. Zowel meerjarenplannen als actieplannen voor de sectoren zijn een absolute voorwaarde om tot een coherente planning te komen.

Het principe van het overdragen van bevoegdheden naar de lagere beleidsniveaus is een aanvaardbaar principe, maar dit heeft geen waarde en is niet wenselijk, wanneer dit beleidsniveau technisch niet uitgebouwd is om deze taak te vervullen. Zowel de provinciale diensten als de meeste gemeentelijke diensten hebben noch voldoende noch gekwalificeerd personeel om deze overdracht van bevoegdheden tot een goed einde te brengen. Het is mooi om de beleidsbeslissingen dicht bij de burger te brengen, maar dit is pas aanvaardbaar wanneer het beleidsechelon zijn taak aankan.

Het volledig schrappen van de strafmaatregelen is één van de meest fundamentele opties in dit voorontwerp; het is een bevestiging van het falend beleid op dit terrein. Ik kom daar straks uitvoerig op terug. Het gebruik van de dwangsom kan voor bepaalde gevallen een oplossing bieden, maar lost bij vele overtredingen niets op. De duizende bestaande bouwovertradingen worden op deze wijze praktisch gelegaliseerd. Het wordt echter pas mooi wanneer de bevoegdheid voor het opleggen van herstelmaatregelen bij het College van Burgemeester en Schepenen wordt gelegd; dit is de deur wagenwijd openzetten voor bouwovertradingen.

Als laatste punt willen we de inspraak die in artikel 7 van het voorontwerp voorzien is, behandelen. Het vaststellen van de inspraak via uitvoeringsbesluiten van de Executieve, is totaal onaanvaardbaar. Onze maatschappij evolueert naar een meer betrekken van de burger bij de besluitvorming. Het is dan ook maar billijk dat de inspraak specifiek per plannings- en beleidsniveau geregeld wordt. Het overlaten aan de Executieve om uitvoe-

ringsbesluiten al dan niet op te maken lijkt zoniet op een miskennen, dan toch op een relativeren van de inspraak. Voor elk beleidsniveau moet precies de wijze van inspraak, de gedetailleerdheid, de informatieoverdracht, de inspraaktijd en de verschillende inspraakvormen bepaald worden.

Dit maxi-decreet puilt uit door zijn onvoldragenheid en vaagheid. Op bepaalde vlakken heeft men de indruk met een kaderdecreet te maken te hebben; dit voorontwerp munt tevens uit door vaagheid en ondoorzichtigheid. Op geen enkele wijze wordt aangeduid hoe dit voorontwerp, naar de praktische toepassing, ooit een kans tot uitvoering zal krijgen. Voor onze fractie, mijnheer de Minister, mag u dit huiswerk overdoen. Dat zou een goede zaak zijn.

Het ontwerp van bosdecreet werd in de Executieve reeds goedgekeurd. Het is opvallend dat in de begeleidende tekst bij de begroting dit ontwerp niet behandeld wordt. Dat is zeer eigenaardig. In verband met het bosdecreet willen we een aantal kritische opmerkingen maken waarmee eventueel nog kan rekening gehouden worden. In dit ontwerp-decreet wordt nog te veel aandacht besteed aan de houtproductie en recreatiefunctie. Niettegenstaande in dit ontwerp-decreet geopteerd wordt voor multifunctionaliteit, ligt het accent toch op het verhogen van de rendabiliteit van de houtproductie. Wanneer men weet dat de rendabiliteit in de meeste privé-bossen in Vlaanderen erg laag is, dan heeft deze „verwaarlozing” sterk de natuurwaarde van deze bossen doen toenemen. Het is daarom te betreuren dat dit ontwerp-decreet de produktiefunctie sterk beklemtoont waardoor de verhoogde natuurwaarde van de bossen – inzonderheid de privé-bossen – zal teruggedrongen worden. Deze situatie is vooral erg waar het gaat om de door de Staat aangekochte bossen; deze worden beheerd door de Dienst Groenbeheer. Deze Dienst legt bij haar beheer vooral de nadruk op houtproductie en recreatie en de natuurwaarde wordt hier als bijkomstig ervaren. Men zou toch mogen verwachten dat de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud hierbij zou

betrokken worden. Een advies over de natuurwaarde van het bos kan hierdoor worden gegeven. Het is dan ook maar normaal dat de beheersplannen in eerste instantie de waarde van de bosfunctie evalueren en specifieke instandhoudingsmaatregelen voorzien. Voor ons is het onderscheid tussen bos- en natuurreservaat best te vermijden; alhoewel dit goed bedoeld kan zijn – en vermoedelijk afkomstig is van het onderscheid dat in de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, tussen natuurreservaat en bosreservaat wordt gemaakt – toch lijkt het misschien aangewezen om deze bossen eerder als natuurreservaat aan te duiden.

Het past in dit verband te wijzen op het aankoopbeleid op het vlak van de bossen. We vermoeden dat het overkomt als het intrappen van een open deur als we stellen dat in principe geen produktiebossen moeten aangekocht worden. Bij de prioriteitenlijst voor de aankoop van natuurgebieden moeten de daarin voorkomende bossen – dat is het essentiële – erkend worden als natuurreservaat. Indien men niet tot aankoop kan overgaan en wel de natuurwaarde van het particuliere bos wil behouden en in stand houden, moet overgestapt worden naar een vorm van schadeloosstelling. Dat is nog iets dat in uw ontwerp zou moeten ingebracht worden. In uw begeleidend schrijven stelt u dat de inbreng van het privé-initiatief zal vergroot worden; u beklemtoont de eigen rol op gebied van beheer en bedrijfsvoering. Het zou nuttig zijn om de voorgestelde werkwijze te kennen, zeker in het licht van de optie om de kredieten door een geïntensiverde beleidsvoering te beperken. Wat wordt hiermee bedoeld? Het verheugt ons dat u in uw begeleidend schrijven gesteld heeft dat het bosdecreet zal gepaard gaan met een structuurvisie op het bosbeleid en bosbeheer en wij willen u daarvoor alleszins danken. Wij hebben daarvoor reeds verleden jaar gepleit en we wensen dat het niet losgekoppeld wordt van een structuurvisie op het natuurbehoud. Hopelijk zal hiermee rekening worden gehouden.

De landinrichting wordt in uw verklarende tekst beperkt tot ruilverkave-

De Mol

ling. We stelden verleden jaar dat het terugbrengen van de landinrichting tot een louter economische functie veel te eng is. Landinrichting wordt echter gedefinieerd als het „via de uitvoering van werken en te nemen maatregelen, geschikt maken van het landelijk gebied voor functies die aan dat gebied in het kader van de ruimtelijke ordening zijn toegekend. Het moet echter duidelijk zijn dat landinrichting de uitvoering is van het ruimtelijk facet van het overheidsbeleid voor de landelijke gebieden. Een landinrichtingsoperatie is noodzakelijk, telkens wanneer in een gebied verschillende sectoren, prioritair ruimtelijke aanspraken maakt. Het vaststellen van deze ruimtelijke aanspraken moet in het Structuurplan Vlaanderen gebeuren. Bijgevolg moeten sectoriële uitvoeringsinstrumenten rekening houden met het multifunctioneel karakter van het landelijk gebied.

Mijnheer de Minister, ik ben blij dat u daarmee instemt. Ik hoop dat het ook meer ingewerkt zal worden in de ruilverkaveling.

Minister P. Akkermans : Het is niet fair dat u niet alles aanhaalt. U weet zeer goed dat voor dit aspect er duidelijk een economische begeleiding is die veel verder gaat dan de ruilverkaveling en dat het facet ruimtelijke ordening bij de landinrichting een grote rol speelt. Als u het ene zegt, moet u het andere ook zeggen.

De heer J. De Mol : Ik kom daarop nog terug en zal mijn stelling daarover nog verstevigen. Het grote probleem in verband met de ecologische studies is dat ze slechts in zeer beperkte kring worden gehoord.

Het is echter onbegrijpelijk dat de landinrichting een afzonderlijk bestuur is in de Administratie Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu. Het grenst volgens ons aan het ongeloflijke om het Bestuur voor Landinrichting op dezelfde lijn te plaatsen als het Bestuur voor Ruimtelijke Ordening. Op deze wijze worden uitvoerende taken gesteld tegenover planning- en coördinatietaken, zonder dat een logische ruimtelijke relatie wordt aangehou-

den. We zijn tevens niet akkoord met uw stelling dat de rendabiliteit van deze investeringen vast staat. We betwisten dit omdat in deze berekening de totale investering tegen de totale opbrengst, en dan specifiek voor de landbouwers die in dat gebied werken, niet haalbaar is.

In uw toelichting deelt u mee dat uit een onderzoek blijkt dat een gedeelte van de investeringen een zuivere landbouwbedrijfsfunctie heeft, terwijl het overige deel maatschappelijke functies heeft voor andere doelgroepen. Het zou ons benieuwen om deze bewering onderbouwd te zien. We menen dat in plaats van de door ruilverkaveling teweggebrachte schaalvergroting, eerder de omgekeerde richting moet worden uitgegaan en we menen ook dat de eenzijdige overproducties – zoals bijvoorbeeld door de melkquota geïllustreerd wordt – hiervan het beste bewijs zijn.

De waterhuishoudingswerken blijven een erg gecontesteerd element van uw beleid. Ik raad u aan nu goed te luisteren naar de volledig tussenkomst hierover want ik zal de positieve evolutie die hier merkbaar is, onderstrepen.

In de meeste gevallen houden deze werken geen rekening met ecologische en landschappelijke waarden. Ook al verklaart men dat met een landschapsecologische studie de milieuschade en ecologische storende elementen worden geweerd. In een identieke zin als verleden jaar zegt u dat „de aspecten van leefmilieu en natuurbehoud niet uit het oog worden verloren”. In het dossier Pas- en Steenbeek, dat u zeer goed kent, werden pas na een hardnekkig verzet de ecologische en landschappelijke waarden gewaardeerd. In dit geval waren zowel de technische als de economische argumenten totaal onjuist. In andere dossiers is de wens tot ecologisch en landschappelijke waardering heel wat minder uitgesproken. Ook de door u geeiste versoering is zeker in de meeste projecten niet aanwezig. U geeft in de toelichting zelfs een voorbeeld waar de diverse facetten – en volgens u ook de ecologische en landschappelijke – worden getoetst ; u citeert het Demergebied. Maar de toe-

stand is voor dit voorbeeld niet zo duidelijk ; dit bleek immers uit het antwoord dat u in dit verband verstrekte op een parlementaire vraag die we stelden.

De sanerings- en verbeteringswerken aan de Velperivier en in de Velvevallei vertonen, niettegenstaande de herwerkingen, nog vele ecologisch en landschappelijk weinig aanvaardbare ingrepen. Hier is volgens uw nieuwe visie nog werk op de plank. Algemeen beschouwd is er echter iets ten gunste aan het veranderen, als we tenminste mogen geloven wat u hier reeds dikwijls en ook in de Commissie hebt verklaard. Uw opties in verband met de versoeringsprogramma's en de ecologische studies kunnen in die zin worden geïnterpreteerd.

Maar vooraleer die opties doorgedrongen zijn bij de Landelijke Waterdienst en vooraleer ze deze zullen toepassen, moet telkens opnieuw nauwlettend dit beleidsaspect worden geanalyseerd. Ik denk dat u het met mij hier eens kan zijn.

Het naleven van de wettelijke bepalingen vormt een absolute vereiste voor het voeren van een ruimtelijk beleid ; tevens is een rechtstaat zonder dit basiselement, onbestaande. Wanneer we de toestand in Vlaanderen beschouwen, kan men zonder overdrijving stellen dat ieder jaar een groot aantal bouw misdrijven wordt vastgesteld en dat vermoedelijk een even groot of groter aantal overtredingen zelfs niet vastgesteld worden. Sinds de wijziging van de wet op de stedenbouw in 1970 werden de mogelijkheden om op te treden voor de overheid verruimd : regularisatie, aanpassingswerken en de meerwaarde. Het gevolg van deze verruiming was een feitelijke versoepeling van de toepassing van de wetgeving ; de overtreder hoopt dat de meest gunstige oplossing zal toegepast worden in zijn geval. Immers, sinds de laatste 20 jaar werden maar twee vonnissen tot afbraak, van ambtswege uitgevoerd. .

– De heer J. Pede, Voorzitter, treedt op nieuw als Voorzitter op.

Ter illustratie, in 1983 werden 2.037 processen-verbaal opgesteld, terwijl dit in de laatste 10 jaar tot 19.071 pro-

De Mol

cessen-verbaal oplied. Wanneer men daarbij voegt dat er vóór 1976 reeds 20.000 weekendhuizen – en ik kom daar niet verder op terug, want het is een terrein dat de heer De Seranno opeist – zonder vergunning en meestal zonder verbalisatie waren, dan heeft men wel een idee van de grootte van dit probleem. De bouwmissdrijven worden niet systematisch opgespoord ; geschikt personeel en materiële middelen ontbreken hiervoor. Terzelfdertijd ontbreekt elke vorm van beleidsrichtlijnen. In 1981 verschenen er die echter realistisch nog haalbaar zijn. Ook op het vlak van de financiële middelen wordt dit voldoende geïllustreerd. Jaren terug was nog 5 miljoen frank voorzien. Nu wordt het symbolisch – en het symbolische karakter erkende u in de Commissie – bedrag van 100.000 frank ingeschreven. Nochtans is dit geen uitgave, het is volledig terug te vorderen. Mijnheer de Minister, met de dwangsom worden de vele overtredingen niet tegengegaan, en zeker niet deze van het verleden rechtgezet. De verplichtingen tot afbraak van vroegere overtredingen worden op die manier ontgaan. Een daadwerkelijk beleid op dat vlak is naar mijn mening noodzakelijk, ook al zou men soms kunnen zeggen dat er iets ten goede aan veranderd is. Voor een deel geloof ik dat niet.

Als besluit willen we het kort hebben over de coördinatie tussen bouw- en exploitatievergunning. In het huidige voorontwerp wordt voorgesteld de vergunning te laten afleveren door de Bestendige Deputatie, er wordt voorgesteld het advies van de gevolmachtigde ambtenaar van Stedebouw, voor wat de bouwvergunning betreft niet als verplicht en bindend te maken. We willen er op aandringen dat de bouwvergunning slechts uitwerking zou mogen hebben na uitspraak over de exploitatievergunning en omgekeerd.

Minister P. Akkermans : Het is zo.

De heer J. De Mol : Ik heb andere informaties. Het koppelen van deze vergunning moet effectief zijn ; de planologische inbreng moet een bindend advies betreffen.

Mijnheer de Minister, op uw begroting zijn nog vele opmerkingen te maken, maar wanneer we gisteren uw begroting hoorden vermelden onder de harde sectoren, hebben we toch even raar opgekeken. Wanneer het budget dan drastisch wordt teruggedrongen, is er toch iets verkeerd. We wensen deze begroting niet alleen politiek af te keuren, dat zou wat te gemakkelijk zijn. Maar wij zullen een negatieve stem uitbrengen omdat uw beleid in het algemeen voor onze fractie totaal onaanvaardbaar is. (**Applaus bij de leden van de VU**)

De Voorzitter : De heer Kelchtermans heeft het woord.

De heer T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, de bespreking van de begroting ruimtelijke ordening mag wel tegelijk een aanleiding zijn om enkele min of meer relevante vragen te stellen over de door u gestelde beleidsalternatieven.

Vooreerst, u zijt als Minister een markante persoonlijkheid. U hebt uw verdedigers en u hebt ook de anderen. Deze opdeling is enkel toepasselijk op hen die hun verantwoordelijkheid niet uit de weg gaan. Ik heb respect voor degenen die deze uitdaging aandurven vooral in deze moeilijke tijden, waar velen zich geroepen voelen hun groot gelijk met alle middelen te verdedigen.

Ik geef slechts als voorbeeld het hier reeds geciteerde mini-decreet. De door andere collega's uitgebrachte kritieken ter zake kan ik niet onderschrijven. Vanuit de ervaring inzake gemeentelijk beleid, kan ik getuigen dat dit mini-decreet in velerlei gevallen een adequate oplossing heeft gegeven voor reeds lange jaren aanslepende KMO-miserie.

Mijn tussenkomst beperkt zich tot een drietal korte beschouwingen en vragen :

1. de stadsherwaardering ;
2. normalisering van waterlopen in waardevolle beekvalleien ;
3. de vervallen verklaarde verkavelingen ingevolge delingen en mijn voorstel van decreet om vele sociale drama's, die hiervan 't gevolg zijn, een

oplossing te geven.

In verband met de stadsherwaardering meen ik te hebben gelezen dat in Vlaanderen reeds 59 herwaarderingsgebieden in 39 Gemeenten werden erkend.

Een 90-tal projecten zouden daarenboven nog in voorbereiding zijn in 70 Gemeenten. De Provincie Limburg telt zelfs een tiental herwaarderingsgebieden in samen 9 Gemeenten. 14 zijn nog in voorbereiding. Ik meen dat wij in dit geheel flink ons aandeel hebben.

De geraamde kostprijs van de voorziene operaties in de 59 erkende gebieden is meer dan 9 miljard frank. En rekening houdend met de projecten in voorbereiding mag minstens nog een verdubbeling worden verwacht. De budgettaire weerslag voor het Vlaamse Gewest is 5 à 10 miljard frank. Van 1982 tot 1984 was telkens 500 miljoen frank ingeschreven op de begroting. Weinig of niets werd hiervan vastgelegd omwille van het geringe aantal dossiers.

Mijn vraag is aldus : welk bedrag aan vastleggingen werd er in 1984 gerealiseerd en hoeveel principiële beloften van toelage werden in hetzelfde jaar toegezegd ? Welk definitief bedrag zal dan ook uiteindelijk met deze stadsherwaardering in de voorbije jaren gepaard gaan ?

De Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en de Nationale Landmaatschappij, mijnheer de Minister, zijn bevoorrechte partners in de operatie stadsherwaardering. Een grotere coördinatie tussen deze maatschappijen of de Gemeenschapsminister van Huisvesting en de Minister van Ruimtelijke Ordening lijkt mij gewenst.

Immers, de 60 procent toelage vanuit uw Departement bij aankoop en/of realisatie van herwaarderingsprojecten blijft een symbolische prikkel als deze erkende vennootschappen, als bevoorrechte partners zelf niet over de nodige financiële middelen kunnen beschikken om tot uitvoering te kunnen overgaan.

Ik zal trouwens dezelfde vraag stellen

T. Kelchtermans

aan de Minister van Huisvesting bij de bespreking van zijn begroting.

Een andere vraag, die ik trouwens ook tot de Minister van Huisvesting zal richten, betreft de institutionele beleggers. Zullen deze institutionele beleggers, indien het reeds vaak aangekondigd experiment uiteindelijk operationeel zal worden, ook als bevoorrechte partners kunnen worden beschouwd in het geheel van de stads- en dorpsherwaarderingsgebieden ?

In welke mate kunnen bouwmaatschappijen verhuren of verkopen in een herwaarderingsgebied ? Dient de 60 procent subsidiëring doorberekend te worden aan de verhuurder of de koper, of behoort dit tot de vrijheid van de betrokken maatschappij die daarvoor uitsluitend op het schattingensverslag is aangewezen ?

In welke mate kunnen de bouwmaatschappijen in herwaarderingsgebieden projecten realiseren die niet specifiek op de huisvesting zijn afgestemd ? Ik meen dat daarover nog enige onduidelijkheid bestaat vooral voor die projecten die min of meer een gemengde functie hebben, zoals handel, horeca en andere doelstellingen en die tegelijkertijd worden gerealiseerd met de woonfunctie. Kunnen zij geheel of gedeeltelijk ook aanspraak maken op deze herwaarderingsstussenkomen ?

Ten tweede, de rechtstrekking of normalisering of, algemener gezegd, de beheerswerken in waardevolle onbevaarbare waterlopen.

Ik stel dit probleem omdat onder andere in Limburg zich dergelijke problemen stellen. Vaak treedt bij dergelijke dossiers de andere benadering naar voren van het AROL-bestuur – meer bepaald de opstelling leefmilieu – via de algemene technische dienst en de milieuverenigingen die een natuurlijk ker oplossing voorstaan.

Ik meen dat het hoofdzaak is en blijft dat de problemen uiteindelijk worden opgelost, dit wil zeggen dat de watersnood of te groot debiet van de betrokken beken in bepaalde periodes van het jaar moet kunnen worden voorko-

men.

Momenteel wordt in sommige regio's, met name in Noord-Limburg, een experiment gewaagd, om vooral de technische en de natuurwetenschappelijk meer verantwoorde aanpakken met elkaar te confronteren. De debietregeling van de Dommel in Noord-Limburg zal op deze wijze worden aangepakt. Een BTK-project werd hiervoor door de aan deze beek aangrenzende gemeenten aangevraagd. Dit werd reeds goedgekeurd. Het BTK-team zal onder leiding van de VZW-streekontwikkeling Noord-Limburg, waarbij de verschillende aangrenzende gemeenten betrokken zijn, dit alternatief van de BTK-studie confronteren met de studie die inmiddels naar mijn mening, via uw diensten door een gecontracteerd studiebureau werd beëindigd. Daarna zal uiteindelijk een beleidskeuze met de nodige verantwoording kunnen gebeuren. Ik wil er uitdrukkelijk voor pleiten, mijnheer de Minister, dat u ook de nodige ruimte zou bieden om deze alternatieve aanpak een kans te geven.

Ik kom tot mijn laatste vraag. Ze heeft betrekking op vroeger goedgekeurde verkavelingen, nog voor het in functie zijn van de bij koninklijk besluit goedgekeurde Gewestplannen.

In het verleden hebben vele Gemeentebesturen bouwvergunningen afgeleverd voor percelen uit verkavelingen waarvan zij meenden dat de vergunning niet vervallen was omdat er sprake was van schenking, nalatenschapsverdeling of het uit onverdeeldheid treden. Hierbij baseerden zij zich op de antwoorden van de destijds bevoegde Ministers op parlementaire vragen waarin werd gesteld dat schenkingen aan kinderen dezelfde waarde hadden als verkoop en bijgevolg het verval van de verkavelingsvergunning tegenhouden. Aan deze algemeen toegepaste praktijk werd onlangs abrupt een einde gemaakt door het bekend worden van een Arrest van de Raad van State van 15 september 1981 waarin uitdrukkelijk wordt gesteld dat een akte van deling door nalatenschap het vervallen van een verkavelingsvergunning niet uitsluit.

Dit arrest – u bent ongetwijfeld op de

hoogte ook over zijn gevolgen – heeft zeer zware gevolgen. Enerzijds werden in het verleden, zij het ter goede trouw, verscheidene bouwvergunningen afgeleverd en werd op de betrokken percelen gebouwd. Anderzijds werden percelen van dezelfde verkaveling als bouwperceel aan derden doorverkocht en stellen deze kopers nu vast dat zij geen volwaardig bouwperceel hebben gekocht. Wie treft hier schuld ? De oorspronkelijke aanvragers van de verkaveling ? De koper van het perceel ? De notaris ? Het gemeentebestuur dat de stedenbouwkundige attesten afleverde ? De Minister die ingevolge zijn antwoorden op een parlementaire vraag aan de oorsprong lag van deze gunstige stedenbouwkundige attesten ? Ik kan zo verder gaan.

Op een regionaal praatprogramma van de BRT-radio Limburg werd deze vraag door een benadeelde naar de verantwoordelijkheid gesteld. Een jurist adviseerde de vraagsteller het gemeentebestuur voor de geleden schade verantwoordelijk te stellen.

Wat met de gemeentebesturen als de rechter dezelfde logica zal volgen als deze jurist ? Het gaat hier dan om schadevergoedingen die vele tientallen miljoenen zullen bedragen. In de plaats van deze schuldvraag naar het verleden te stellen vind ik het meer verantwoord gezamenlijk te trachten tot een oplossing te komen. Vandaar het voorstel van decreet dat ik met enkele collega's heb ingediend en dat uitdrukkelijk en met terugwerkende kracht bepaalt dat „schenking” en „nalatenschapsverdeling” en „het uit onverdeeldheid treden” als wettelijke redenen aanvaard worden om tot stuiting te komen van de vervallenverklaring van de verkavelingsvergunningen.

Enkel door dit voorstel van decreet op zo kort mogelijke termijn kracht van uitvoering te geven, voorkomt men eindeloze juridische procedures waar de een de ander dagvaardt, maar vooral voorkomt men veel sociale miserie en respecteert men het oorspronkelijk wetsartikel naar de geest. Deze geest werd trouwens ook weergegeven in het antwoord op reeds geciteerde parlementaire vragen.

Ik durf dus aandringen dat u mijn ar-

T. Kelchtermans

gumentatie onderschrijft en dat u mede vanuit uw departement spoed zet ten einde tot een oplossing te komen, eventueel via dit voorstel van decreet.

Ik beperk mijn vragen tot deze drie. Ik hoop daarom ook een duidelijk en afgelijnd antwoord te bekomen. **(Aplaus bij de CVP)**

De Voorzitter : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, de tien minuten spreektijd die onze fractie bij de bespreking van deze begroting werd toegewezen is verre van voldoende om de vele problemen rond het beleid van Minister Akkermans uit de doeken te doen.

Ik doe de waarheid zeker geen geweld aan wanneer ik zeg dat de meeste klachten die mij bereiken in verband staan met het beleid inzake ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud. Ik onvang geregeld klachten van geïrriteerde eigenaars en huurders van landbouwgronden die hun ongenoegen niet verbergen over de problemen die zich stellen inzake ruilverkavelingsprojecten ; klachten van ontevreden milieuvorvechters die van oordeel zijn dat Minister Akkermans weinig concreets doet ter vrijwaring van onze natuurgebieden, klachten van boze Limburgers die hun ongenoegen blijven uiten over de verkrachting en pogingen tot verkrachting van Gewestplannen.

Ze zijn het meer dan beu dat grote gebiedsdelen van het mooie Maaslandschap opgeofferd worden voor ontgrindingen om allerlei rotzooi en een maanlandschap ervoor in ruil te krijgen. Ook voor het niet naleven van de wet houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedbouw bereiken mij eveneens klachten van particulieren en van beroepsverenigingen die zich in hun woon- en werkgebied belast en/of geschaad voelen.

Een probleem waarmee ik reeds meer dan zes maanden geconfronteerd wordt en de Lierse middenstand en

deze van elders bezighoudt, heeft betrekking op de illegale inplantingen en uitbreidingen van grote distributiebedrijven die bovendien in meerdere gevallen geen rekening houden met de bestaande wetgeving inzake het aanleggen van parkeerruimten.

Mijn eerste brief dienaangaande dateert van 16 juli 1984, waarin ik onwettige vestigingen te Lier meld en wijs op het niet-eerbiedigen van de wettelijke norm in verband met de aanleg van parkeerruimten. De richtlijnen betreffende de eis om bij bouwwerken parkeerruimte te scheppen verschenen in het Belgisch Staatsblad van 21 december 1982, schrijven voor dat warenhuizen voor groot- en kleinhandel bij nieuwbouw één parkeerplaats per vijftig vierkante meter vloeroppervlakte en één bij komende plaats per bijkomend gedeelte van vijftig vierkante meter moeten creëren. Deze regel geldt eveneens bij verbouwing. Op 14 augustus 1984 werd mij ontvangst gemeld van een brief en volgens dit schrijven werd opdracht gegeven het dossier te onderzoeken. Zoals dit vaak gebeurt, werd mij ook hier medegedeeld dat men mij een bericht zal laten geworden.

Op 1 oktober 1984 bracht ik de Minister op de hoogte van aanvullende inlichtingen en nieuwe feiten. Op 18 oktober 1984 werd mij medegedeeld dat mijn schrijven van 1 oktober in goede orde werd ontvangen en onmiddellijk werd overgemaakt aan de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu te Brussel. Alweer werd mij medegedeeld dat ik zal ingelicht worden over het gevolg dat daaraan wordt gegeven.

Omdat enig antwoord uitbleef herinnerde ik op 20 november 1984 de Minister aan zijn brief van 16 juli 1984 waarop werd geantwoord dat het Kabinet Akkermans tot nog toe over geen enkel gegeven beschikte. U was alweer zo voorkomend mij netjes te laten weten dat door uw Diensten een onderzoek werd ingesteld en dat ik op de hoogte zal worden gebracht van zodra het onderzoek zal beëindigd zijn. Dit is alweer een hele tijd geleden.

Mijnheer de Minister, ik moet u vanop deze tribune tot mijn grote spijt, en

zelfs enigszins verbitterd, mededelen dat ik buiten de vermelde ontvangstberichten en niettegenstaande uw beloften, tot op heden ter zake nog geen antwoord heb ontvangen. Wat moet ik denken van de werkwijze van u en van uw Kabinet ? Ik heb het gevoel - en dit ingevolge het uitblijven van de resultaten van het onderzoek - dat uw Diensten mij, alsook de Lierse en andere gedupeerde middenstanders heel beleefd aan het administratief lijntje houdt.

De VZW Distributiemacht die gevestigd is te Brecht en in gans het Vlaamse land de belangen verdedigt van de kleine middenstanders, ijvert sinds vele maanden voor het verkrijgen van haar rechten en voor de beteugeling van verschillende overtredingen begaan door concurrerende distributiebedrijven. Mijnheer de Minister, ik herinner er u nogmaals aan dat ik u enkele van deze overtredingen van wetten, waarvan de toepassing onder uw bevoegdheid ressorteert, op 1 oktober 1984 heb vermeld. Ik bracht u onder meer ter kennis dat een bepaald grootwarenhuis te Kalmthout over geen parkeerruimte beschikt en zelfs niet in het bezit zou zijn van een exploitatievergunning. Te Arendonk zou een ander groothandelsbedrijf zelfs over geen bouw- en exploitatievergunning beschikken en niet voldoen aan de wettelijk bepaalde parkeerruimten.

In haar brief van 20 december 1984 laat de VZW Distributiemacht mij in dit verband weten dat ze reeds zeven maanden geleden brieven heeft gezonden aan de Diensten van Stedebouw te Antwerpen, aan Minister Akkermans, de Stad Lier en andere overheden en dat er maar geen echt antwoord komt. Geen enkele overheid, van hoog tot laag heeft totnogtoe de gestelde problemen ernstig aangepakt. De VZW Distributiemacht heeft u reeds lang geleden van verschillende bouw misdrijven en andere overtredingen in kennis gesteld. De Diensten van Stedebouw en Ruimtelijke Ordening werden reeds driemaal aangeschreven en nog steeds laat een aanvaardbaar antwoord op zich wachten.

Uit wat reeds bekend is kan ik niet anders dan besluiten dat de manier

Geyselings

waarop uw Administratie klachten-dossiers van particulieren en van collega's behandelt, schandelijk en frustrerend is. Zulk een manier van dossierbehandeling geeft uiteraard aanleiding tot allerlei veronderstellingen. Hoe dan ook, van verschillende zijden wordt mij medegedeeld dat vele personen zich ernstig gestoord voelen door uw beleid en dat de verbolgenheid bij een aantal kleine middenstanders die zich gedupeerd voelen ten gevolge van allerlei onwettelijk kheden, vrij groot en intens is.

Mijnheer de Minister, wat belet u om vlug te antwoorden op de gestelde vragen? Wat belet u om op te treden daar waar de wet wordt overtreden? Wat belet u tenslotte om contact te nemen met deze kleine middenstanders om aan de gestelde problemen een oplossing te geven? Rekening houdend met de ervaringen van mij en van anderen rond het beleid van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud kan ik niet anders dan mijn ongenoegen hierover uitdrukken. Ik vraag u nogmaals, mijnheer de Minister, de aangehaalde problematiek met de meeste spoed aan te pakken en op te treden daar waar overtredingen worden vastgesteld.

De Voorzitter : De heer Desutter heeft het woord.

De heer E. Desutter (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, eerst heb ik een tweetal vragen over ruimtelijke ordening en vervolgens enkele over de jacht.

Wat de ruimtelijke ordening betreft, zijn de huidige reglementeringen en wetgevende bepalingen verspreid over talrijke besluiten die reeds vaak werden gewijzigd.

De Waalse Executieve heeft beslist een codificatie op te maken van wetgevende en verordenende bepalingen inzake stedenbouw.

Ik heb aan de Minister gevraagd of het niet aangewezen is dat ook de Vlaamse Executieve zich daar zou mee bezighouden. Hij heeft mij in juni geantwoord dat hij aan het AROL-bestuur

heeft gevraagd om ter zake een voorstel uit te werken. Ik had graag vernomen hoe ver men daar met deze codificatie is gevorderd.

Mijnheer de Minister, er werd hier al veel gesproken over het maxi-decreet. Het is nuttig na meer dan twintig jaar de wet van 1962 te herdenken in het licht van de huidige opvattingen, meer bepaald in het kader van de hedendaagse inzichten inzake decentralisering en democratisering van de ruimtelijke ordening. Een democratie vereist dat de beslissingen worden getroffen door beleidsmensen die door de burgers op democratische wijze worden aangewezen en die door hen ter verantwoording kunnen worden geroepen. Het maxi-decreet gaat in deze richting.

Ik hoop dat bij de bespreking van dit decreet niet zal worden stilgestaan bij details. Ik heb vandaag gehoord dat dit al volop gebeurt.

Het principe moet zijn dat wat op een lager niveau kan worden beslist, niet door een hoger niveau hoeft te worden vastgelegd.

Meer zal ik nu over het maxi-decreet niet zeggen.

U weet dat ik bijzondere belangstelling heb voor de visserij, meer bepaald voor de zeevisserij. U echter houdt zich alleen bezig met zoetwatervissen, maar daarover ga ik niet uitweiden. Visvangst en jacht gaan reeds, sedert onze voorouders, enigszins samen.

De jacht is onderworpen aan kritiek door het gedrag van enkelingen. Jagen is niet alleen het doden van wilde dieren, het is ook het beheer van biotopen, het verzorgen en bevorderen van een natuurlijke wildstand, het beschermen van de natuur en zo zou ik kunnen voortgaan.

Menig milieu met hoge biologische waarde dankt zijn bestaan aan het verstandig beheer van de jagers.

In ons land werden in 1982-1983 meer dan 28.000 jachtverloven uitgereikt, waarvan 12.000 in Vlaanderen. De jachtdruk bedraagt in ons land 1,4 jager per vierkante kilometer; in Frankrijk bedraagt hij 4 jagers per vierkante

kilometer.

Een jager geeft gemiddeld meer dan 100.000 frank per jaar uit om zijn liefhebberij te beoefenen. Dat komt neer op een omzet van ongeveer 3 miljard frank. Volgens Trends is de jagerij zelfs goed voor een omzet van 5 miljard. Het loont dus de moeite om even bij de jacht stil te staan.

Mijnheer de Minister, waartoe dient de Hoge Jachtraad wanneer u zijn adviezen niet volgt, zoals, bij voorbeeld, voor het jachtexamen en voor andere materies.

Concreet wil ik vragen wanneer het jachtexamen maar één proef zal behelzen. Het jachtexamen is ingesteld in 1977. Er zijn twee soorten: een examen A voor de categorieën kleinwild en waterwild en een examen B voor het grootwild.

De Belgische reglementering zou moeten worden aangepast aan de beschikking van het Comité van Ministers van de Benelux van 27 april 1983. Ingevolge deze beschikking zou een speciale theoretische proef moeten worden ingericht op basis van diapositieven of ander aanschouwelijk materiaal.

Er zou ook een praktische proef over de schietvaardigheid en de veilige omgang met wapens moeten worden afgenomen. Dat zou in vergelijking met de partnerlanden van Benelux een grote vooruitgang zijn. Alles moet echter gebeuren in een geest van wederkerigheid tussen de drie landen en moet gelijklopend zijn in de drie Gewesten van ons land. Ter zake werd reeds een ontwerp-decreet voorgelegd aan de Raad van State. Ik heb de eer verslaggever te zijn over de voorstellen. In afwachting dat u een ontwerp van decreet indient, mijnheer de Minister, kunt u ons allicht al wel zeggen hoever de Raad van State met zijn onderzoek is gevorderd en wanneer wij concreet werk kunnen maken van het ontwerp.

Ik kan er ook aan toevoegen dat er een Commissie van deskundigen bij de Raad van Europa bezig is met het opstellen van een gemeenschappelijk programma voor het jachtexamen voor alle lidstaten. Misschien wacht

Desutter

de Minister op dit programma vooraleer een ontwerp van decreet in te dienen. Het Belgische examen dekt de voorstellen die tot nog toe werden gedaan door de Europese Commissie behalve voor wat betreft het herbevolken van de jachtvelden, het loslaten van wild, de jachthonden, de behandeling van gedood wild en de begrippen van internationale wetgeving. Het is in ieder geval nodig dat dringend werk wordt gemaakt van deze aangelegenheid.

Een ander punt betreffende het jagen en de adviezen van de Hoge Jachtraad heeft betrekking op de minimum oppervlakte van 25 hectare die op 40 hectare zou moeten kunnen worden gebracht. Reeds in 1981 werden er door de Hoge Jachtraad voorstellen ter zake gedaan die alleen maar wachten op Ministeriële uitvoering.

Waters en Bossen hebben onvoldoende personeelsleden voor het reewild afschot. Kan hiervoor een beroep worden gedaan op de Provinciale jagersorganisaties in plaats dat eventueel meer personeel wordt aangeworven, die, naar ik meen, de Minister toch niet kan betalen ?

Ten slotte zijn er nog enkele beschouwingen over de vossenpopulatie in het Meerdaalwoud.

Er werd een algemeen wetenschappelijk onderzoek gedaan onder leiding van professor Heuts van de Katholieke Universiteit te Leuven, in uw opdracht, over de voedselbehoeften van de vossen.

Wie enigszins vertrouwd is met vossen, mijnheer de Minister, weet dat er bibliotheken vol staan met boeken met heel wat studies over het voedsel van vossen, zodat dit onderzoek volledig overbodig was. De conclusie van het onderzoek is dan nog dat het moet worden verdergezet. Misschien om nog wat studenten aan het werk te houden. Hoeveel heeft dit eerste onderzoek gekost, op wiens verzoek en op wiens budget werd het gedaan ? Ik meen dat het op uw verzoek was. Ik heb ook gehoord dat het niets kost. Wanneer die vraag echter wordt gesteld door eminente collega's dan

moet u daar concreet op antwoorden. Het feit dat u deze vragen ontwijkt, schenkt u weinig vertrouwen ter zake. Er is geen enkele reden om niet te zeggen hoeveel het onderzoek heeft gekost. Vermits er blijkbaar een nieuwe opdracht is gegeven aan de opvolger van professor Heuts, de heer De Cuyper, veroorloof ik mij te vragen of ook dit onderzoek gratis is of niet.

In ieder geval dient volgens internationale normen een vossenpopulatie beperkt te worden tot twee dieren per duizend hectare. In het Meerdaalwoud zouden vijf maal meer vossen voorkomen zodat het klein wild daar bijna is uitgeroeid. Verscheidene parlementsleden uit die streek hebben bij u aangedrongen om de vos terug bejaagbaar te maken, ondermeer in het Meerdaalwoud. Vermits zij geen resultaat hebben bekomen hebben ze mij gevraagd uit een andere hoek daarop aan te dringen. De vossen richten immers heel wat schade aan tijdens hun rooftochten in en rond dit domein. Komt hierbij nog de angst voor het gevaar dat de hondsdolheid door vossen zou worden overgedragen op het vee in de weiden. Velen klagen over het doden van pluimvee, wat wijst op een overvloedige populatie van vossen.

De vos wordt op basis van studies beschermd in het Meerdaalbos, daar waar de Minister van Landbouw drie miljoen frank in zijn begroting heeft ingeschreven voor het verdelgen van vossen, anderhalf miljoen frank voor het vergassen van holen en één miljoen frank voor het brengen van krennen naar het Instituut Pasteur. Er is toch een onevenwicht tussen de nationale politiek en uw politiek.

Uw praktische aanleg kennende twijfel ik er niet aan, mijnheer de Minister, dat u ook van dit punt binnen korte tijd werk zult maken, zoals trouwens ook aan andere punten die naar voor werden gebracht. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : De heer Vervaeft heeft het woord.

De heer D. Vervaeft (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik zal het even hebben over één boom in het grote bos, een klein deelaspect van de

hele begroting. Op dit late uur zal ik zeer kort zijn.

Het domein Groenenberg in het Pajottenland dat deels op het grondgebied van St.-Pieters-Leeuw, deels op dit van Lennik ligt heeft een oppervlakte van 38 hectare en omvat een XIXe eeuwse kasteel, twee boerderijen waarvan één drijvende was, en één in vervallen toestand, een jachtwachtershuis, een duivenkas, een uitgestrekte vijver, 25 hectare bosaanplant en 30 hectare grazige weiden.

Op 23 april 1981 besliste de Vlaamse Regering Groenenberg aan te kopen tegen de som van 37,5 miljoen frank. Het kreeg de bestemming van openbaar park. Voor het Pajottenland is het een goeie zaak dat Groenenberg een Staatsdomein, een Vlaams-nationaal Staatsdomein, is geworden.

Mijnheer de Minister, ik wil u een aantal vragen stellen. De Dienst van het Groenplan werd belast met een studie voor de restauratie van Groenenberg. Er zou maximaal gestreefd worden naar de restauratie van de oorspronkelijke Galopin-structuur in dit park. Volgens inlichtingen verstrekt door deze Dienst werd de laatste hand gelegd aan het opstellen van plannen voor de revalorisatie van het beplante gedeelte van de Groenenberg te Vlezenbeek. Eerste vraag : zijn de resultaten aan uw Kabinet voorgelegd ? Zo ja, welke zijn deze resultaten ?

Tweede vraag : is er voor 1985 een datum voorzien voor het openstellen van Groenenberg voor het publiek ?

Een laatste aspect dat ik in verband met Groenenberg wil aanstippen is de sterke verwaarlozing van dit park. Het is niet logisch dat parkgebieden aangekocht met de overeenstemmende kredieten achteraf worden omgetoverd tot natuurreservaten omdat door verwaarlozing van het onderhoud spontane begroeiing is ontstaan van minder waardevolle plantenassociaties - braam, netel, distel, vlier, enzovoort - en ze tenslotte het etiket „waardevolle biotoop” mee te geven. Zoiets is natuurlijk fout. Aan de bestemming „parkgebied” moet iets worden gedaan. Ik heb drie vragen in dit verband. Ten eerste, in het park

Vervaat

was er nog een boerderij die geëxploiteerd werd, maar die nu door de boer verlaten is. De gebouwen staan nu leeg en zijn op dit ogenblik verwoest.

De heer J. De Seranno : En niet geklasseerd.

De heer D. Vervaat : Niet geklasseerd, maar wel verwoest en ik neem aan, mijnheer de Voorzitter van de Commissie, dat u dit onderscheid kent. Mijnheer de Minister, wat gaat u doen om deze verwoesting tegen te gaan ?

Een tweede vraag in verband met de verwaarlozing van het park. De ontwortelde bomen zijn er talrijk. Wanneer worden die opgeruimd ? Dat is dringend nodig omdat de vegetatie onder de bomen wordt tegengehouden.

Dan nog een derde vraag in verband met het wildbestand. Doordat het park sinds 1981 gesloten is, is er een overwoekering van wild, vooral uiteraard van konijnen en hazen. De wildschade in de omgeving is bijzonder groot. u moet weten dat Groenenberg middenin het landbouwgebied ligt. De omliggende gronden zijn landbouwgronden, dus de „vruchten des aarde” worden lekker afgeknaagd, tot grote woede, terecht trouwens, van de landbouwers.

Mijnheer de Minister, mijn vraag is wat u hier concreet gaat aan doen. De maatregelen die u wil nemen zouden zo vlug mogelijk moeten worden uitgevoerd.

Omdat dit in het grote bos van deze besprekingen een boom was, moge ik vragen, mijnheer de Minister, niet nu, maar wel schriftelijk op de door mij gestelde vragen te antwoorden. (**Applaus**)

De Voorzitter : Mevrouw Tyberghien-Vandenbussche heeft het woord.

Mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, mijn betoog is bedoeld als een deel-inbreng, naast de algemene en specifieke toespraken van mijn collega's.

Ik zou even drie punten willen uitdiepen. Ten eerste, de nazorg voor aange-

kochte domeinen en kastelen. Ten tweede, de bescherming van landbouwgronden in het kader van de ruimtelijke ordening. Ten derde, de waterhuishouding en waterbeheersing, vooral nu, in het licht van de overstromingen en sneeuwoverlast.

In de eerste plaats zal ik handelen over de nazorg voor aangekochte domeinen en kastelen.

Grote titels in de kranten als „De te loorgang van een kasteel”, nog dit voorbij weekend gelezen, klinken als een SOS-oproep naar het beleid toe.

De grote vreugde om de verwerving van zovele kastelen, trots van Vlaanderen patrimonium, wordt direct gesmoord als men tot de vaststelling komt dat de nieuwe eigenaar, hier de Vlaamse Gemeenschap, na aankoop pas ontdekt dat hij geen centen meer heeft voor het beheer zodat het dreigend verval niet ondervangen wordt, ondanks het feit dat dit juist de motivering van aankoop was.

Mijnheer de Minister, uw gevleugelde uitspraak : „Ik ben de grootste kasteel-eigenaar van Vlaanderen” verzaamt uw zorg om de erfenis die u op de schouders kreeg door uw voorgangers die de consequentie van de noodzakelijke nazorg niet mede incalculerden in de financiële mogelijkheden van de Vlaamse Gemeenschap. Wij zijn gelukkig, mijnheer de Minister, om uw opzet een formule uit te testen waar het privé-initiatief kan gecoördineerd worden met het openbaar-initiatief. Een subsidiëringstimulans zal zeker een nog verhoogde inzet van de privé-sector uitlokken. Dank zij het vrijwilligersaanbod voor het beheer van domeinen en kastelen kan de dringende oppas verzekerd worden.

Blijft de trage en omslachtige administratieve molen en het jarenlange wachten op principieel toegestane kredieten. Blijven ook de naweeën van de moeilijke regionalisering van de sector natuurbehoud die tot 1981 nationaal bleef en er nog met heel wat angsts aan vastzit.

Denken we aan de noodzakelijke kredieten voor normaal onderhoud en herstelling van kasteelgebouwen gelegen in natuurgebieden of natuurre-

servaten, waar nog steeds de toezegging van de Minister van Openbare Werken onontbeerlijk blijft. Dit is een situatie die dringend een oplossing moet krijgen en het zou mij verheugen, mijnheer de Minister, als u ons kon duidelijk maken welke procedure nog haar beslag moet krijgen om deze tijdrovende administratieve rompslomp uit te schakelen.

Deze is nu werkelijk ontmoedigend voor zoveel verenigingen die, in een samenwerkingsformule met de overheid, met heel veel „gratuite” inzet, instaan voor het beheer en onderhoud van bedoelde kastelen en domeinen.

In deze situatie verkeert het kasteel „De Blankaart”, gelegen in de Westhoek, dat in januari 1982 eigendom werd van de Vlaamse Gemeenschap en door u terug ter beschikking werd gesteld als ontmoetingscentrum voor natuur-educatief werk en als centrum voor sociaal-economisch en sociaal-cultureel streekoverleg en vormingswerk.

Met enthousiasme werd een beheerscommissie samengesteld onder uw begeleiding. Intussen werden met privé-middelen tal van initiatieven uitgewerkt om te bewijzen dat u met deze samenwerking een goede beslissing nam. Zo is „De Blankaart” weer een streek-trefcentrum waar tal van vormingsinitiatieven voor de Westhoek grote belangstelling kennen. Zo werd deze infrastructuur opnieuw een werkinstrument in Westhoek-handen om de gesloten-kring-problematiek in deze uithoek te doorbreken.

Tot daar een schoolvoorbeeld van nuttige samenwerking. Doch ook hier kampt men met de financiële moeilijkheden die ik zojuist voorlegde ; en nu dreigt het lange uitblijven van de allernoodzakelijkste herstellingen een domper te zetten op hetgeen dat zo goed gestart en aan het groeien was.

Ook dit is een SOS-oproep om tot een vlugge regeling te komen, want een eigenaar hoort in dit land nog altijd zijn plichten te vervullen en het groot onderhoud en grote herstellingen zijn door een kleine huurder of gebruiker niet te betalen.

Laat ons kasteel en zovele andere in

Ter illustratie citeerde mevrouw J. De Loore-Raeymaekers (CVP) de Conferentie van Stockholm (1972) : „Geen economische beslissing zonder ecologische toetsing.”

dit Vlaamse land niet teloorgaan, mijnheer de Minister. Moge de oproep vanop deze openbare tribune bij alle betrokkenen van het beleid weerklinken om u te steunen in deze nieuwe vormen van participatie van de bevolking in het beheer van Vlaanderen's partimonium.

In het tweede deel van mijn uiteenzetting zal ik spreken over de bescherming van landbouwgronden in de ruimtelijke ordening.

Vlaanderen morst met zijn grond, dat blijkt uit de statistische gegevens. De Vlaamse landbouwsector heeft de jongste jaren enorme verliezen geleden, veel meer dan het Waalse landsdeel. Dit kan men opmaken uit de statistieken van het Landbouw Economisch Instituut van januari-februari 1983, waaruit blijkt dat nog 12 are cultuurgrond per inwoner in Vlaanderen beschikbaar blijft ; dat is 625.989 hectare voor 5.614.579 inwoners. In het Waalse Gewest zijn er nog 778.067 hectare voor 3.218.236 inwoners of 32 are per inwoner.

We moeten wel opmerken dat de Vlaamse bevolkingsdichtheid zeer hoog ligt, wat uiteraard meer spanningen geeft op het gebied van het grondgebruik. Het gevolg is dat de Vlaamse landbouw intensiever werkt, dus milieubelastender vanuit een ruimtegebonden noodzaak.

De grootste grondroof gebeurde in de zestiger jaren ; wij zouden het ook het betontijdperk kunnen noemen. Zo blijft er nationaal een gemiddelde van 14,7 are per inwoner cultuurgrond over, tegenover 15,7 are in Nederland, 36 are in Luxemburg, 21 are in West-Duitsland en 60 are in Frankrijk.

In de ons omringende landen is het wat betreft de landbouwgrondoppervlakte en de infrastructuurwerken veel beter gesteld. Op het vlak van de Ruilverkaveling werden in België 149.490 hectare herverkaveld, waarvan 69.033 hectare in Vlaanderen en 79.250 hectare in het Waalse Gewest.

In Nederland heeft men al 850.000 hectare herverkaveld en verkavelt

men nu 40.000 hectare per jaar. Duitsland en Frankrijk leveren vergelijkbare inspanningen.

Op onze begroting 1985 worden nu 320 miljoen frank vastleggingskredieten voorzien tegen 400 miljoen frank in 1984, dus besparing, dus teruggang. Wij weten dat het voor u een enorme opdracht is geweest deze besparing gelijkmatig en op de juiste plaats te verdelen. Mag ik nog eens onderstrepen dat deze zaken een zware terugslag hebben op de leefbaarheid en de concurrentiekracht van land- en tuinbouw.

Evenzeer moet de sociale dimensie worden onderstreept ; de mogelijkheid om het werk gemakkelijker uit te voeren wordt als een belangrijk voordeel ervaren.

Wij kennen de vele tegenstanders van de ruilverkaveling ; zij zijn ook te vinden bij de landbouwers zelf, echter in een zeer kleine mate. De geografische situatie bepaalt hun houding tegenover de ruilverkaveling ; het sociologische onderzoek door het Landbouw Economisch Instituut heeft zulks aangetoond. Grotere groepen vinden we bij de natuurbehoudsbeweging, die nochtans samen met de landbouwbevolking zouden moeten opkomen om de ruimtelijke verspilling – onder de mom van overbodige woonzones en woonuitbreidingszones, zones voor landelijk wonen, industriegebieden – uit de Gewestplannen te laten wegsnijden. Grote bedragen moeten worden vrijgemaakt voor natuurbescherming, bosareaal en studies voor zogenaamde natuurpromotie. Wij juichen dit toe, ten minste als het ene beleid niet tegenover het andere wordt gesteld.

De activiteiten of de voorschriften die sommige beschermde gebieden begeleiden, moeten de elementaire regels van goede nabuurschap in acht nemen. Zij mogen geen remming of bedreiging inhouden voor het normaal uitoefenen van de land- en tuinbouwactiviteit.

Bepaalde natuurbeschermers dienen hun dominant natuurbegrip, waarin voor de landbouwer geen plaats blijft, te verlaten en de landbouwer te benaderen met respect en interesse voor

Tyberghien-Vandenbussche

zijn beroep en zijn problemen. Pas dan kan een dialoog en samenwerking tussen beide groepen tot stand komen.

De landbouwsector heeft de Gewestplannen gevraagd ten einde de rechtszekerheid van de land- en tuinbouwers met betrekking tot hun produktiemiddel, de grond, te waarborgen.

De landbouwsector wil de Gewestplanning behouden, want zij kan geen verlies aan grond meer verdragen. Een nieuwe planologie mag noch door socio-economische, noch door socio-culturele planning direct of indirect dezelfde gevolgen hebben als het betontijdperk.

Aangezien uit het verleden bleek dat landbouw ruimtelijk gezien een zeer zwakke functie is, dient omzichtig omgesprongen met nieuwe vormen van planologie. Ja, wij denken aan de structuurplanning. De structuurplanning wordt voorgesteld als een continu gebeuren, waarbij uitgangspunten en voorstellen cyclisch kunnen aangepast worden aan veranderende inzichten en waarden en verworvenheden.

En daar groeit onze angst, daar groeit onze vraag, ons verzoek om attentie, mijnheer de Minister, want de landbouwsector stelt dat er geen grondreserve bestaat die dergelijk denkpatroon kan schragen.

Een structuurplanning kan wel nuttig zijn indien door dit planmodel de actieve inrichting van de ruimte op grond van de gevrijwaarde bestemmingen, zou gecoördineerd worden.

Eén voorwaarde is zeker de erkenning en prioriteit van de economische functie in de landelijke gebieden en daaraan gekoppeld een voldoende vertegenwoordiging van de landbouwsector in de begeleiding+, studie- en andere groepen bij de planning.

Er blijft een ernstige vraag in onze landbouwsector naar de behoefte van structuurplanning. Er blijft een ernstige vraag naar de rechtszekerheid, in de structuurplanning, zo moeizaam verworven in het kader van de Gewestplannen.

Een beleidsvisie gericht op een maximaal behoud van het landbouwareaal kan onze goedkeuring wegdragen.

Dat veronderstelt ook een coördinatie van de overheidsmaatregelen, die op vandaag totaal ontbreekt in de landelijke gebieden. Centraal is hier de vraag of de ruimtelijke ordening overkoepelend kan zijn, dan wel slechts een ruimtelijk facet. En de inhoud van de ruimtelijke ordening komt ons niet altijd voor als een „ordering” maar als een gecoördineerde en efficiënte „verdeling” van de ruimte. De notie „sectorplanning” die in de structuurplanning vervat is wijst ook in die richting.

Een dergelijke ruimtelijke ordening of verdeling liever, zal aanleiding geven tot een sectorenstrijd waar de sector die op dat ogenblik overwegend is, het zal halen.

Welke waarborgen worden gesteld voor het voldoende evenwichtig afwegen van belangen in een structuur die gericht is op het verdelen van de grond per sector, in een gemeenschap die politiek niet meer landbouwgevoelig zou zijn ?

Dat is onze zorg, mijnheer de Minister, dat zijn onze vragen, waar wij nog geen antwoord op kregen, dus ons nog geen zekerheid gaven. Vandaar deze interventie ter overweging voor u en allen die medeverantwoordelijk zijn voor onze ruimtelijke ordening in Vlaanderen.

Zo kom ik tot het derde deel dat verband houdt met de waterhuishouding en de waterbeheersing.

De strengste winter sinds jaren verwatert tijdens de laatste dagen letterlijk in een dooiperiode. Dooi kan ellende veroorzaken, wateroverlast en overstroming.

In de Westhoek is het precies of de zee is uitgestroomd tot ver over het land want heel de streek van de IJzervlakte is nu één grote waterplas. Plots ontdekt men dat de waterhuishouding in ons land niet alleen belangrijk is voor de landbouwers maar dat de ganse bevolking hierdoor kan worden getroffen, zoals nu in deze grote regen- en dooiperiode. Ongecontroleerde overstromingen kunnen enorm veel

schade aanrichten, niet alleen aan de landbouw maar ook aan de woningen. Ik ben zelfs bereid zo nodig een rondleiding ter staving te organiseren alhoewel dergelijke beelden momenteel overland in het land te zien zijn.

Tot onze spijt moeten we juist in deze begroting vaststellen dat de kredieten worden teruggeschroefd : 130 miljoen frank minder toelagen aan de landelijke waterdienst en 100 miljoen frank minder voor de werken.

Nu pleiten voor de grootste aandacht voor onderhoud van waterlopen klinkt als open deuren instampen, want de huidige weersomstandigheden steunen ons in dit pleidooi.

Ik heb alle lof voor de landschapsecologische studies, voor de werken en planning ter verbetering van het afvoerregime van onbevaarbare waterlopen van eerste categorie. Mogen wij de Minister vragen er streng op toe te zien dat deze geen vertraging inhouden van het vooropgestelde schema ter uitvoering, dat zo mogelijk de ondersgeschikte besturen gewezen worden op hun grote verantwoordelijkheden voor de waterhuishouding van de landbouwgronden en van de landbouwwegen. De basistoelage van 60 procent, dus een ruime tegemoetkoming, zou hier een ernstige stimulans moeten zijn.

De waterhuishouding is een moeilijke materie. Het heeft zeer veel aspecten, bestrijkt zeer veel domeinen en men heeft vaak het raden naar wie voor wat bevoegd is.

Een nota met de diverse verantwoordelijkheden inzake deze waterhuishouding zou zeer verhelderend zijn voor elke beheersinstantie.

Deze laatste korte, maar zeer belangrijke uiteenzetting heeft de bedoeling iedereen op te roepen om zijn eigen verantwoordelijkheid op te nemen in deze periode, waarin water vreesaanjagend kan zijn.

Tot daar, mijnheer de Minister, onze meest dringende zorgen, in aansluiting bij de velen die uw beleid volgen en u vertrouwen voor een krachtdadige verdediging voor al wie in en met deze ruimtelijke ordening moet wer-

Tyberghien-Vandenbussche

ken, leven en wonen. Daaruit wil ik ook gaarne de logische conclusie trekken en uw begroting met overtuiging goedkeuren. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw Smet heeft het woord.

Mevrouw M. Smet (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, naar aanleiding van de bespreking van deze begroting is het misschien aangewezen eens na te gaan wat het voorbije jaar de publieke opinie, en voornamelijk de middens van ruimtelijke planners, beroerd heeft inzake de politiek van ruimtelijke ordening. Er zijn drie zaken geweest, waarvan één ongetwijfeld zeer positief onthaald werd en waarvan twee zeer veel discussie hebben verwekt.

Zeer positief is ongetwijfeld de stads- en dorpsherwaardering geweest. Ik stel vast dat het aantal aanvragen van gemeenten steeg en dat de belangstelling van de gemeenten zeer groot is. De gemeenten die gestart zijn, zoals mijn eigen stad, waar drie delen van wijken voor stadsherwaardering werden aangeduid, kennen zeer goede resultaten en zijn zeer tevreden over het via deze weg gevoerde beleid om een herwaardering te verkrijgen van een oud patrimonium, dat een nieuwe financiële stimulans nodig had om tot zijn recht te komen en bewaard te blijven. In weinige middens kan kritiek op dit aspect van dit beleid worden uitgeoefend. Er is wel veel discussie geweest over het mini-decreet, dat door een meerderheid in de Vlaamse Raad werd goedgekeurd, wat niet wegneemt dat er veel vragen rond worden gesteld. En, ten slotte, was er het voorontwerp van maxi-decreet, waarover ik het in mijn uiteenzetting voornamelijk zal hebben. Met dit voorontwerp bedoelt men het decreet, dat ertoe strekt de wet op de ruimtelijke ordening van 1962 te hervormen, te vervangen en te vernieuwen.

Mijnheer de Minister, ik ben van oordeel dat die wet aan herziening toe is en dat uw initiatief om uw herziening ter discussie te brengen, goed is. De verdienste van uw initiatief is in ieder

geval geweest dat in de middens van ruimtelijke planners, stedenbouwkundigen, architecten, en allen die bekommerd zijn met deze zaak, zoals de natuurliefhebbers, de discussie over de ruimtelijke ordening weer op volle toeren draait. Deze discussie heeft immers vele jaren platgelegen.

De huidige wet op de ruimtelijke ordening is meer dan twintig jaar oud. Ik herinner mij de periode toen zij tot stand kwam. Op dat ogenblik was de gevoeligheid bij de bevolking zeer gering. Het was op een ogenblik dat er ook bijna geen ruimtelijke planners waren, noch stedenbouwkundigen, noch deskundigen in heel de problematiek. Ik herinner mij eveneens dat zeer velen die toen met de ruimtelijke planning belast werden zich inspireerden op het grote Nederlandse voorbeeld, voor een deel bij gebrek aan eigen deskundigheid. Ook de gemeentebesturen waren toen niet zeer enthousiast. Wij waren de grote vrijheid gewoon, het „laissez-aller”. Plots kwam daar een wet met als resultaat een aantal Gewestplannen, want dat is het meest zichtbare resultaat geweest, die hen in hun bijna absolute vrijheid formidabel ging beknotten.

Nu schrijven wij 1985. De toestand is veranderd. De gevoeligheid ten aanzien van de problematiek is aanwezig, zowel bij de bevolking als bij de gemeentebesturen, ook al zegt men van hen dat bij een aantal de politieke moed onbreekt en dat zij niet krachtadig genoeg optreden, maar men geeft hen ook niet altijd de middelen. Het aantal deskundigen in de planologie, in de stedenbouw en in alles wat met de ruimtelijke ordening verband houdt is dermate gestegen dat sommigen onder hen zelfs geen werk meer vinden en dus zeker aandringen op een uitbreiding van de planning opdat ze opnieuw werk zouden hebben. Dat is een zij-aspect maar het speelt ook mee.

Daarnaast werd, door de toepassing van de wet, een grote ervaring opgedaan. De fouten en de lacunes zijn min of meer gekend en de visie op een aantal zaken is veranderd. Daar komt dan bij dat Vlaanderen intussen zelf bevoegd geworden is voor de ruimtelijke ordening en het lijkt mij inder-

daad het moment om tot een nieuwe wet te komen.

De pogingen die daartoe ondernomen werden door u zelf, mijnheer de **Ministe**, en door onze collega's Leclercq en Van Rompaey worden in het milieu van de ruimtelijke planners op gemengde gevoelens onthaald. Men is blij met het initiatief maar men is niet altijd gelukkig met de uitwerking.

Ik zelf ben van oordeel dat een herziening van de wet nodig is en dat er een betere wet tot stand moet komen. Dan stelt zich de vraag, welke leidmotieven er moeten zijn en welke richting moet men uitgaan als basis voor deze nieuwe wet? Ik ga er een paar opsommen zonder exhaustief te zijn. Het zijn degene die ik uit eigen ervaring belangrijk vind maar er zijn er ongetwijfeld nog vele aan toe te voegen.

Ten eerste, meer dan vroeger, zal het ecologisch belang aan bod moeten komen. Het behoud van de natuurgebieden, het creëren van groene ruimten in de stadskernen, de herwaardering van de functies van de waterlopen zijn daar aspecten van. Op het moment dat de Gewestplannen tot stand kwamen was de gevoeligheid voor de ecologie beperkt, dat was tijdens de discussie bij het totstandkomen van de Gewestplannen zeker niet het belangrijkste onderwerp.

Ondanks dat heeft men een reële inspanning gedaan om ruimtelijke gebieden vast te leggen en te beschermen. Dit neemt niet weg dat tussen toen en nu de gevoeligheid bij de bevolking en bij iedereen die zich met deze problematiek inzake ruimtelijke ordening bezighoudt, is veranderd. Bij het terug ter hand nemen van de plannen zullen wij dit aspect speciaal moeten herbekijken omdat er in de vorige fase minder aandacht aan besteed werd. Dat was dus mijn eerste punt, met name het ecologisch belang.

Ten tweede, ook andere zwakke sectoren zullen onze aandacht moeten krijgen. Ik denk hier onder meer aan de bescherming van het stadspatrimonium maar ook aan de bescherming van het industrieel patrimonium. Meermaals moeten wij vaststellen dat, door gebrek aan geld, een aantal

Smet

bedrijven die toch een zekere waarde hebben en in feite als een industrieel archeologisch patrimonium hadden kunnen bewaard blijven, worden afgebroken.

De speelpleinaanleg blijft ook bij de discussie inzake wijken voor sociale huisvesting een probleem. Het gebeurt dat men soms twee of drie percelen moet afstaan voor een speelplein dat niets opbrengt en dat scheidt nog altijd problemen !

Dus naast de ecologie zullen wij ook aandacht moeten besteden aan andere zwakke sectoren.

Mijn derde punt betreft het **grondbeleid**. Voor de uitvoering en de toepassing van een ruimtelijk beleid is dit essentieel. Ik meen dat het één van de fundamentele mankementen is van de vorige wet. De ruimtelijke ordening werd praktisch niet gevolgd door een ernstige wetgeving op het **grondbeleid**.

Wil men de wet op de ruimtelijke ordening kunnen uitvoeren en kunnen toepassen, dan heeft men een wet of tenminste een aantal artikelen betreffende het grondbeleid nodig. Ik zie dat in de diverse wetsvoorstellen daaraan aandacht besteed is, en volgens degenen die de wetsvoorstellen ontleed hebben nog veel te weinig. Wij moeten dus ook zeker aandacht besteden aan, bijvoorbeeld, de verplichte tekoopstelling van bouwgronden die vrij blijven liggen midden in een woonzone, of aan het recht van voorkoop door de gemeente. Dit zijn allemaal voorbeelden van grondbeleid.

Mijn vierde punt is een discussiepunt dat hier ook reeds aan bod kwam. Ik bedoel het zoeken naar een nieuw evenwicht tussen statistische en dynamische plannen. Die statistische plannen, namelijk de bestemmingsplannen, – ik denk aan APA, BPA, Gewestplan, – compleet vervangen door een dynamische planning, namelijk de structuurplannen die voortdurend kunnen gewijzigd worden, zal elke rechtszekerheid aan de burgers ontnemen en ik denk dat wij naar een combinatie van de beide moeten gaan, namelijk enerzijds de bestem-

mingsplannen en anderzijds de dynamische structuurplannen. Er moet een evenwicht tussen beide gezocht worden, zodanig dat de dynamiek die u nastreeft in de structuurplanning kan gerealiseerd worden, terwijl ook een zekere rechtszekerheid geboden wordt.

Laat ons eerlijk zijn, mijnheer de Minister, in vergelijking met de huidige wet die enkel een statistisch beleid weergeeft is elke evolutie naar structuurplanning toe een grondige verandering, hoe beperkt de evolutie ook zou zijn.

Vijfde punt : mijns inziens moet er een vrij strakke hiërarchie opgebouwd worden tussen de niveaus van planning. U vertrekt vanuit drie niveaus : Vlaanderen, de Provincies en de Gemeenten. Dat lijkt mij ook een realistische opvatting, omdat daaraan een politiek bestuur beantwoordt en dat is voor wat de Provincie betreft de enige reden. Vanuit het oogpunt van ruimtelijke ordening is de Provincie geen geheel, maar men heeft dat middenniveau genomen omdat er een politiek bestuur aan beantwoordt, anders had men een ander niveau genomen. Realistisch gezien kan ik daar inkomen, maar als men drie niveaus heeft, moet er een strakke hiërarchie zijn in de planopbouw. De lagere plannen moeten ondergeschikt zijn aan de hogere en afwijken kan maar indien er een juiste procedure wordt ingebouwd waar in een goedkeuring door de hogere overheid voorzien wordt.

Zesde punt : de ruimtelijke plannen moeten bindend zijn voor alle sectoren. Ik wens dit te benadrukken want mijn ervaring gedurende de voorbije jaren heeft mij geleerd dat bijvoorbeeld de sector van openbare werken, naast de sector van ruimtelijke ordening op zichzelf, verder geëvolueerd is. Of op een bepaald plan een weg voorzien was of niet, had voor Openbare Werken meestal weinig belang ; zij hadden hun eigen plannen. Trouwens, het totstandkomen van het Gewestplan en van de ruimtelijke ordening vond zijn oorsprong in Openbare Werken tijdens het beleid van Minister De Saeger. De Gewestplannen zijn daaruit gegroeid. Dus, zij zijn

zijn lange tijd niet gecoördineerd geweest, integendeel, gedurende lange tijd bestond Openbare Werken naast Ruimtelijke Ordening.

De sectoriële plannen, openbare werken, bos- en landinrichting, enzovoort, moeten passen in het globale plan. Dit geldt ook voor de decreten. Als men een decreet wil uitvaardigen over bos- en landinrichting, moet het kaderen in een globaal decreet betreffende ruimtelijke ordening, zoniet moeten wij nadien waarschijnlijk opnieuw gaan wijzigen.

De zevende krachtlijn betreft de inspraak van de bevolking. Dit vind ik één van de zeer positieve aspecten van dit voorontwerp. De inspraak van de bevolking moet worden verbeterd, mijns inziens moet ze zelfs dubbel zijn. Bij het tot stand komen van het plan zelf, moet er inspraak zijn alvorens het plan in de eindfase komt. Daarna moet door de bevolking controle mogelijk zijn. Beide luiken moeten worden voorzien.

Wat de controle betreft, verwijs ik uiteraard en met veel fierheid naar het wetsvoorstel dat ikzelf heb ingediend. Het voorziet in een vorderingsrecht voor verenigingen. Het werd uiteraard bij het nationale Parlement ingediend, het zal geen decreet zijn. Indien mijn wetsvoorstel wordt aangenomen, is de controle bijna verzekerd. Als verenigingen vorderingsrecht hebben, gelijk welke verenigingen, zij die zich bezighouden met ruimtelijke ordening, landbouw, enzovoort, dan wordt hun het juridische middel geboden om controle uit te oefenen. In de Angelsaksische wetgeving is dit een normale zaak. In de Verenigde Staten en in Engeland zijn een aantal processen aan de gang tegen de schending van een natuurgebied, of tegen welke inbreuk dan ook. In onze eigen wetgeving, wij die de Napoleontische opvatting hanteren, ligt dit moeilijk. Wij hebben het voor één soort probleem opgelost, namelijk voor de verenigingen die tegen het racisme optreden. Daarvoor werd een vorderingsrecht ingebouwd. Dat is het enige recente geval dat ik ken. Voor het overige hebben ook vakbonden en beroepsverenigingen eveneens vorderingsrecht. Het is dus niet nieuw,

Smet

maar in bepaalde juridische kringen stuit het nog altijd op moeilijkheden, omdat men het Napoleontisch erfdeel bij de discussie nog altijd voorstaat. Dat zijn een zevental richtlijnen in verband met het maxi-decreet.

Mijnheer de Minister, u weet dat ik van het Waasland ben. In het Waasland zijn zeer veel actiecomités.

De heer J. De Seranno : En ze allemaal vorderingsrecht geven !

Mevrouw M. Smet : Mijnheer De Seranno, we moeten enige waarborg inbouwen voor de erkenning van de verenigingen. Dit is trouwens in het voorstel voorzien.

Naar aanleiding van het SIGMA-plan worden wij geconfronteerd met een enorme weerstand van de bevolking ten aanzien van de aanleg van de Potpolder van Kruibeke. U weet dat, mijnheer de Minister, u bent naar Kruibeke geweest, u hebt daar onze vurige Kruibeke-naren ontmoet. Graag kreeg ik van u dadelijk of indien dit niet mogelijk is, schriftelijk, een antwoord op volgende vraag. Hoeveer staat het met dit dossier ? U bent geroepen de bouwvergunning te verlenen. Hebt u ter zake een dossier van openbare werken gekregen? Hebt u daarover een advies uitgebracht of een beslissing getroffen ? Die zaak interesseert mij ten zeerste, omdat ze in mijn streek een gevoelige snaar raakt en omdat we natuurlijk op de hoogste wensen te blijven van de evolutie van het dossier.

Mijnheer de Minister, tot slot mag ik u feliciteren voor uw stads- en dorpskernherwaardering, evenals voor het feit dat u erin bent geslaagd rond die zo belangrijke materie van de ruimtelijke ordening een discussie op gang te brengen. Wij hopen dat u daarvan nog de vruchten zal mogen plukken.

De Vlaamse Regering loopt langzaam aan naar het einde van haar termijn toe. Mogen wij er dan ook op aandringen dat de discussie — want het is nog altijd een voorontwerp — in de parlementaire groepen niet te lang zou uitblijven, ten einde de meningen te kunnen toetsen. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : De heer Leclercq heeft het woord.

De heer J. Leclercq : Mijnheer de Voorzitter, ik wens te laten opmerken dat ik met veel aandacht naar alle sprekers heb geluisterd. Ik dacht dat was afgesproken dat elke A-fractie over dertig minuten zou beschikken. Mijn fractie heeft zich strikt aan dat schema gehouden. Ikzelf, als enige spreker van mijn fractie, heb slechts 25 minuten in beslag genomen. Dit gezegd zijnde, zal ik met veel genoegen naar de volgende sprekers luisteren, maar ik meen dat men ofwel beter geen afspraak maakt, ofwel dat men zich toch min of meer aan de afspraken houdt.

De Voorzitter : U hebt gelijk, mijnheer Leclercq. Ik constateer dat één fractie al meer dan een uur heeft gesproken en dat er nog twee leden van diezelfde fractie ingeschreven zijn.

Mevrouw Smet heeft het woord.

Mevrouw M. Smet : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Leclercq, het zou mij spijten in geval wij afspraken niet zouden nakomen. Wat de spreektijd betreft is toch bepaald : dertig minuten per A-fractie maal vier.

De Voorzitter : Mevrouw Smet, er zijn vier A-fracties. De heer Leclercq heeft gelijk te protesteren want hij heeft slechts 16 minuten gesproken terwijl hij dit, als enige spreker van zijn fractie, een half uur mocht doen. Het half uur spreektijd van de CVP-fractie is nu al ruim overschreden.

Mijnheer De Seranno, u heeft het woord maar ik zou u toch willen vragen uw uiteenzetting zo bondig mogelijk te houden.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de inkorting van mijn spreektijd is het gevolg van het feit dat ik tot een grote fractie behoor.

De Voorzitter : Neen, mijnheer De Seranno, dit was zo afgesproken in het Bureau.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, ik zou bij deze het Bureau de suggestie willen doen er toch rekening mee te houden dat het voor een

vrij talrijke fractie toch moeilijk aanvaardbaar is per lid over werkelijk minder spreektijd te beschikken dan de leden van sommige andere fracties.

Mijnheer de Voorzitter, ik tracht te resumeren en tijd te winnen. Mijn tussenkomst vat ik samen in een tiental aandachtspunten.

Ten eerste, het tot stand brengen van Gewestplannen voor heel Vlaanderen strekt u, mijnheer de Minister, tot eer, met name de voltooiing van dit werk.

Ten tweede, structuurschema's en bijhorend rapport zouden weldra zijn afgewerkt voor het hele Vlaamse land. Ik acht het aangewezen dat dit structuurschema en het rapport, naar voorbeeld van het buitenland, aan de Vlaamse Raad zouden worden voorgelegd.

Ten derde, de Vlaamse Raad moet een overzicht bekomen over de resultaten van het experiment met het zogenaamde mini-decreet dat vorig jaar tot stand kwam.

Ten vierde, de bespreking van de voorstellen inzake ruimtelijke ordening zo worden gekoppeld aan de bespreking van het mini-decreet. Dat zou nog tijdens hetzelfde parlementaire jaar gebeuren, maar we stonden helaas, vlak voor het reces. Als Voorzitter van de Commissie verzeker ik de leden die erop hebben aangedrongen, dat deze bespreking in de eerstvolgende dagen zal worden gehouden.

Ten vijfde, mijnheer de Minister, het strekt u tot eer dat u in Vlaanderen een ruim gesprek op gang hebt gebracht over een mogelijke nieuwe planningsmethodiek, met name een structuurplanningsmethodiek.

Ten zesde, naar mijn oordeel is de verkeersveiligheid in de meest belangrijke mate afhankelijk van onze stads- en dorpsinrichting en van de ruimtelijke schikking van onze woningen, wegen, fiets- en voetpaden. Een normaal verkeersgedrag van de weggebruikers is slechts mogelijk indien er een normale continue wegenstructuur voorhanden is.

Mijnheer de Minister, ik vraag u dat u enkele testgebieden zou willen aan-

De Seranno

duiden waar een planologische studie zou kunnen aantonen hoe de dorpen verkeersveilig kunnen worden ingericht.

Naar mijn overtuiging heeft het vooral een planologisch aspect. Openbare Werken legt geen fietspaden aan omdat er soms geen plaats is ingevolge woningbouwverkevelingen langs de rijkswegen.

Ten zevende, het begrotingsdecreet is een uiting van het beleid dat de Vlaamse Regering zich voorneemt het komende jaar te voeren. Dat voorneemen is vertaald door middel van de begroting.

Derhalve is het niet juist dat het Grondfonds niet zou kunnen worden in werking gebracht. De middelen zijn voorzien. De Vlaamse Regering heeft het voornemen de middelen aan te wenden, zoniet waren de kredieten niet in de begroting ingeschreven. Indien men het Grondfonds niet wenst aan te wenden, dan zou de Regering nu een amendement moeten indienen om het te schrappen. Blijkbaar moet ik zelf een voorstel van decreet indienen dat de uitvoeringsbesluiten in voege brengt. De rapporteur heeft er in zijn toespraak op gewezen dat de Vlaamse Executieve er niet voor zou te vinden zijn. Wij staan hier dan voor — collega Smet heeft het zojuist in andere woorden gezegd — ruimtelijke ordening zonder grondbeleid. Structuurplanning zonder grondbeleid is onhaalbaar. Wij willen de Vlaamse Regering rustig volgen in een structuurplanningsmethodiek, maar dan zou de eerste daad van geloofwaardigheid zijn het Grondfonds dat door deze Vlaamse Raad in 1982 is gestemd ook aan te wenden.

In de Senaat werd anderzijds ons wetsvoorstel goedgekeurd dat betrekking heeft op het voorkooprecht. Het werd gewijzigd in de Kamer en is opnieuw in behandeling in de Senaat. Het werd in beraad gehouden omdat het niet onontbeerlijk zou zijn voor het voeren van een Grondbeleid. Ik dring er des te meer op aan dat de Vlaamse Regering doet wat zij in haar begroting heeft voorzien, met name

dat zij het Grondfonds zou aanwenden.

Ten achtste, de noodzaak aan waterbeheersingswerken werd in 1984 helaas nogmaals bewezen.

Ten negende, mijnheer de Minister, u voorziet 15 miljoen frank waardoor het mogelijk zou zijn de goodwill-operatie door te voeren om uiteindelijk orde te stellen in de jungle en de wildgroei van de slechte en in strijd met de wet ingeplante weekendhuizen. Ik hoop dat de Vlaamse Executieve dienaangaande ook spoedig een uitvoeringsbesluit zal nemen om wat in de begroting opgenomen is tot uitvoering te brengen.

Ten tiende, een nieuwe ruimtelijke planningsmethode, met brede inspraak en medebeslissing van de lokale bevolking, is naar ons oordeel slechts mogelijk indien de burgers een inzicht hebben in de ruimtelijke ordening en de discipline kunnen opbrengen om zich aan de beperkingen te onderwerpen. De Gewestplannen die wij nu hebben zijn een formule sui generis, aangepast aan onze eigen burgerzin en tucht. Een andere planningsmethodiek vereist discipline en inzicht. Derhalve zal het meer dan nodig zijn — dit is ook in de Commissie besproken — de bevolking te sensibiliseren, wat ik volwassenenvorming zou noemen. Naar mijn oordeel is dit zeer belangrijk.

Ik heb gepoogd mijn visie in tien punten te resumeren. Een resumé is schematisch en onvolledig. Niettemin dank ik u voor de aandacht die u aan deze tien geboden heeft willen geven.

De Voorzitter : De heer De Mol heeft het woord om zijn interpellatie uiteen te zetten.

De heer J. De Mol (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, gezien de zeer schaars bezette zaal, zal ik kort zijn teneinde niemand nodeloos langer op de proef te stellen om het antwoord van de Minister op de vragen die hier werden gesteld te aanhoren.

De open ruimten staan niettegenstaande de Gewestplannen onder zware druk. De „zachte” gebieden worden steeds meer en meer aange-

tast door allerlei infrastructuurwerken. De Gewestplannen bieden hierdoor niet de bescherming die sommigen eraan toekennen. Steeds opnieuw rijst de vraag naar een betere bescherming van de open ruimte. Het zogenaamde mini-decreet, juni 1984, heeft de bescherming die het Gewestplan nog zou kunnen bieden sterk ondermijnd.

Alhoewel de open ruimten- en vooral de waardevolle gebieden — onder sterke druk staan, menen sommigen dat een wijziging van één of meerdere Gewestplannen zich opdringt. Soms worden bepaalde delen van het Gewestplan gewijzigd via een BPA, het advies van de Raad van State, nummer A.29.610/IV-9-864 en A.29.771/IV-9-870, wordt daarbij gewoon terzijde gelegd.

In sommige gevallen zou men zinnens zijn het Gewestplan in herziening te stellen ; dit zou het geval zijn met het natuurgebied Mol-Rauw. Dit gebied, dat als natuurgebied aangeduid is op het Gewestplan, zou omgevormd worden tot een recreatiegebied. De procedure tot Gewestplanwijziging bepaalt dat, nadat het Gewestplan in herziening wordt gesteld, het nieuwe Gewestplan onmiddellijk van kracht wordt. Het gevaar is dan ook niet denkbeeldig dat bij omvorming van het natuurgebied Mol-Rauw tot recreatiedomein, tegen alle gezonde logica in, meteen vergunningen met betrekking tot deze nieuwe situatie, bouwvergunningen bijvoorbeeld afgeleverd worden. Deze beslissing zou meteen een onomkeerbare weerslag hebben op een veel groter natuur- en boscomplex waar de zandwinningspunt van Mol-Rauw op aansluit.

Wij schetsen de situatie eerst in een ruimer kader. In de gemeente Mol zijn in de beschouwde zone acht grote zandputten. Van deze acht putten staan er op het Gewestplanvlier als natuurgebied, of met nabestemming natuurgebied, ingetekend. In de praktijk zien we dat de drie reeds beschikbare putten in het natuurgebied niet beheerd worden volgens de bestemming op het Gewestplan. Eén natuurgebied werd opgevuld met onwettig gestorte industriële vliegias namelijk Mol-Donk ; één natuurgebied wordt momenteel volgespoten met dergelijke

De Mol

vliegias dat is Kanaalplas ; één natuurgebied werd illegaal volgebouwd en wordt onwettig gebruikt voor recreatie, Miramar. De overheid van Mol én de zandwinningsbedrijven willen nu het laatste natuurgebied, de 400 hectare bossen en waterput van Mol-Rauw, op het Gewestplan laten veranderen in recreatieterrein.

De opmaak van deze plannen tot wijziging van het Gewestplan gebeurt tijdens geheime bespreking „en petit comité” met enkele belanghebbende partijen, waaronder de zandwinningsfirma's SCR, SIBELCO en De Nieuwe Zandgroeven van Mol, die al jarenlang tegen spotprijzen de Molse natuurgebieden afgraven.

Uit de verslagen van de vergaderingen van dit besloten comité komt duidelijk de arrogantie en de zelfzekerheid van de betrokkenen naar voor. Zo stellen zij letterlijk dat „de put te Mol-Rauw nu ongeveer rijp is voor recreatie want de zandexploitatie is daar bijna beëindigd”. Zij willen het Gewestplan in herziening stellen „om enigszins tegemoet te kunnen komen aan de vastgestelde behoeften aan groen en aan recreatiemogelijkheden”. In dit comité wordt een „eindplan” opge maakt waarover alle betrokkenen — met andere woorden al wie er financieel bij gebaat is — akkoord kunnen gaan. Ik citeer nu uit het verslag van de vergadering van 10 oktober 1984 van deze „studiegroep” : „Op basis van een gezamenlijk voorstel zal hoogstwaarschijnlijk — zoals voor Lommel is gebeurd — spoedig het akkoord en de medewerking van de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud kunnen worden bekomen”. Ondertussen hebben de gemeentelijke overheid, de zandwinningsbedrijven en SUNAIR reeds financiële afspraken gemaakt voor de recreatieve uitbating van dit natuurgebied. De Provincie is als uitbater van het Zilvermeer te Mol in de afspraken eveneens betrokken partij.

Eigenaardig is wel dat door de Gemeente, met steun van de Provincie, nooit in de richting van de bestaande recreatiegebieden werd gezocht voor de uitbreiding van het toerisme. Wan-

neer dergelijke suggesties werden voorgesteld, werden ze steeds afgewimpeld als onrealistisch of als technisch niet realiseerbaar. Terwijl de bestaande mogelijkheden tot recreatie niet eens benut worden, wil men het laatste natuurgebied in Mol opdoeken terwille van het financiële voordeel van de zandwinningsfirma's.

Door de onderhandelaars van dit project werden adviezen gevraagd aan de Provinciale Commissie voor Monumenten en Landschappen en aan de Universitaire Instelling Antwerpen. De eerste bracht een negatief advies uit dat achteraf door de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen werd bekrachtigd. Het Departement Biologie van de Universitaire Instelling Antwerpen dat zijn advies over het ecologisch aspect moet geven was in zijn eindadvies ook absoluut negatief. Spijtig genoeg lijkt dit niet voldoende te zijn om de onderhandelaars tot andere inzichten te bewegen, hun eindbesluit stond immers op voorhand vast. Alleen hadden ze graag van één of andere wetenschappelijke werkgroep een technische ruggesteun gekregen. Maar nu deze adviezen hun einddoel in de weg staan, worden ze eenvoudig terzijde gelegd. Het spijtige lot van zovele objectieve technische adviezen.

Op het wetenschappelijk onderzoek van de Universitaire Instelling Antwerpen willen we wat dieper ingaan. In een eerste onderzoek naar de ecologische waarde van de put Mol-Rauw komt het Departement Biologie reeds tot de conclusie dat zowel het gebruik van de zandput als recreatiegebied, als de inplanting van een recreatiepark, voor het natuurbehoud en voor de landschapszorg zeer nadelig zijn. In het uitgebreide eindverslag van de studie wordt aangetoond dat de uitvoering van de recreatieplannen in het nadeel van de natuur en het natuurbehoud is. In de eerste plaats wordt ingegaan op het belang van het behoud van ten minste één volledige en ongestoorde zandput. Tevens worden argumenten aangehaald waarom de put te Mol-Rauw hiervoor beter geschikt is dan de overige zandputten in de streek. Ten tweede onderzocht het Departement Biologie de mogelijkheid om via Zandvoorwaarden zoals

het aanleggen van bufferzones de nadelige invloed van de eventuele uitvoering van de recreatieplannen in zekere mate te beperken.

Uit de studie van de Universitaire Instelling Antwerpen blijkt dat de put Mol-Rauw een potentieel vogelgebied van internationale betekenis is. Op basis van het regelmatig waarnemen van diverse soorten die gebruikt worden voor de selectie van gebieden voor de ontwerp-lijst van de International Council for Bird Preservation werd in 1983 het gebied voorgesteld als „gebied van bijzondere ornithologische betekenis in de EG”. De norm voor erkenning als gebied van internationale betekenis wordt op de zandput van Mol-Rauw, niettegenstaande de nog bestaande zandwinning, zeer dicht benaderd. Wij citeren nu een deel van de argumentatie van de Universitaire Instelling Antwerpen. Ik vermoed dat u daarvan in het bezit is, mijnheer de Minister, maar ik wil er toch even bij blijven stilstaan omdat het zo belangrijk is.

De zandwinningsput van Mol-Rauw is het meest geschikt om de functie van integraal natuureservaat te dragen.

De belangrijkste reden daarvoor is het feit dat deze put behoort tot een veel groter natuur-boscomplex dat zich uitstrekt vanuit Nederland over Postel, Den Diel, Zeven Heerlijkheden tot in Mol. Daarenboven ligt ten noorden van de put het ornithologisch zeer belangrijk natuureservaat „De Maat”, gebied met bijzondere ornithologische waarde in de EG, ten Westen het hydrologisch en botanisch unieke geklasseerde landschap „Het Buitengoor” en ten Oosten en ten Zuidoosten de bossen en waterringen van de Blauwe Kei en Stevensvennen. In het Zuiden sluit de put aan op de waterringen van Mol-Rauw.

Het behouden van de put van Mol-Rauw als natuurgebied past dan ook volledig in de „beleidsvisie te streven naar een aantal grootschalige ononderbroken natuurgebieden”. Dit citaat komt uit de openingsrede van Gemeenschapsminister Akkermans op het vierde Vlaams wetenschappelijk congres voor groenvoorziening.

De Mol

Door het instellen van dergelijke grote aaneengesloten complexen worden niet enkel conflictsituaties tussen verschillende sectoren geminimaliseerd maar neemt ook het aantal zeldzame biota sterk toe in vergelijking met een gelijk kaardige oppervlakte versnipperd natuurgebied.

De uitvoering van de recreatieplannen op de put te Mol-Rauw dreigt integendeel de biologische rijkdom van de omliggende natuurgebieden te doen dalen ten gevolge van rustverstoring en betreding. De biologen-onderzoekers besluiten dat geen echte compensatie mogelijk is voor het eventuele verlies van de put van Mol-Rauw voor het natuurbehoud.

Aan de hand van de in het onderzoek verzameld gegevens formuleren de biologen onder leiding van Professor Doctor Verheyen enkele krachtlijnen als besluit. Vanuit natuurwetenschappelijk standpunt moet zeer veel belang gehecht worden aan het behoud van ten minste één volledige en ongestoorde zandwinningsput als natuurgebied. Gezien het wetenschappelijk belang wordt gevraagd op het Gewestplan één zandput de bestemming natuurreservaat te geven. De onderzoekers besluiten dat vooral inzake de ligging van de zandwinningsput van Mol-Rauw het behoud van deze put als natuurgebied vanuit ruimtelijk-ecologisch oogpunt in zeer belangrijke mate te verkiezen is boven de omzetting van andere zandputten naar natuurgebied. De uitvoering van de recreatieplannen op de zandput van Mol-Rauw heeft een ernstige waardevermindering ten aanzien van de natuur in de hele streek tot gevolg. Deze waardevermindering kan niet volledig worden opgeheven door compensatie en door het opleggen van zandvoorwaarden. De eventuele recreatieve uitbouw overstijgt duidelijk het gemeentelijk belang.

Dit overstijgen heeft zowel op de aantasting van een groot natuurcomplex als op de eventuele recreatieve aantrekking van het gebied betrekking.

U zult begrijpen dat we in deze interpellatie onmogelijk kunnen ingaan op alle plaatselijke en persoonsgebonden

aspecten van deze zaak. We hebben getracht ons te houden aan enkele essentiële aspecten. De blijkbaar nonchalance en zelfzekerheid waarmee de Provincie, Gemeentelijke overheid en de zandwinningsbedrijven in deze zaak met de natuur en de Gewestplannen omspringen, dwingen ons echter tot het vragen naar meer duidelijkheid. Door de voorgestelde wijziging van het Gewestplan wordt het natuurgebied Postel direct bedreigd, terwijl de bestaande recreatiegebieden niet systematisch worden beheerd en het recreatiepotentieel wordt gemonopoliseerd. In tegenstelling hiermee zouden allerlei kleinschalige, op de natuur gerichte activiteiten met minimale hinder en met volledig respect voor de natuur kunnen worden ingericht. Bovendien zouden activiteiten zoals bosklassen, natuurobservatie en -educatie, wandelen en fietsen een groter effect hebben op de tewerkstelling dan het recreatiepark dat de plaatselijke politieke en industriële machthebbers op het oog hebben.

In de streek rond Mol werd het Gewestplan, ten nadele van het natuurbehoud ; op flagrante wijze geschonden zonder dat werd ingegrepen. Bent u van plan nog meer inbreuken op het natuurbehoud goed te keuren door de bestemming van de zandwinningsput Mol-Rauw op het Gewestplan in herziening te stellen ? Als natuurgebied Mol-Rauw, in herziening omgevormd wordt tot recreatiegebied of woonzone met recreatieve functie, wordt onherstelbare schade aangebracht vooraleer de nodige adviezen zijn ingewonnen en het openbaar onderzoek heeft plaatsgehad. De eventuele bekrachtiging van het nieuwe Gewestplan zou dan slechts het post factum erkenning zijn dat onze wetten op de ruimtelijke ordening geen enkele waarborg verlenen op het vlak van natuurbescherming. Indien u tegen elke objectieve voorlichting in, wat waarschijnlijk is, het Gewestplan toch in herziening stelt, hoop ik dat u tenminste het fatsoen zult hebben het openbaar onderzoek via de inspraakprocedure af te wachten vooraleer vergunningen worden uitgereikt aan de weinig scrupuleuze groep „belanghebbers” in dit dossier. Het zou niet alleen voor dit plaatselijk dossier, maar voor de resterende open ruimte in

Vlaanderen een goede zaak zijn, mocht u de mooie woorden die u op het Vlaams wetenschappelijk congres voor Groenvoorziening uitsprak, in de praktijk brengen door het Gewestplan voor Mol-Rauw niet in herziening te willen stellen.

De Voorzitter : De heer Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, na enkele uren geduldig luisteren naar de interpretatie en verzuchtingen van de leden, wordt mijn gevoel bevestigd dat ik met mijn verantwoordelijkheid geregeld evenwichtsoefeningen moet doen. Gewoonlijk gebeurt dit op een zeer smalle koord. U zal begrijpen dat het niet gemakkelijk is.

Het zou goed zijn deze oefening herhaalde malen te hernemen in de Commissie opdat door gedachtenwisseling gemakkelijker tot eensgezindheid wordt gekomen zodat voor belangrijke problemen een consensus kan tot stand komen om een algemeen beleid uit te stippen.

Ik ga akkoord met wat de meeste sprekers hebben aangehaald en gedeeltelijk hebben aangeklaagd, namelijk dat er geld te kort is. Het is een open deur intrappen. Wanneer een begroting van 2,4 miljard frank wordt verlaagd tot 1,6 miljard frank, hoeft er niet veel uitleg meer te worden verschaft.

Mijnheer de Voorzitter, u zal mij toestaan, rekening houdend met de vele gestelde vragen, om hier en daar een binnenweg te nemen. Indien ik dat niet doe, vergaderen wij nog enkele uren.

Ik wens de verslaggever te danken voor zijn uitgebreid en goed verslag. Ik kan alleen onderstrepen wat hij heeft gedaan en wat door vele sprekers is gevraagd, namelijk dat wij de strafmaatregelen in het algemeen moeten pogen te vervangen door een dwangsom. In het maxi-decreet wordt deze dwangsom gehanteerd. Velen eisen dat deze strafmaatregelen behouden blijven. Ik ben blij dat de verslaggever ook heeft aangehaald dat deze dwangsom — zoals trouwens ook in

A kkersmans

mijn inleiding in het verslag staat — de enige manier is om tot goede resultaten te komen.

Sedert de wet van 1962, dus reeds meer dan 20 jaar, hebben wij ervaren dat de strafmaatregelen die toen genomen werden, tot geen enkel resultaat hebben geleid. Waar echter sedert enkele jaren de dwangsom van kracht is, worden veel gemakkelijker resultaten bereikt. Men bereikt gemakkelijk het herstel in natura van de gemaakte fouten. De Gemeenten hebben door de formule van de dwangsom de kans om onverwijld op te treden met onmiddellijk een gunstig resultaat tot gevolg. De rechters die tot nog toe de dwangsom hebben opgelegd, hebben ons een grote dienst bewezen. Wij zijn door die handelwijze op een veel efficiënter manier kunnen tegemoetkomen aan de wensen die vele collega's hebben geformuleerd.

De heer Verberckmoes die ik hier niet meer aanwezig zie, heeft mij heel wat lof toegewaaid, waarvoor ik hem dank. Ik zal hem op de vragen die hij over verschillende punten zoals planschade, verkooprecht, enzovoort heeft gesteld een schriftelijk antwoord bezorgen.

Mevrouw De Loore ben ik dankbaar voor haar felicitaties. Ik heb met grote aandacht geluisterd naar de door haar geformuleerde wensen. Ik ga met u akkoord, mevrouw, dat niet alleen economische factoren aanleiding mogen geven tot het nemen van een beleidsbeslissing. Dit alles heeft geen zin wanneer geen rekening wordt gehouden het ecologisch aspect van de problemen. Zoals ik in de Commissie al heb gezegd, het is niet meer geoorloofd dat nog beleidsbeslissingen worden genomen zonder ecologische bekommernis.

Wij kunnen geen economische beslissingen meer nemen indien wij niet duidelijk een ecologische toetsing organiseren.

Ik en met u akkoord dat wij inderdaad in verband met het natuurbehoud te laat komen met het Instituut voor Natuurbehoud. Het is de wet van 1979 die ons dit heeft opgelegd. Toch be-

dank ik u voor de aandacht die u er heeft aan besteed. Ik bevestig dat dit Instituut voor Natuurbehoud in vooronderzoek is, dat wij met de werkgroepen van de Vlaamse Executieve daarvan werk maken en dat over enkele weken de definitieve voorstellen zullen worden overgemaakt aan de Vlaamse Regering.

Bovendien vind ik uw vraag in verband met de fysische geograaf niet overdreven. Ik ben van mening dat ik daaraan tegemoet moet komen evenals aan uw vraag voor de niet-cumulerende part-timers. Het moet mogelijk zijn met de middelen waarover wij beschikken tot een goede oplossing te komen.

De heer Leclercq wens ik te danken voor de goede dingen die hij heeft gezegd over het beleid. Ik neem goed nota van de kritiek die hij heeft geuit. Hij sprak over de investeringsuitgaven en betreurt dat deze zijn terugschroefd. Wij betreuren dat met u. Maar, het is een even grote uitdaging om een even grote efficiëntie na te streven met minder middelen. Dat is een beslissing van de Vlaamse Executieve.

Ik betreur samen met mevrouw De Loore dat het om een belangrijke post gaat die werd terugschroefd in het budget voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud.

Mits de middelen goed te spreiden en goed te beheren, blijven er toch heel wat mogelijkheden over. Vanzelfsprekend zullen de investeringsuitgaven, zoals werd aangeklaagd, teruglopen.

U vraagt ook een bijzondere aandacht voor de verhouding tussen de ruilverkaveling en de ecologische begeleiding. Ik meen dat wij daar de jongste tijd heel wat aandacht hebben aan besteed. Verschillende collega's, onder andere mevrouw Tyberghien-Vandenbussche en de heer De Mol hebben er over gesproken. Wij hebben er uitermate voor gezorgd dat niet alleen een goede ecologische begeleiding aanleiding heeft gegeven tot het hervormen van de studies en de uitvoering van de ruilverkaveling maar dat ook betreffende de maatschappelijke elementen, de meanders in verband met de waterhuishouding, heel wat

inspanningen werden gedaan en heel wat overleg werd georganiseerd tussen landbouwers en natuurbeschermers. Wij zijn daar op de goede weg.

Er is heel wat kritiek geuit en er werden heel wat vragen gesteld naar een bespreking in verband met het mini-decreet. Mijnheer De Mol en mijnheer Leclercq en andere collega's, u mag niet vergeten dat met dit mini-decreet een aantal zaken beschermd worden die dit in het verleden niet waren. Het was bijvoorbeeld niet nodig om eenvergunning te hebben om zich in een verlaten boerderijtje te vestigen. Het was ook mogelijk om daar een of andere activiteit in uit te oefenen. Met de maatregelen vervat in het mini-decreet dat door de meerderheid in deze Raad werd goedgekeurd, konden wij de herwaardering van verloren goederen opnieuw waar maken en voorts werd een vergunningsplicht ingevoerd waardoor nieuwe misbruiken konden worden vermeden.

Mijnheer Leclercq, ik dank u voor de bevestiging die u gaf in verband met het maxi-decreet. Ik ben ervan overtuigd dat heel wat spelregels van uw voorstel parallel lopen met het ontwerp. Dat is een goed teken. Dit parallelisme hebben wij trouwens ook op vroegere vergaderingen kunnen vaststellen. Ik verheug mij reeds bij voorbaat over de bespreking die in de Commissie Ruimtelijke Ordening zal plaatsvinden over de verschillende ontwerpen en voorstellen ter zake.

Het maxi-decreet heeft inderdaad de wijde bespreking opengetrokken en ik dank collega Smet voor wat zij in het verband zei. Rond dit thema zijn nu heel wat besprekingen mogelijk geworden. Ik stel bovendien vast dat iedereen die met ruimtelijke ordening en natuur wat te maken heeft, zowel natuurbeschermers als jagers, zowel landbouwers als eigenaars nu plots geïnteresseerd zijn in het maxi-decreet, benaming die van buitenuit gegroeid is. Dit maxi-decreet is tenslotte een goede zaak geweest voor de publieke opinie en voor de ruimtelijke ordening zelf.

Er werd ook uitleg gevraagd over het bos- en jachtdecreet. Dat decreet is verzonden naar de Raad van State, zoals ik in de Commissie reeds heb

A kkermans

medegedeeld. Wij verwachten daarover zo vlug mogelijk advies. Zodra dat in ons bezit is, zullen wij het decreet aan de Commissie voor de Ruimtelijke Ordening voorleggen.

De heer De Mol heeft eveneens een aantal problemen geschetst in verband met de beleidstaken in de Administratie. Ik weet ook wel dat de Administratie niet ideaal is, maar wij hebben op dat vlak in elk geval **belangrijke** inspanningen gedaan.

Dank zij die inspanningen en ook door besprekingen op het Kabinet is uiteindelijk met de Voorzitter overeengekomen een belangrijk deel van de Administratie voor **planningsopdrachten** voor te behouden. Dit wil zeggen dat de Dienst Planning en Beleid uit 25 mensen zal bestaan. Vroeger bestond die Dienst helemaal niet. Door het oprichten ervan te aanvaarden meen ik dan ook dat men akkoord is met een facetmatige aanpak, waar de heer De Mol zo naar vraagt. U zegt, mijnheer De Mol, dat Minister Geens weigert dat te erkennen, maar er is mij geen enkel document bekend en ik heb ook geen enkele bespreking, waar dan ook, meegemaakt, waarbij men zou geweigerd hebben de ruimtelijke ordening als zodanig als facetplanning te behandelen.

Wat het maxi-decreet betreft betreur ik, mijnheer De Mol, dat u daar niet veel vertrouwen in hebt. Dat is **natuurlijk** een beetje de rol van de oppositie. Toch moet u weten dat het grote doel was — ik heb dat niet onder stoelen of banken gestoken — met alle belanghebbenden een gesprek tot stand te brengen. Dat geldt niet alleen voor de politieke partijen, maar ook voor de milieugroepen en de beroepsorganisaties.

Mijnheer De Mol, u is van veel zaken op de hoogte. Ik denk dan ook dat u zeer goed weet dat wij, met ons Kabinet, heel wat inspanningen hebben geleverd om de milieugroepen en andere geïnteresseerden te ontmoeten einde de discussie over het maxi-decreet wijd open te stellen. Natuurlijk zijn er negatieve reacties, maar ook positieve. Men is zeer tevreden over het invoeren van beleidsplan-

ning en van de verantwoordelijkheid op de drie niveaus in verband met de structuurplanning.

Het is natuurlijk vanzelfsprekend dat de lagere beleidsniveaus dienen te passen in de hogere niveaus, zoals door u wordt gevraagd. Men is tevreden over de inkorting van de procedures. Men is zeer tevreden dat de inspraak eindelijk op alle niveaus zal kunnen worden georganiseerd. U beweert dat deze democratisering vals is. Ik ben deze mening niet toegedaan. Het is onze eerlijke bedoeling de beslissing dichterbij de burger te brengen en te decentraliseren. Wij vragen aan de verschillende instanties — de Gemeenten, de Provincies in de regio Vlaanderen — om ook de inspraak te organiseren bij het totstandbrengen van de planningsmethodiek op dat niveau. De structuurplanning is een bijzondere opdracht. Zij moet in het maxi-decreet een plaats krijgen. Het zal moeilijk zijn de wetgeving van 1962 aan te passen en ervoor te zorgen de mogelijkheden van structuurplanning in de bestaande wetgeving in te bouwen.

Vele leden van deze vergadering zijn het erover eens dat een inspanning moet worden gedaan om dit nieuwe decreet tot stand te brengen. Ik ben de mening toegedaan dat wij met dit decreet een grote dienst aan de Gemeenschap bewijzen.

Mijnheer De Mol, u hebt bijzondere aandacht gevraagd in verband met het beteugelingsbeleid in het maxi-decreet. Vooraleer een herstelmaatregel te kunnen uitvoeren, moet men in het huidige systeem steeds op een vonnis wachten. Men kan nooit zonder vonnis optreden, en dit vergt meestal veel tijd. In het maxi-decreet is het duidelijk dat het College onmiddellijk de nodige herstelmaatregelen kan nemen. Ik ben natuurlijk bereid in de Commissie daaromtrent nog van gedachten te wisselen. Het is echter wel belangrijk mocht zulks morgen waarheid worden. In het huidige systeem is het niet mogelijk dat de burger rechtstreeks tegen bouwbedrijven optreedt. In het maxi-decreet is voorzien dat derden rechtstreeks kunnen optreden. Indien het College van Burgemeester en Schepenen in gebreke

blijft, kan men bij een hogere intantie beroep aantekenen, met name de Provincie. Ik meen dat dit een vorm van democratisering is, die ons allen moet aanspreken en die het mogelijk moet maken de beteugeling strenger te maken dan tot op heden het geval was.

Mijnheer De Mol, u hebt ook een aantal vragen gesteld in verband met de coördinatie van de bouw- en uitbatingvergunningen. In tegenstelling met wat u meent, is het advies van de gemachtigde ambtenaar niet bindend.

Het advies van de gemachtigde ambtenaar is wel bindend in gevallen waar Schepencolleges de milieuvergunning afleveren. In gevallen waar de Deputatie daartoe overgaat is wel een advies voorzien voor de gemachtigde ambtenaar, dat evenwel niet bindend is, maar bij die vergunningen kan deze laatste wel in beroep gaan bij de Executieve.

Ik heb de heren Kelchtermans, Geyssels, Desutter en Vervaeke verwittigd dat ik hen schriftelijk zal antwoorden.

Tot collega Tyberghien-Vandenbusche antwoord ik dat het voor een kasteelheer inderdaad zeer moeilijk is meerdere kastelen fatsoenlijk te onderhouden indien hij niet over de nodige centen en personeel beschikt. Daarom waardeer ik het ten zeerste dat er privé-initiatieven zijn tot stand gekomen en dat er zich vandaag groepen aanbieden om een beheersfunctie waar te nemen. Er werd echter door de Minister van Openbare Werken tot op heden geen overdracht gedaan zodat ik heel wat moeilijkheden heb met het Rekenhof om onze overeenkomsten met die groepen te kunnen honoreren.

Mevrouw Tyberghien, ik heb met veel belangstelling geluisterd naar de problemen in verband met de waterhuishouding in de Westhoek. Ik moet u allicht met verhalen dat de financiële middelen die wij ter beschikking hebben ons er ipso facto zullen toe aanzetten zeer sober tewerk te gaan bij de aanwending van de gelden. Niettemin ben ik ervan overtuigd dat er niet zoveel vertraging zal optreden in de uitvoering van onze werken.

Akkermans

U heeft eveneens een hoofdstuk aangeraakt in verband met de betekenis van de landbouwgronden en de structuurplanning. U voorspelt de sectorstrijd.

Mevrouw M. Tyberghien-Vandenbusche : Het zou kunnen.

Minister P. Akkermans : Mevrouw Tyberghien, indien wij de ruimtelijke ordening in dit land willen tegemoet komen, dan zullen wij over de structuurplannen moeten beschikken.

Het is onmogelijk goede oplossingen te brenen met de statische planning van vandaag. Dit wil niet zeggen dat wij geen rechtszekerheid moeten behouden. Ook mevrouw Smet heeft hierop gezinspeeld. Zolang de structuurplanning op de drie niveaus, Gemeenten, Provincies en het Gewest Vlaanderen, niet is gerealiseerd, zullen de Gewestplannen de rechtszekerheid blijven geven. Er zijn dus voldoende veiligheidsaanwezig.

Indien wij morgen aan de landbouw,

Bijzondere aandacht werd door de heer F. Verberckmoes (PVV) gevraagd voor de ruilverkaveling van potpolders

waarmede u ten eerste begaan bent, diensten willen bewijzen en indien wij de landbouwgronden met zorg willen beheren en de bodembestemming ervan in het algemeen willen behouden, zullen wij alleen door de structuurplanning de kans hiertoe krijgen. Zonder structuurplanning zullen wij er niet in slagen het facet „ruimtelijke ordening” van de beslissingen van de Minister van Openbare Werken en van Verkeerswezen te verzorgen. Ik beschik in Vlaanderen over 2.700 hectare industriegronden. Wanneer ik daar iets wil aan wijzigen, moet dat kunnen gebeuren door een dynamische planning. Volgens het advies van de Raad van State kan dit niet worden gedaan langs een Bijzonder Plan van Aanleg. Daarom hebben wij na rijp overleg geoordeeld dat de structuurplanning ons vele diensten zal kunnen bewijzen.

Mevrouw Smet, ik wil u evenals andere collega's, bedanken voor de felicitaties in verband met de stads- en dorps herwaarderingsgebieden. Op het ogenblik zijn er 69 herwaarderingsgebieden goedgekeurd. Hiermede is een bedrag gemoeid van 11,6 miljard frank. Verschillende collega's hebben de aandacht gevestigd op de beperktheid van dit bedrag, maar men moet er toch rekening mee houden dat al de plannen voor stads- en dorps herwaarderingsgebieden gespreid zijn over periodes van vijf à tien jaar. De middelen die vandaag ter beschikking staan, zijn dus voldoende.

Mevrouw Smet heeft ook gesproken over de kritiek in verband met het mini-decreet. Wij zijn ons van deze kritiek bewust, maar u heeft vandaag toch kunnen vaststellen dat er ook heel wat mensen gelukkig zijn met dit mini-decreet.

Aan de andere kant kan ik alleen vaststellen dat men in deze vergadering het mini-decreet heeft gestemd. Indien wij morgen daaraan verbeteringen willen aanbrengen is er toch nog altijd de Commissie voor de Ruimtelijke Ordening van de Vlaamse Raad waar steeds voorstellen kunnen worden ingediend om dit mini-decreet te verbeteren.

Inzake het voorontwerp van het maxi-decreet, collega Smet, heb ik duidelijk

gezegd dat dit een opwerpen is van een grote deur om het gesprek en de dialoog mogelijk te maken. Uw positieve houding ten overstaan van dit initiatief verheugt mij ten eerste. Ik ben ervan overtuigd dat wij de Gemeenschap een belangrijke dienst kunnen bewijzen met het doordrukken van dit decreet. Ik heb uw achtpuntenprogramma duidelijk geteerd. Er zal rekening mee worden gehouden. Eigenlijk is het een zevenpuntenprogramma want het achtste punt, het vorderingsrecht voor de verenigingen, maakte geen deel uit van de behandeling van het maxi-decreet.

U heeft mij ook gesproken over het SIGMA-plan en de potpolder in het Waasland. Ik ben met u bekommerd over de evolutie van het SIGMA-plan. Ik moet u helaas zeggen dat ik tot op heden geen definitieve voorstellen ter zake van het Ministerie van Openbare Werken heb gekregen. Voor de uitvoering van deze werken heeft het Ministerie van Openbare Werken een bouwtoelating nodig, en dient hoe dan ook, de inspraak te worden gegeven aan de Vlaamse Regering. Ikzelf moet dus in ieder geval de bouwtoelating geven vooraleer men kan aanvangen met de uitvoering van deze werken.

De heer De Seranno wens ik, als Voorzitter van de Commissie, te danken voor de wijze waarop hij het afgelopen jaar de debatten heeft geleid. Uw voornemen om, samen met de heer Leclercq en collega Smet werk te maken van het maxi-decreet verheugt mij ten eerste. Ik ben ervan overtuigd dat we ter zake een goede bespreking zullen kunnen voeren. Ik dank u voor uw tienpuntenprogramma dat u hebt aangekondigd. Er staan natuurlijk heel wat beloften in maar ook omvat het een groot engagement. Graag zal ik daaraan meewerken.

Vervolgens wens ik te antwoorden op de interpellatie van de heer De Mol.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Minister, alvorens u overgaat tot het beantwoorden van de interpellatie van de heer De Mol wens ik toch nog een opmerking te maken.

Een rondschrijven van een paar jaar geleden bepaalde dat voor een aantal

De Seranno

werken van beperkte omvang geen advies van stedenbouw nodig is en ook de bijstand van een architect niet is vereist. Nu blijkt dat een groot aantal Gemeentebesturen dat zeer ruim interpreteren.

Dit heeft voor gevolg dat voor die kleine gebouwen waarvoor geen stedenbouwkundig advies en geen architect nodig is de wet veel breder wordt geïnterpreteerd dan u heeft bedoeld en wij in de Commissie hebben begrepen. Het leidt niet alleen tot een stedenbouwkundige wanorde maar ook tot sluikwerk. Inderdaad, wanneer een architecturaal ontwerp gemaakt is bij het dossier een attest bij voor de belastingen en wordt er BTW geheven.

Mijnheer de Minister, ik denk dat voor de heel kleine werken het nodig is voor de Gemeentebesturen uw echte bedoelingen te preciseren opdat zij, in overeenstemming daarmee, zouden handelen.

Minister P. Akkermans : Ik begrijp inderdaad uw bekommernis en ik ben bereid om een nieuwe circulaire voor te leggen aan de Vlaamse Executieve en die naar de Gemeentebesturen te zenden. Wij hebben ook al inlichtingen over een te brede interpretatie die men op dat stuk zou geven.

Aan collega De Mol zou ik willen zeggen dat in verband met de bewering van het geachte lid dat het decreet van 28 juni 1984 indruist tegen de optie van de bescherming van de open ruimten, ik de aandacht moet vestigen op het volgende.

Het decreet voert een nieuwe bepaling in : ook voor het wijzigen van het gebruik van sommige gebouwen is voortaan een bouwvergunning nodig. Deze bepaling werd ingevoerd precies om de open ruimten te beschermen. Ik moge er de aandacht op vestigen dat vóór het mini-decreet het wijzigen van het gebruik van een gebouw helemaal niet onderworpen was aan een vergunning.

Het mini-decreet biedt een mogelijkheid om en aantal bouwaanvragen tot verbouwing of herbouwing, die volle-

dig logisch zijn en geenszins de hoofdbestemming van het gebied in het gedrang brengen te verlenen, hetgeen met de bepalingen van artikel 21 van het koninklijk besluit van 28 december 1982 niet mogelijk was.

Deze bepalingen zijn enkel toepasselijk op gebouwen die op een rechtmatige wijze zijn tot stand gekomen en die bestonden vóór het Gewestplan. Het gaat dus geenszins om het toelaten van nieuwe gebouwen, na het Gewestplan, in een zone met een andere bestemming, op een plaats waar niet de minste bebouwing aanwezig was. Het gaat enkel om het valoriseren van gebouwen die al bestonden vóór de Gewestplannen.

Wat de bewering van het geachte lid betreft dat met een BPA kan afgeweken worden van het Gewestplan, is dit een logische bepaling die de wetgever reeds in 1962 in de wet op de stedenbouw heeft ingeschreven.

Blijkbaar was de toenmalige wetgever er zich van bewust dat het niet mogelijk zou zijn in een hoger plan tot in detail rekening te houden met plaatselijk te toestanden. Bovendien moet men kunnen rekening houden met wijzigende omstandigheden. De toestanden van 1985 zijn niet meer deze van de periode waarin de Gewestplannen werden opgesteld. Het zou onlogisch zijn te denken dat de Gewestplannen een situatie weergeven die ideaal is en die ten eeuwigen dage de ideale toestand zal zijn. Deze visie werd ook weergegeven in een advies van de Raad van State de dato 20 december 1983.

Het spreekt voor zichzelf dat wanneer een voorstel van BPA wordt geformuleerd dat afwijkt van het Gewestplan, steeds moet nagegaan worden of de fundamentele opties van het Gewestplan niet in het gedrang worden gebracht. Uiteraard wordt in het bijzonder aandacht geschonken aan de zogenaamde zachte waarden en de kwetsbare natuurgebieden.

Wat het concrete geval van het recreatiegebied „Heiderheide” te Lommel betreft, kan ik het geachte lid mededelen dat het een principiële beslissing betreft van de Vlaamse Executieve. De Executieve verleende met eenpa-

righeid van stemmen de principiële goedkeuring aan dit project.

Inhoudelijk gaat het om het oprichten van een bungalowpark van 600 chalets, alsmede toeristische accommodatie ten behoeve van het recreatiepark, dit op een terrein met een oppervlakte van ongeveer 83 hectare waarvan ongeveer 27 hectare bestaande waterplas.

In het kader van het Gewestplan Neerpelt-Bree is het hogervermeld terrein bestemd als ontginningsgebied met de volgende nabestemming : ongeveer 38 hectare verblijfsrecreatie en ongeveer 45 hectare natuurgebied.

Teneinde het project realiseerbaar te maken, dient het terrein, hetwelk in het Gewestplan is bestemd als ontginningsgebied met nabestemming natuurgebied, een recreatieve bestemming te verkrijgen.

Hierbij dient aangestipt dat de gemeente Lommel tevens een terrein, genaamd Blekerheide en thans bestemd als dagrecreatiegebied, omwille van de aanwezigheid van merkwaaardige duinen, wenst te beschermen als natuurgebied.

Rekening houdend met de oppervlakte van de waterplas in eerstgenoemd gebied, kan de voorgestelde bestemmingswijziging derhalve als een omwisseling beschouwd worden. Bovendien was de Executieve van oordeel dat zeker voor de Provincie Limburg een inspanning diende gedaan om het grote probleem van de werkloosheid trachten op te lossen.

Ik weet het, mijnheer De Mol, wij verschillen van mening op dat gebied, maar men kan het probleem niet wegcijferen.

Wat het concrete geval van het geplande recreatiegebied te Mol-Rauw betreft, wens ik de aandacht van het geachte lid te vestigen op het volgende. Het thans bestaande recreatiedomein van het Zilvermeer zal op termijn dienen ontruimd om winning van witzand mogelijk te maken. Dat is een akkoord.

Er dient derhalve gezocht naar een passende oplossing voor de opvang van de recreatie in dit gebied.

Akkermans

Er bestaan wel inzichten om eventueel dergelijke recreatieve mogelijkheden te scheppen in het gebied van Mol-Rauw. De zaak is momenteel in onderzoek en een definitief standpunt werd nog niet ingenomen. Meer nog, u is veel beter op de hoogte dan ikzelf, want ik beschik nog altijd niet over al de adviezen die u daarnet hebt vermeld.

De heer J. De Mol : Ik zal u mijn informatie overmaken.

Minister P. Akkermans : U mag ze mij overmaken, ik zal er u dankbaar om zijn. Ik vind dat een goede samenwerking tussen de Vlaamse Raad en het Kabinet.

Het is echter duidelijk dat wij dit onderzoek, naast de behoefte aan recreatie, ook aandacht zal worden geschonken aan de **ecologische** en **natuurwaarden** van het betrokken gebied. Ik heb trouwens aan de ambtenaren van AROL ter zake opdracht gegeven. Ik heb er ook op aangedrongen dat het evenwicht moet worden behouden tussen de hogervermelde waarden.

Ik hoop dat ik daarmee in ieder geval op Mol-Rauw de nodige aandacht heb toegespitst en dat ik u daarmee van dienst ben geweest.

De heer J. Leclercq : Mijnheer de Voorzitter, ik wens even kort te repliceren in verband met wat men thans gemakshalve het maxi-decreet noemt.

De Minister zegt dat zijntekst en mijn tekst op vele puntengelijklopend zijn. Dat klopt inderdaad. Toch zijn er essentiële verschillen. Wij menen dat de Gemeenten in de toekomst een zeer grote rol zullen moeten spelen, maar u gaat veel verder. Wij bouwen nog altijd een zekere bescherming in tegen eventuele lokale mistoestanden. Daarvan kunnen zowel door u als door mij voorbeelden worden gegeven.

Een ander verschil betreft het feit dat in uw tekst geen hoofdstuk **grondbeleid** is voorzien. Ook mevrouw Smet heeft zeer welsprekend op de noodzaak van dergelijk hoofdstuk gewezen. Ik meen dat u zich daarvan ook rekenschap moet geven.

Mijnheer de Minister, mijn besluit is dan ook dat het ontwerp inzake ruimtelijk ordening niet maatschappij-neutraal is. Het gaat om belangen en soms om tegenstrijdige belangen. Vandaar dat ok een maatschappij keuze zal moeten worden gemaakt. Ik denk dat de maatschappijkeuze die u maakt in het maxi-decreet en de tekst van de heer Van Rompaey en van mezelf niet dezelfde inhoud hebben.

Minister P. Akkermans : Daarmee kan ik instemmen.

De Voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol : Mijnheer de Minister, ik begrijp dat het zeer moeilijk is om op alle opmerkingen en vragen, die gedurende drie uur werden geformuleerd, in een half uur te antwoorden.

Mijnheer de Minister, ik zou u mijn tekst willen overmaken zodat u eventueel schriftelijk kunt antwoorden op een aantal zaken die hier niet werden behandeld. Ik denk aan de opmerkingen die ik heb gemaakt over het bosdecreet, het afbraakbeleid in het verleden, het structuurplan Vlaanderen, het facet ruimtelijke ordening, en de relatie tot de sectoren „het niet goedkeuren van de volledige nota” en niet van de samenvatting.

Graag wens ik van u in deze vergadering toch een verduidelijking te krijgen omtrent het mini-decreet. Ik heb opmerkingen gemaakt, niet alleen ten aanzien van het laatste uitvoeringsbesluit, maar ook betreffende de uitbreiding van het decreet zelf die op dit ogenblik wordt toegepast. Ik heb in dit verband een voorbeeld geciteerd waar, op dit ogenblik, bij de bepaling van het maximaal uitbreidingsvolume van 800 kubieke meter en 250 vierkante meter, de garages en bijgebouwen niet worden bijgerekend. Is dat werkelijk uw standpunt ? Als dat inderdaad het geval is, meen ik dat men het decreet zeer ruim opvat en het op dit moment al wordt uitgehold.

Ten bewijze dat zulks gebeurd is, beschik ik over een brief die ik u kan voorleggen. Ik betwist niet het feit of dit al dan niet is gebeurd, maar wel of u dat al dan niet aanvaardt.

Minister P. Akkermans : Ter zake kan ik zeggen dat het Kabinet het mini-decreet toepast conform de wettelijke tekst, ook wat de opgelegde volumes betreft.

De heer J. De Mol : Worden de kelders, bijgebouwen, garages en dergelijke, zoals dat bij de vroegere interpretatie gebeurde, meegerekend voor het bepalen van het bouwvolume ? Volgens een bepaalde bron, zou deze interpretatie niet meer worden toegepast. Er zijn nochtans verschillende Provinciale directies die verplicht zijn deze interpretatie wel toe te passen. Ik vraag u, mijnheer de Minister, of u al dan niet akkoord gaat met zo een interpretatie.

Minister P. Akkermans : Mijnheer De Mol, op dit ogenblik zal ik u hierop niet antwoorden. Ik zal dit probleem laten onderzoeken en u nadien schriftelijk antwoorden. Dit zal ook gebeuren voor andere vragen die u hebt gesteld. Ik wens u enkel nog te zeggen dat, voor zover ik weet, er geen andere toepassing is gemaakt dan degene conform de wettelijke tekst.

Wanneer u een dergelijk voorbeeld geeft dan werd ik hiervan graag in kennis gesteld zodat ik daaraan eventueel het nodige onderzoek kan wijden.

De heer J. De Mol : In verband met mijn interpellatie had ik nog graag een korte repliek gehouden. Ik kan er voor een deel mee akkoord gaan dat er juridisch betwisting kan zijn. Ik heb echter geen duidelijk antwoord gekregen op het feit dat men in het ene geval een BPA gebruikt en in het andere geval een herziening van het Gewestplan. Dit zijn twee verschillende zaken.

Wat mijn opmerkingen inzake Mol-Rauw betreft heeft u mij ook onvoldoende geantwoord. Ik stel voor u de tekst over te maken, zodat u hierop een schriftelijk antwoord kan geven. Gaat u hiermee akkoord ?

Minister P. Akkermans : Ik heb duidelijk gezegd dat ik wat Mol-Rauw betreft niet beschik over de resultaten van het onderzoek. Vanaf het ogenblik dat ik in het bezit van de resultaten ben zal ik onmiddellijk rekening houden met de problemen en de

A kermans

waarden die u heeft aangehaald.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

**REGELING VAN DE WERKZAAM-
HEDEN**

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan

het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om de algemene bespreking voort te zetten met de materies huisvesting en gezondheidsbeleid en om de aangehouden en hoofdelijke stemmingen te houden over het ontwerp van decreet betreffende het Investeringsfonds en over de moties tot besluit van interpellaties.

Is de Raad het daarmee eens ? (*In-*

stemming)

Dan is aldus besloten.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 19.45 uur.
